

Παναγιώτης Δ. Παπαδημητρίου

ΤΥΠΙΚΟΝ ΕΝΟΡΙΩΝ

Τόμος Β'

"Ορθος καθημερινων εστι τύχει Άγιος έορταζόμενος

- Πλήρης τυπική διάταξις του "Ορθου, μετ'
έπεξηγηματικῶν σχολίων
- Πλῆρες Ἐγκόλπιον Ὁρθου
- Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας
- Συστηματοποίησις καὶ κατανόησις του Τυπικοῦ
- Αναλυτικὲς ἡμερομηνίες Άγιου έορταζομένου
συμφώνως μὲ τὸ Μηναῖον

Αθήνα, βιθ'

**Τυπικὸν Ἐνοριῶν (Τόμος Β') – Ὁρθρος καθημερινῶν ἐὰν τύχει
Ἄγιος ἔορταζόμενος**

Ἐκδοσις 1η: Ἀθήνα, Ἀπρίλιος ,βιθ' (2019)

ISBN: 978-618-00-1014-5

Συγγραφεύς καί ©

Παναγιώτης Δ. Παπαδημητρίου

Δρ. Ἡλεκτρ. Μηχανικός – Φυσικός

ἡλ. ταχ.: typikonenorion@gmail.com

τηλ. 698 728 8108

Ιστοσελίς βιβλίου: analogion.gr/typikon/enorion

Title: Typikon Enorion – Orthros kathimerinon ean tyxei Agios eortazomenos

1st edition: Athens, April 2019

Author: Panagiōtēs D. Papadēmētrou

email: typikonenorion@gmail.com

copyright © by Panagiōtēs D. Papadēmētrou

All rights reserved.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις καὶ ἐν γένει ἡ ἀναπαραγωγὴ καὶ μετάδοσις, ἐν ᾧ ἡ ἐν μέρει, ἔστω καὶ μᾶς σελίδος ἡ καὶ περιληπτικῶς, κατά παράφρασιν ἡ διασκευὴ τοῦ παρόντος βιβλίου καθ' οἰονδήποτε τρόπον (μηχανικόν, ἡλεκτρονικόν, τηλεοπτικόν, φωτοτυπικόν, ἡχογραφήσεως ἡ ἄλλως πως) ἀνεν προηγουμένης γραπτῆς ἀδείας τοῦ ἐκδότον καὶ τοῦ συγγραφέως (Ν. 2121/93 ἀρθρον 51).

**Άφιεροῦται στὴν Παναγία μας
μετ' εὐγνωμοσύνης πολλῆς**

Ύπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς.

**Ἡ Παρθενομήτωρ αὕτη μόνη μεθόριόν ἐστι
κτιστῆς καὶ ἀκτίστου φύσεως· καὶ Αὔτὴν εἴσονται
τοῦ Ἀχωρήτου χώραν ὅσοι δὴ γινώσκουσι Θεὸν, καὶ
Αὔτὴν ὑμνήσουσι μετὰ Θεὸν ὅσοι τὸν Θεὸν ὑμνοῦσι.
Αὕτη καὶ τῶν πρὸ αὐτῆς αἰτία, καὶ τῶν μετ' Αὔτῃ
Προστάτις, καὶ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν πρόξενος.**

[Ἄγ. Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, PG 151, 177A-B]

**Χαίροις μετὰ Θεὸν ἡ Θεός, τὰ δευτερεῖα τῆς Τριάδος ἡ ἔχουσα,
ἀμέσως ἡ δεχομένη τῶν ἐκ Θεοῦ δωρεῶν, τὸ πλήρωμα ὅλον καὶ
εἰς ἄπαντας, Αγγέλους ἀνθρώπους τε, τοῦτο διαπορθμεύσουσα.**

[Ἄγ. Ἀνδρέας Κρήτης, Θεοτοκάριον, ἥχος πλ. α', τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας]

**Αὕτη μόνη μεθόριόν ἐστι κτιστῆς καὶ ἀκτίστου φύσεως, καὶ
οὐδεὶς ἀν ἔλθοι πρὸς Θεόν, εἰ μὴ δι' Αὐτῆς τε καὶ τοῦ ἐξ αὐτῆς
τεχθέντος Μεσίτου· καὶ οὐδὲν ἀν ἐκ τοῦ Θεοῦ τῶν δωρημάτων,
εἰμὴ διὰ Ταύτης γένοιτο καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις.**

[Ἄγ. Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, Παλαμικὸν Ταμεῖον
(Βενεδίκτου ἱερομ., σ. 457)]

*Καὶ ἐσὺ εὐλαβέστατε Ἀναγνῶστα, ποὺ τυχὸν ὠφελεῖσαι ἀπὸ τὸ παρὸν
βιβλίον λέγε μετὰ κατανύξεως, «Ύπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς, καὶ τὸν
δοῦλόν Σου Παναγιώτη καὶ τὴν οἰκογένειά του»*

Βοηθήματα - Αναφορές - Συντομογραφίες

ΤΜΕ	Τυπικὸν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὑπὸ Γεωργίου Βιολάκη, 1888.
ΤΚΠ	Τυπικὸν Ἐκκλησιαστικόν, ὑπὸ Κωνσταντίνου Πρωτοψάλτου, Κωνσταντινούπολις 1838.
ΤΓΡ	Τυπικὸν Οἰκονόμου Γεωργίου Ρήγα (1908), Πατρ. Ἰδρυμα Πατερικῶν Μελετῶν, Θεσ/νίκη 1994.
ΖΤ	Ζητήματα Τυπικοῦ, Οἰκονόμου Γεωργίου Ρήγα.
ΤΑΣ(χ)	Τυπικὸν τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Λαύρας τοῦ Ὁσίου Σάββα (ἔτους χ).
ΤΟΕ	Τυπικὸν Ὁρθρον Ἐνοριῶν, Παναγιώτου Δ. Παπαδημητρίου, ἐκδ. Ἀθως (Σταμούλη) 2008.
ΤΕ (τ.Α')	Τυπικὸν Ἐνοριῶν (Τόμος Α') : Ὁρθρος καθημερινῶν ἐὰν τύχει Ἅγιος μὴ ἔορταζόμενος, Παναγιώτου Δ. Παπαδημητρίου, ἐκδ. Νεκτάριος Δ. Παναγόπουλος, 2017.
ΗΕΕ(χ)	Ημερολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ἔτους χ), Ἀποστ. Διακονία.
ΔΕΕ(χ)	Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ἔτους χ), Ἀποστ. Διακονία.
ΗΟΠ(χ)	Ημερολόγιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (ἔτους χ), ἐκδ. Οἰκ. Πατριαρχείου.
ΜΤ(χ)	Μικρὸν Τυπικόν (ἔτους χ), συντάσσεται ἀπὸ ἐπιτροπή, ἐκδ. Νεκτάριος Δ. Παναγόπουλος.
ΤΔΠ(χ)	Τυπικὴ Διάταξις (ἔτους χ), Ἀποστόλου Παπαχρήστου.
ΑΤ	Άγιορειτικὸν Τυπικὸν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκολουθίας, Ἰ.Κ. Εὐαγγελισμοῦ Καρυαὶ Ἅγιον Ὁρος, ἐκδ. Καστανιώτη, ἐκδ. γ' 2004.
ΤΣ	Τάξις τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν τοῦ Σαββάτου, Γ. Γ. Μπεκατώρου, Ἀθῆναι 1983.
ΣΤ	Σύστημα Τυπικοῦ, πρωτ. Κωνσταντίνου Παπαγιάννη, Ἀποστ. Διακονία, 2006.
ΜΒ	Μηναῖα ὑπὸ Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανοῦ, Βενετία 1889.
ΕΙΡ	Είρμολόγιον – περιέχον τοὺς είρμους τῶν κανόνων κατ' ἥχον, ἐκδ. Βασ. Ῥηγοπούλου.
ΙΕΡ	Ιερατικόν, Ἀποστολικὴ Διακονία, ἐκδ. α', 1962, ἀνατύπ. ζ', 2000.
ΩΡΒ	Ωρολόγιον τὸ Μέγα, ὑπὸ Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανοῦ, Βενετία 1870.
ΩΡΛ	Ωρολόγιον τὸ Μέγα, Ἀποστολικὴ Διακονία, ἐκδ. γ' 1995.
ΨΛΤ	Ψαλτήριον μετὰ τροπαρίων καὶ εύχῶν, Ἰ.Μ. Παντοκράτορος Ἅγιον Ὁρος, 2014 (ἐκ τοῦ περγαμηνοῦ κώδικος 43 τοῦ τέλους τοῦ ια' αἰώνος).

- ΕΓΚ Έγκόλπιον τοῦ Ἀναγνώστου, ύπὸ ἀνωνύμου, Ἀποστ. Διακονία, ἔκδ. ΙΔ' 1996.
- ΕΚΠ Έγκόλπιον Ἀναγνώστου καὶ Ψάλτου, ύπὸ π. Κων. Παπαγιάννη, Ἀποστ. Διακονία, ἔκδ. ΣΤ' 2005.
- ΣΥΛ Συλλειτουργικόν, ἔκδ. Ἰ.Μ. Σίμωνος Πέτρας, Ἀγιον Ὄρος, 1997.
- ΜΤΕ Μεγάλη Τεσσαρακοστή, Ἀποστ. Διακονία, ἔκδ. Ε' 1999.
- ΔΤΑ Διάταξις τῆς Ἀγρυπνίας κατὰ τὸ Τυπικὸν τοῦ Ἅγ. Σάββα, Ἀρχιμ. Δοσιθέου, ἔκδ. γ' Τερᾶς Μονῆς Παναγίας Τατάρνης, 2005.

**«Ρυθμίζεις ἀεί, τῶν Ἀγγέλων σρατιὰς πρὸς ἀτρεψίαν,
μόνος ὑπάρχων ἀναλλοίωτος, ὁ τρισυπόστατος Κύριος·
δεῖξον οὖν καμοῦ τὴν καρδίαν, ἀπερίτρεπτον πάντοτε,
πρὸς τὸ δοξάζειν Σε θερμῶς, καὶ ἀνυμνεῖν εὐσεβῶς».**

Παρακλητική, Τῇ Κυριακῇ προί, εἰς τὸ Μεσονυκτικόν, ἥχος β', φόδη ζ'.

**«οὗ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ Ἐμὸν ὄνομα,
ἐκεῖ εἴμι ἐν μέσῳ αὐτῶν», Ματθ. ιη' 20**

Προφήτης Δανίδ

**«εὐφράνθην ἐπὶ τοῖς εἱρηκόσι μοι· εἰς οἶκον Κυρίου
πορευσόμεθα».**

Ψαλμ. ρκα' 1

**«μίαν ἡτησάμην παρὰ Κυρίου, ταύτην ἐκζητήσω· τοῦ
κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς
μου».**

Ψαλμ. κς' 4

Άγιος Πορφύριος ὁ Κανσοκαλυβίτης

**«Ἀνακάλυψα ὅτι θησαυροὶ κρύβονται μέσα στὰ Μηναῖα,
στὴν Παρακλητική, στὸν Ὁρθρο, τοῦ Τριωδίου, τοῦ Πεντηκο-
σταρίου. Καὶ θησαυροί. Ἐρωτικοὶ θησαυροί!»**

[Άγ. Πορφύριος Κανσοκαλυβίτης, Θὰ σᾶς πῶ..., σ. 170]

Περιεχόμενα

Πρόλογος	13
Όλιγα λόγια διὰ τὸ «Τυπικὸν Ἐνοριῶν»	19
Συστηματοποίησις καὶ Κατανόησις τοῦ Τυπικοῦ	23
Διάκρισις Ἀκολουθιῶν Ἅγιων	23
Ἡμερομηνίες Ἀκολουθιῶν Ἅγιων	29
Άρχὴ σὺν Θεῷ Ἅγιῳ τοῦ Ὁρθρου.....	37
Άρχὴ τοῦ Ὁρθρου	37
Ἐξάψαλμος	40
Άγιος ἑορταζόμενος εἰς σ', ἢτοι ἡμιεορταζόμενος	49
Θεὸς Κύριος	49
Ἀπολυτίκια	49
Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)	50
Ν' Ψαλμός (50)	52
Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον	53
Τιμιωτέρα – Ὡδὴ Ἐνάτῃ	56
Ἐξαποστειλάρια	58
▶ Περίπτωσις I – Ἀκολουθία μὲ Μικρὰ Δοξολογία	59
I. Αἶνοι	59
I. Μικρὰ Δοξολογία	62
I. Ἀπόστιχα τῶν Αἴνων	65
I. Δοξαστικὰ Ἀποστίχων	66
I. Ἅγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι – Τρισάγιον	67

I. Άπολυτίκια.....	68
▶ Περίπτωσις II – Ἀκολουθία μὲ Μεγάλη Δοξολογία	70
II. Αἶνοι	70
II. Μεγάλη Δοξολογία.....	71
II. Άπολυτίκια.....	72
Ἄγιος ἐορταζόμενος εἰς η΄, ἢ τοι πλήρως ἐορταζόμενος	75
Θεὸς Κύριος	75
Άπολυτίκια	76
Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)	76
▶ Περίπτωσις I – Ἀκολουθία μὲ Εὐαγγέλιον Ὁρθρου.....	78
I. Πολυέλεος – Ἀναβαθμοί – Προκείμενον.....	78
I. Ἡ Τάξις τοῦ Αγίου Εὐαγγελίου	79
I. Ν΄ Ψαλμός (50).....	80
▶ Περίπτωσις II – Ἀκολουθία ἀνευ Εὐαγγελίου Ὁρθρου	83
II. Ν΄ Ψαλμός (50).....	83
Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον.....	83
Τιμιωτέρα – Ὁδὴ Ἐνάτη	87
Ἐξαποστειλάρια	89
Αἶνοι	89
Μεγάλη Δοξολογία.....	90
Άπολυτίκια	92
Προεόρτια ἢ Μεθέορτα (μὲ Ἅγιον εἰς σ΄)	93
Θεὸς Κύριος	93
Άπολυτίκια	93

Καθίσματα (Στιχολογία του Ψαλτηρίου)	94
Ν' Ψαλμός (50)	95
Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον	95
Τιμιωτέρα – Ωδὴ Ἐνάτῃ.....	97
Ἐξαποστειλάρια	99
Αἶνοι	99
Μικρὰ Δοξολογία	101
Ἀπόστιχα τῶν Αἵνων	101
Ἀπολυτίκια	102
Προεόρτια ἢ Μεθέορτα (μὲ Άγιον εἰς η̄)	105
Κοινὰ ἀπολυτίκια Άγιων ἔχόντων Μικρὰν Δοξολογίαν	107
Θεοτοκία εἰς ἕκαστον ἥχον ψαλλόμενα ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, μετὰ τὰ Ἀπολυτίκια τῶν Άγιων ἔχόντων Μικρὰν Δοξολογίαν	111
Εἰς τὸν Α' ἥχον.....	111
Εἰς τὸν Β' ἥχον.....	112
Εἰς τὸν Γ' ἥχον.....	113
Εἰς τὸν Δ' ἥχον.....	114
Εἰς τὸν πλάγιον Α' ἥχον.....	115
Εἰς τὸν πλάγιον Β' ἥχον.....	116
Εἰς τὸν Βαρὺν ἥχον.....	117
Εἰς τὸν πλάγιον Δ' ἥχον.....	117
Θεοτοκία εἰς ἕκαστον ἥχον ψαλλόμενα ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου, μετὰ τὰ Ἀπολυτίκια τῶν Άγιων ἔχόντων Μικρὰν Δοξολογίαν	119

Εἰς τὸν Α' ἥχον.....	119
Εἰς τὸν Β' ἥχον.....	119
Εἰς τὸν Γ' ἥχον.....	120
Εἰς τὸν Δ' ἥχον.....	121
Εἰς τὸν πλάγιον Α' ἥχον.....	121
Εἰς τὸν πλάγιον Β' ἥχον.....	122
Εἰς τὸν Βαρὺν ἥχον.....	122
Εἰς τὸν πλάγιον Δ' ἥχον.....	123
Α' Θεοτοκία τῶν Ἡχων.....	125
Πολυέλεος.....	127
Δοῦλοι Κύριον.....	127
Ἐξομολογεῖσθε.....	129
Κανὼν τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως	133
Καταβασίαι	139
«Σταυρὸν χαράξας» - Τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ	141
«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» - Τῆς Θεοτόκου	142
«Χριστὸς γεννᾶται», «Ἐσωσε λαόν» - Τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως	144
«Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα», «Στείβει θαλάσσης» - Τῶν Θεοφανείων	147
«Χέρσον ἀβυσσοτόκον» - Τῆς Ὑπαπαντῆς	150
«Ἀναστάσεως ἡμέρα» - Τοῦ Πάσχα	152
«Πόντῳ ἐκάλυψε», «Θείῳ καλυφθείς» - Τῆς Πεντηκοστῆς ...	153
«Χοροὶ Ἰσραὴλ» - Τῆς Μεταμορφώσεως	156

«Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ» - Τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου	157
Θεοτοκία σύντομα ψαλλόμενα εἰς τὸ «Καὶ νῦν» τῶν Δοξαστικῶν	159
Περὶ τοῦ Ψαλτηρίου	161
Προφαλλόμενοι Στίχοι τῶν Κανόνων.....	165
Στιχολογία τῶν Θ' Ωδῶν.....	167
Ωδὴ Πρώτη.....	167
Ωδὴ Δευτέρα.....	169
Ωδὴ Τρίτη.....	173
Ωδὴ Τετάρτη.....	175
Ωδὴ Πέμπτη.....	177
Ωδὴ Ἔκτη.....	178
Ωδὴ Ἐβδόμη.....	179
Ωδὴ Ὀγδόη.....	182
Ωδὴ Ἔνάτη.....	184

Η Ιερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κάνει «οἰκονομία τις εἰς τὸ ὅλον θέμα τῆς Ἐγκρίσεως νέων Ιερῶν Ἀκολουθιῶν, δύναται νὰ ύπαρχῃ εἰς τὰς περιπτώσεις τοπικῶν ἡ νεοφανῶν Ἅγιων καὶ ἀσφαλῶς μόνον διὰ τοπικὴν χρῆσιν, ἵνα μὴ τελικῶς καταλιμπάνηται ἡ Παρακλητική, τὸ σπουδαιότατον καὶ θεολογικότατον τοῦτο λειτουργικὸν βιβλίον, λόγῳ τῆς καθημερινῆς χρήσεως Ἀσματικῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἅγιων τῆς ἡμέρας» (Ἐγκύκλιος Ιερᾶς Συνόδου 2864 / Ἀριθμ. Πρωτ. 1217/11-4-2008).

Ἐλληνικὴ ἀρίθμησις

A, α = 1	I, ι = 10	P, ρ = 100	A, α = 1000
B, β = 2	K, κ = 20	Σ, σ = 200	B, β = 2000
Γ, γ = 3	Λ, λ = 30	T, τ = 300	Γ, γ = 3000
Δ, δ = 4	M, μ = 40	Υ, υ = 400	Δ, δ = 4000
E, ε = 5	N, ν = 50	Φ, φ = 500	E, ε = 5000
Ҫ, ҫ = 6	Ξ, ξ = 60	X, χ = 600	Ҫ, ҫ = 6000
Z, ζ = 7	O, ο = 70	Ψ, ψ = 700	Z, ζ = 7000
H, η = 8	Π, π = 80	Ω, ω = 800	H, η = 8000
Θ, θ = 9	Ϻ, ϻ = 90	Ϻ, ϻ = 900	Θ, θ = 9000

Τό ζ λέγεται στίγμα.

Τό addCriterion λέγεται κόππα.

Τό ȝ λέγεται σαμπί.

Π.χ. ιθ' = 19, ν' = 50, αϗϲ = 1996, βιθ' = 2019.

Πρόλογος

Εἰς τὸν ἔτερον τοῦτον τόμον «Τυπικὸν Ἐνοριῶν», ἀσχολούμαστε μὲ τὸν Ὁρθρο τῶν καθημερινῶν ὅταν τύχει Ἅγιος ἐορταζόμενος (εἰς οὓς εἰς η΄). Ἀντὶ προλόγου, παραθέτουμε ἓνα σχετικὸ ἄρθρο μας ποὺ ἀνακοινώσαμε εἰς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχες μας τό 2018:

Πρόταση γιὰ Σωστὴ Ἀναθεώρηση τῶν Μηναίων¹

Οἱ Ἅγιοι Πατέρες μας, μᾶς παρέδωσαν τὰ Μηναῖα καὶ τὴν Παρακλητικήν (ὅπως καὶ τὸ Τριψιδιον καὶ τὸ Πεντηκοστάριον). Ἐθέσπισαν δέ τοὺς Ἅγιους εἰς τὰ Μηναῖα, ἄλλους νὰ εἶναι ἐορταζόμενοι εἰς η΄ (ἥτοι πλήρως ἐορταζόμενοι), ἄλλοι ἐορταζόμενοι εἰς οὓς (ἥτοι ἡμιεορταζόμενοι), καὶ ἄλλοι μὴ ἐορταζόμενοι, καὶ αὐτὸ σοφὰ τὸ ἐπραξαν ὥστε τὶς καθημερινὲς νὰ ψάλλουμε καὶ ἐκ τῶν τροπαρίων / ἀκολουθιῶν τῆς Παρακλητικῆς τὰ ὅποια ἀναφέρονται εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ Θεόν μας, τὴν Ἅγιαν Τριάδα, τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, τοὺς Ἅγγέλους, τὸν Τίμιον Πρόδρομον, τοὺς Αποστόλους, τὸν Τίμιον Σταυρόν, ὅλους τοὺς Ἅγιους, ὅλους τοὺς Μάρτυρας, τοὺς Κεκοιμημένους πατέρες καὶ ἀδερφούς μας, κτλ., καὶ ἴδιαιτέρως εἰς τὴν δική μας πνευματική διόρθωση καὶ κατάρτιση.

Εἶναι ἐπίσης γνωστόν, ὅτι οἱ Ἅγιοι Πατέρες ἥθελαν τὴν εὐταξίαν σὲ ὅλες τὶς ἐνορίες ὡς «ὑπὲρ τοῦ πάντα ἐν πάσῃ παροικίᾳ φυλάττεσθαι» (Κ΄ Κανὼν τῆς Α΄ Οἰκ. Συνόδου).

Ἄν δοῦμε τὰ Μηναῖα τοῦ Βαρθολομαίου τοῦ Κουτλουμουσιανοῦ, διαπιστώνουμε τὰ ἐξῆς, **περίπου**²:

¹ Τὸ ἄρθρον δὲν ἀναφέρεται στὶς τοπικὲς ἐορτὲς Ἅγιων, ὅλλα εἰς τὰ Μηναῖα.

² Βλ. Τυπικὸν Ὁρθρου Ἐνοριῶν, ἐκδ. Ἀθως 2008, καὶ Τυπικὸν Ἐνοριῶν (τ.Α΄), ἐκδ. Νεκτ. Παναγόπουλος 2017.

Άκολουθίες ἑορταζομένων πλήρως Άγίων (εἰς η') = 48

(Σεπτέμβριος 5+2+4+5+9+2+1+1+4+4+8+3 Αὔγουστος)

Άκολουθίες ήμιεορταζομένων Άγίων (εἰς ζ') = 96

(Σεπτέμβριος 12+19+17+8+11+5+2+2+2+5+6+7 Αὔγουστος)

Άκολουθίες μὴ ἑορταζομένων Άγίων = 212

(Σεπτέμβριος 11+10+8+16+10+21+27+27+25+21+17+19 Αὔγ.)

Καὶ σὲ ποσοστό % εἶναι ἀντιστοίχως, περίπου³:

13.5% - 27.0% - 59.5%

Δηλαδή οἱ μισὲς καὶ περισσότερες ἀκολουθίες (3 στις 5) εἶναι μὴ ἑορταζομένων Άγίων, μετὰ ἔρχονται οἱ ἀκολουθίες ήμιεορταζομένων Άγίων, καὶ περίπου τό 14% μόνον τῶν ἀκολουθιῶν εἶναι πλήρως ἑορταζομένων Άγίων.

Εἰδικὰ τοὺς μῆνες τοῦ Τριῳδίου-Πεντηκοσταρίου, οἱ περισσότεροι Ἅγιοι εἶναι μὴ ἑορταζόμενοι, γιὰ νὰ ἀκούγεται τὸ Τριῷδιον καὶ τὸ Πεντηκοστάριον.

Προφανῶς θὰ σκεφτοῦν μερικοὶ ὅτι ἵδοὺ πεδίον δόξης λαμπρὸν γιὰ τὴν συγγραφὴ καὶ προσθήκη στὰ Μηναῖα Ἀκολουθιῶν πλήρως ἑορταζομένων Άγίων.

“Ομως δὲν εἶναι ἔτσι τὰ πράγματα. Γιατὶ αὐτομάτως θὰ διασπαστεῖ καὶ θὰ ἀδρανοποιηθεῖ αὐτὴ ἡ πλούσια Ὑμνολογία τῶν Άγίων τῆς Ἐκκλησίας μας, καὶ ἴδιαίτερα τὰ Θεολογικώτατα βιβλία τῆς Παρακλητικῆς κυρίως (ἀλλὰ καὶ τοῦ Τριῳδίου, καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου).

³ Λίγες ἀκολουθίες τῶν Μηναίων, ποὺ συγκαταλέγονται εἴτε ως μὴ ἑορταζόμενες, εἴτε ως εἰς ζ' (ἀναλόγως τῆς ἐπισημότητος, βλ. Τυπικὸν Ὁρθρου Ἐνοριῶν), προσμετρήθηκαν ως εἰς ζ'.

Γιὰ αὐτὸ καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἑκκλησίας, ὅπως μᾶς λέει στὸ σχετικό καὶ ἐμβριθὲς ἄρθρο του ὁ π. Θεμιστοκλῆς Στ. Χριστοδούλου⁴:

«Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κάνει «Οἰκονομία τις εἰς τὸ ὄλον θέμα τῆς Ἔγκρισεως νέων Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, δύναται νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὰς περιπτώσεις τοπικῶν ἢ νεοφανῶν Ἅγιων καὶ ἀσφαλῶς μόνον διὰ τοπικὴν χρῆσιν, ἵνα μὴ τελικῶς καταλιμπάνηται ἡ Παρακλητική, τὸ σπουδαιότατον καὶ θεολογικότατον τοῦτο λειτουργικὸν βιβλίον, λόγῳ τῆς καθημερινῆς χρήσεως Ἀσματικῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἅγιων τῆς ἡμέρας» (Ἐγκύκλιος Ἱερᾶς Συνόδου 2864/Ἀριθμ. Πρωτ. 1217/11-4-2008).»

Στὶς τελευταῖς δεκαετίες, παρατηροῦμε τὸ φαινόμενο τῆς ἔξ ὄλοκλήρου συγγραφῆς ἀκολουθιῶν πλήρως ἔορταζομένων, καὶ οὕτε μία ως μὴ ἔορταζομένου ἢ ἔστω ἡμιεορταζομένου! Ἔτσι ὀδηγούμαστε μὲ μαθηματικὴ ἀκρίβεια στὴν βαρεῖα καταφρόνηση τῆς Παρακλητικῆς στὴν πράξη, καὶ μὲ τὴν βοήθεια τῆς εύρείας διάδοσης τῶν ἐν λόγῳ ἀκολουθιῶν λόγῳ τοῦ διαδικτύου.

Εἶναι γεγονὸς ὅτι στὶς ἡμέρες μας ὑπάρχουν πολλοὶ δημοφιλεῖς καὶ θαυματουργοὶ Ἅγιοι, οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν Ἀκολουθία στὰ Μηναῖα. Θὰ ἀναφέρω ἐνδεικτικά (κατὰ τὴν ταπεινή μου γνώμη) τοὺς Ἅγιους ποὺ εἶναι πανελλαδικῶς οἱ πιὸ δημοφιλεῖς, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ εἴχαν ἀκολουθία στὰ Μηναῖα, σὲ τυχαῖα σειρά (συγχωρέστε με ἂν ἔπρεπε νὰ βάλω καὶ κάποιον ἄλλον Ἅγιον):

- ❖ Ἅγιος Μάρκος ὁ Εὐγενικός (19/1)
- ❖ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς (14/11)
- ❖ Ἅγιος Φώτιος Πατριάρχης Κων/πόλεως (6/2)
- ❖ Ἅγιος Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος (12/10)
- ❖ Ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός (24/8)

⁴ π. Θεμιστοκλῆς Στ. Χριστοδούλου, Σύνθεση Νεωτέρων Ἀκολουθιῶν πρὸς τιμὴν τῶν Ἅγιων, ΙΣΤ' Πανελλήνιον Λειτουργικόν Συμπόσιον, Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Λαμία 20/9/2016.

- ❖ Ἀγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης (14/7), καὶ Ἀγιος Μακάριος Νοταρᾶς (17/4) (μαζί)
- ❖ Ἀγιος Γρηγόριος ὁ Ε΄ Πατρ. Κων/πόλεως (10/4)
- ❖ Ἀγιοι Κύριλλος καὶ Μεθόδιος (11/5)

- ❖ Ἀγιος Νεκτάριος (9/11)
- ❖ Ἀγιος Ἰωάννης ὁ Ρῶσσος (27/5)
- ❖ Ἀγιος Ἐφραῖμ ὁ νέος (Νέας Μάκρης) (5/5)
- ❖ Ἀγιος Νικόλαος Πλανᾶς (2/3)
- ❖ Ἀγιος Φανούριος (27/8)
- ❖ Ἀγιος Γεράσιμος Κεφαλληνίας (16/8)
- ❖ Ἀγιοι Ραφαήλ, Νικόλαος καὶ Εἰρήνη (30/4)
- ❖ Ἀγιος Σάββας ὁ ἐν Καλύμνῳ (14/4)
- ❖ Ἀγιος Παΐσιος ὁ Ἀγιορείτης (12/7)
- ❖ Ἀγιος Πορφύριος ὁ Καυσοκαλυβίτης (2/12)
- ❖ Ἀγιος Ἰάκωβος (Τσαλίκης) (22/11)

Μὲ αὐτὴν τὴν παράθεση τῶν Ἅγιων δὲν προτείνω τὴν προσθήκη πλήρων ἀκολουθιῶν γιὰ ὅλους εἰς τὰ Μηναῖα.

Προτείνω (μὲ προϋπόθεση φυσικὰ τὴν πλήρη συμφωνία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ σύνολης τῆς Ιεραρχίας τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος) νὰ προστεθοῦν ἄλλες ἀκολουθίες ώς μὴ ἔορταζομένων Ἅγιων, ἄλλες ώς ἡμιεορταζομένων, καὶ ἄλλες ώς πλήρως ἔορταζομένων Ἅγιων, μὲ ταυτόχρονη ύποβίβαση ἄλλων ἀκολουθιῶν τῶν Μηναίων, ἢ παραπομπῆς των εἰς τὰ Ἀπόδειπνα, ἢ συνεορτασμοῦ (συμψαλμωδήσεως) μὲ παλαιότερες ἀκολουθίες στὰ πρότυπα τῶν Μηναίων, **οὕτως ὥστε τὸ ποσοστὸ τῶν ἀκολουθιῶν στὰ Μηναῖα, νὰ εἴναι περίπου ὅπως καὶ στὰ Μηναῖα τοῦ Βαρθολομαίου** ἢ ώς ἔγγιστα, π.χ.:

15% - 30% - 55%

Ἐτσι θὰ διασωθεῖ καὶ ἡ Τάξις, ἀλλὰ καὶ ὁ Υμνολογικὸς πλοῦτος τῆς Ἑκκλησίας μέσα ἀπὸ τὶς καθημερινὲς ἀκολουθίες,

καὶ μὲ τὴν ταυτόχρονη ἀπαραίτητη ἀφαίρεση ὅλων τῶν μεμονωμένων Φυλάδων ἀπὸ τὰ Μηναῖα, καὶ μὲ τὸν ἀπαραίτητο σεβασμὸ στὴν ἱστορία καὶ τάξη τῶν παλαιοτέρων Ἀκολουθιῶν.

Ἐγραφον τῇ 5ῃ Ἰουνίου 2018, τοῦ Ἅγίου Δωροθέου ἐπ. Τύρου

Ἀναθεωρήθηκε ἔκτοτε ἐλαφρῶς

Ο Έσπερινὸς καὶ ὁ Ὁρθρος εἶναι ἡ Κατήχησις τῆς Ἐκκλησίας. Ο Ὁρθρος δὲν τελειώνει ὅταν ἀρχίζει ἡ θεία Λειτουργία· ἡ θεία Λειτουργία ἀρχίζει ὅταν τελειώσει ὁ Ὁρθρος, γι' αὐτὸ ὥρα ἐνάρξεως ὑπάρχει μόνον γιὰ τὸν Ὁρθρον, ὅχι γιὰ τὴν θεία Λειτουργία. Ὁρθρος καὶ Θεία Λειτουργία, ἔχουν τὸν αὐτὸν όντον, πᾶνε μαζί, καὶ λέγονται «Λειτουργία», καὶ οἱ πιστοὶ πρέπει νὰ μάθουν ὅτι πρέπει νὰ ἔρχονται ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς «Λειτουργίας» καὶ νηστικοί. **Ἡ Λειτουργία ἀρχίζει εἰς τὰς ἑπτά, ἔλεγαν οἱ παλαιοὶ ιερεῖς.**

ἐκ τῆς Παραδόσεως τῶν Κληρικῶν τοῦ «παλαιοῦ τυπικοῦ»

Άγιος Ιωάννης ὁ Χρυσόστομος

«Νῦν δὲ λήροις μὲν καὶ φλυαρίαις ἀνονήτοις πάντα καιρὸν ἀφορίζομεν, [...]. τῶν δὲ θείων δογμάτων ἄπαξ ἢ δις τῆς ἑβδομάδος ἀκούοντες, ναυτιῶμεν, διακορεῖς γινόμεθα. Τί οὖν τὸ αἴτιον; Κακῶς διακείμεθα τὴν ψυχήν. Τὸ ἐπιθυμητικὸν αὐτῆς τὸ περὶ ταῦτα καὶ ὄρεκτικὸν ἔξελύσαμεν ἄπαν. Διὰ τοῦτο οὐκ ἔρρωται πρὸς τὴν τῆς πνευματικῆς τροφῆς ὅρεξιν»

[PG 59, 118-119]

Όλιγα λόγια διὰ τὸ «Τυπικὸν Ἐνοριῶν»

Εἰς τὸν πρῶτον τόμον τῆς σειρᾶς «Τυπικὸν Ἐνοριῶν» [ΤΕ (τ.Α')] , ἀσχοληθήκαμε μὲ τὸν Ὁρθρον τῶν καθημερινῶν **ἐὰν τύχει Ἅγιος μὴ ἐορταζόμενος**, ὅπου παραθέσαμε (μαζὶ μὲ ἄλλα στοιχεῖα) τὶς σχετικὲς ἀκολουθίες:

- **Καθημερινή (καὶ Σάββατον με Θεός Κύριος)**
- **Σάββατον με Αλληλούια**
- **Καθημερινή Μ. Τεσσαρακοστής (εκτός Σαββάτου)**
- **Καθημερινή (καὶ Σάββατον) με Προεόρτια ή Μεθέορτα**

Εἰς τὸν παρόντα Β' τόμον τοῦ «Τυπικὸν Ἐνοριῶν», ἀσχολούμαστε μὲ τὸν καθημερινὸν Ὁρθρο **ἐὰν τύχει Ἅγιος ἐορταζόμενος**. Τὸ παρὸν βιβλίον περιέχει τὶς ἐξῆς ἀκολουθίες καὶ στοιχεῖα:

- **Ἀκολουθία Ἅγιου ἐορταζομένου εἰς σ' ἡτοι ἡμιεορταζομένου**
- **Ἀκολουθία Ἅγιου ἐορταζομένου εἰς η' ἡτοι πλήρως εορταζομένου⁵**
- **Ἀκολουθία Προεορτίων/Μεθέορτων**
- **Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας** (ἀπολυτίκια, κοντάκια, κοινωνικά, κτλ.) εἰς τὸ τέλος κάθε γενικῆς τυπικῆς διατάξεως.
- **Συστηματοποίησις καὶ Κατανόησις τοῦ Τυπικοῦ,**
Διάκρισις τῶν ἀκολουθιῶν τῶν Ἅγιων μὲ παράθεσιν ἐκτενῶν Πινάκων καὶ σχετικῆς ἔρευνας

⁵ Ή περίπτωσις αὕτη δύναται νὰ χρησιμοποιηθεῖ καὶ εἰς Ἀγρυπνίαν, ὅπου καὶ θὰ πεῖτε **ἄπαντα τὰ εὐρισκόμενα ἐντὸς ἀγκυλῶν**, ἡτοι τὴν Στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, τὸν Πολυέλεον, ὅλες τὶς φόδες τῶν Κανόνων, καὶ τὴν Στιχολογίαν τῶν Αἴνων.

- Ἐκφωνήσεις Ἱερέων
- Τροπάρια σχετικά (Θεοτοκία, Κοινὰ ἀπολυτίκια)
- Πολυέλεος
- Μικρὰ Παράκλησις
- Καταβασίαι
- Θεοτοκία συνήθη, ψαλλόμενα εἰς τὸ Καὶ νῦν τῶν Δοξαστικῶν
- Διάταξις Ψαλτηρίου
- Στιχολογία τῶν Θ' Ωδῶν

Πρόκειται περὶ τυπικοεγκολπίου, καθότι συνδυάζει τυπικὸν καὶ ἔγκολπιον μαζί. Άκολουθεῖ τὴν ρόη τῆς ἀκολουθίας ἀναλυτικὰ καὶ διεξοδικά.

Τὸ βιβλίο αὐτὸν εἶναι γενικό, ἵσχύει γιὰ ὅλα τὰ χρόνια, δὲν δεσμεύεται εἰς ἓνα συγκεκριμένο ἔτος.

Κάλλιστα δύναται ἔνας ἱεροψάλτης χρησιμοποιώντας ὅποιαδή-ποτε φυλλάδα, ἢν χρειαστεῖ, νὰ τὴν μετρέψει σὲ ἡμιεορταζόμενη Ἀκολουθία, ὥστε νὰ ψαλλεῖ καὶ ἡ Παρακλητική, ἀπλὰ ἀκολουθῶντας τὴν ἀντίστοιχη τυπικὴν διάταξιν.

Προτείνουμε πρώτα τὴν διατριβὴν εἰς τὸ κεφάλαιον «Συστηματοποίησις καὶ Κατανόησις τοῦ Τυπικοῦ», τὸ ὅποῖον εἶναι ἡ βάσις τῶν τυπικῶν διατάξεων.

Ἐκ τῆς ἐμπειρίας μας εἰς τὰς ἐνορίας, ἡ χρονικὴ διάρκεια τοῦ Ὁρθρου καθημερινῆς ἐὰν τύχει ἑορταζόμενος Ἅγιος (ἄνευ τῶν συνήθως παραλειπομένων, ώς σημειοῦνται ἐν τῷ βιβλίῳ) εἶναι περίπου 60'-75' λεπτὰ τῆς ὥρας⁶.

Σημειώνομεν, κατ' οἰκονομίαν, τὰ συνήθως παραλειπόμενα τὴν σήμερον εἰς τὰς ἐνορίας ἐντὸς κοκκίνων ἀγκυλῶν (καίτοι αὐτὰ ἀναφέρονται ρήτως στὸ ἵσχυον Τυπικὸν τῆς ἐκκλησίας, ποὺ ἀντανακλᾶ τὴν τάξιν τῶν ἐνοριῶν περὶ τὸ 1900, ΤΜΕ). Ὁμως

⁶ Ταπεινῶς φρονοῦμεν, καὶ κατ' οἰκονομίαν ὅμιλοῦμεν, ὅτι ἐὰν δὲν «φθάνει» ὁ χρόνος, προτιμότερον νὰ καταλιμπάνεις ἓνα τροπάριον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ (π.χ. ἓνα τροπάριον Καθισμάτων, ἓνα τροπάριον τῆς φόρμης τοῦ Κανόνος, κτλ.), παρὰ νὰ παραλλάξεις (ἀλλοιώσεις) τὴν σειρὰ τῆς Τυπικῆς Διατάξεως.

έφόσον ύπάρχει χρόνος, καὶ εἰς εἱρηνικὴν συνεννόησιν μὲ τὸν προεστῶτα ἱερέα, δύνασαι φυσικὰ νὰ τὰ εἴπῃς καὶ αὐτά ἢ τούλαχιστον μερικὰ ἐξ αὐτῶν.

Εὔελπιστοῦμε νὰ φανεῖ χρήσιμον τὸ παρὸν βιβλίον εἰς τοὺς διακονοῦντας εἰς τὴν Ἑκκλησίαν, καὶ δὴ εἰς τὸ Ἀναλόγιον, καὶ **παρακαλοῦμε συγχωρέσετε τὰ ὅποια ἀνθρώπινα λάθη ἢ παραλείψεις μας.**

Π.Δ.Π.

Άγιος Συμεὼν Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης

«Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἰεραῖς μοναῖς καὶ σχεδὸν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις, ἡ τοῦ ἀπὸ τῶν Ἱεροσολύμων Τυπικοῦ τῆς μονῆς τοῦ Ἅγίου Σάββα τελεῖται τάξις»

[PG 155, 556 καὶ TOE σ. 88]

«Τὸ Τυπικὸν τῆς Λαύρας τοῦ Ἅγίου Σάββα, ἥτοι τὸ ἰεροσολυμιτικὸν μοναστικὸν τυπικόν, ἐνωρίς εἶχε διαδοθῆ εἰς τὰς ἐκτὸς τῆς Παλαιστίνης μονάς, μετὰ δὲ τὴν Εἰκονομαχίαν ἐπεκράτησε βαθμιαίως καὶ εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολῆς, ἀντικαταστήσαν τὸ προηγουμένως ίσχυν εἰς αὐτούς τυπικὸν τῶν «ἀσματικῶν ἀκολουθιῶν». Τὸ τελευταῖον διετηρήθη κατ' ἔξαίρεσιν εἰς τὴν Ἅγιαν Σοφίαν τῆς Κωνσταντινούπολεως μέχρι τῆς ἀλώσεως ἐκείνης ὑπὸ τῶν Λατίνων (ἔτος 1204) καὶ εἰς τὴν Ἅγιαν Σοφίαν τῆς Θεσσαλονίκης μέχρι τῶν χρόνων τοῦ ἀρχιεπισκόπου Συμεών (+1429) καὶ ἔτι βραδύτερον. [...]. Βλέπε Γεωργίου Γ. Μπεκατώρου, ἄρθρον «Τυπικόν», Θρησκευτικὴ καὶ Ἡθικὴ Ἑγκυκλοπαιδεία, τόμος 11ος, στῆλαι 900-904, καὶ Ἰω. Φουντούλη, Τὸ λειτουργικὸν ἔργον Συμεὼν τοῦ Θεσσαλονίκης, Θεσ/νίκη 1966, σ. 145-159.»

[Ἄρχιμ. Εἰρηναῖος Δεληδῆμος, ΣΥΜΒΟΛΗ, τ. 7, σ. 9, ὑποσ. 2]

Συστηματοποίησις καὶ Κατανόησις τοῦ Τυπικοῦ

Διάκρισις Ἀκολουθιῶν Ἅγιων

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν Ἅγιων ἐν τοῖς Μηναίοις διακρίνονται εἰς ἀκολουθίας⁷:

«μὴ ἔορταζομένων» Ἅγιων,
 «ἔορταζομένων εἰς σ́» (ἡμιεορταζομένων) Ἅγιων καὶ
 «ἔορταζομένων εἰς ή» (πλήρως ἔορταζομένων) Ἅγιων.

Ἡ κατάταξις, ἀπὸ πλευρᾶς Τυπικοῦ, ἐνὸς Ἅγιου ώς «μὴ ἔορταζομένου», «ἔορταζομένου εἰς σ́», «ἔορταζομένου εἰς ή», γίνεται εὐκόλως βάσει τῆς ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθίας αὐτοῦ καὶ βάσει ὁρισμένων κανόνων ποὺ ἐκτίθενται παρακάτω.

Νὰ σημειωθῇ ὅτι κατὰ παλαιὰν τάξιν, ὁ κανὼν «μὴ ἔορταζομένου» Ἅγιου ψάλλεται εἰς δ́, ὁ κανὼν «ἔορταζομένου εἰς σ́» (ἡμιεορταζομένου) ψάλλεται εἰς σ́ καὶ ὁ κανὼν «ἔορταζομένου εἰς ή» (πλήρως ἔορταζομένου) ψάλλεται εἰς ή (τούλαχιστον εἰς τὰς καθημερινάς). Λέγομεν κατὰ παλαιὰν τάξιν, διότι τὸ ΤΜΕ (τὸ ὅποιον χρησιμοποιεῖται εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὰς Ἐνορίας τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Συνοδικῇ ἀποφάσει) ἔθεσε τοὺς κανόνας τῶν ἔορταζομένων (νομίζουμε, παρότι δὲν γράφεται ρητῶς, καὶ τῶν μὴ ἔορταζομένων) Ἅγιων εἰς δ⁸, τὸ ὅποιον καὶ ἀκολουθοῦμε.

Γνώριζε ὅτι τὰ ἀπαραίτητα μέρη ἐκάστης ἀκολουθίας Ἅγιου εἶναι:

⁷ Εἰς τὸ βιβλίον «Τυπικὸν Ὁρθροῦ Ἐνοριῶν» [ΤΟΕ], εἰς τὸ Μηνολόγιον ὑπάρχει πλήρης κατάταξις τῶν ἀκολουθιῶν τῶν Ἅγιων βάσει τοῦ Μηναίου.

⁸ [ΤΜΕ, σ. 21], [ΤΟΕ, σ. 37].

τρία στιχηρὰ προσόμοια χρησιμεύοντα ως ἐσπέρια (στιχηρά), καὶ

εἰς κανών, μετά τὴν γένδην τοῦ ὁποίου **ἐν κάθισμα**.

Ανάλογα μὲ τὰ πρόσθετα στοιχεῖα ποὺ τυχὸν περιέχει ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἅγιου (ἐκ τοῦ Μηναίου), διακρίνεται εἰς τὰς περιπτώσεις⁹:

α'. **Άγιοι ἑορταζόμενοι εἰς η'** (**πλήρως ἑορταζόμενοι**)¹⁰ εἶναι ὅσων ἡ ἀκολουθία ἔχει τούλαχιστον ἐν ἐκ τῶν κατωτέρω:

μικρὸν Ἐσπερινόν

τρία ἀναγνώσματα εἰς τὸν Ἐσπερινόν

καθίσματα δι' ἑκάστην τοῦ Ὁρθρου Στιχολογίαν

κάθισμα πολυελέου εἰς τὸν Ὁρθρον

Σημειωτέον ὅτι ὑπάρχουν μερικοὶ Ἅγιοι εἰς αὐτὴν τὴν κατηγορίαν (συνήθως ἔχοντες μικρὸν Ἐσπερινόν), οἱ ὁποῖοι ἑορτάζονται «ἐπισήμως»¹¹ (ἐν Κυριακῇ) σύμφωνα μὲ τό ΤΜΕ.

Διακρίνομεν δύο κύριες περιπτώσεις (καὶ δύο ὑποπεριπτώσεις):

❖ **η'** : **Ο Άγιος ἔχει Εὐαγγέλιον Ὁρθρον**

- **η'•** : ἑορταζόμενος «ἐπισήμως ἐν Κυριακῇ»
- **η'‡** : ἔχων Αγρυπνία

❖ **η'×** : **Ο Άγιος δὲν ἔχει Εὐαγγέλιον Ὁρθρον**¹²

⁹ Αὐτοὺς τοὺς κανόνες κατάταξης (ἐπὶ τὸ πολυπλοκώτερον ὅμως) πρῶτος τοὺς εἰσήγαγε ὁ π. Γεώργιος Ρήγας [ΤΓΡ], καὶ ἐμεῖς τοὺς ἀναλύσαμε καὶ διαμορφώσαμε ἀπλούστερα στὸ βιβλίο μας «Τυπικὸν Ὁρθρου Ἐνοριῶν» (2008), σ. 37, ἐφαρμόζοντάς τους ἀκριβῶς εἰς τὸ Τυπικὸν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἑκκλησίας [ΤΜΕ].

¹⁰ **Ἐχουν πάντα Καταβασίες καὶ Μεγάλη Δοξολογία.**

¹¹ βλ. σχετικά [ΤΟΕ, σ. 40, 100-102], [ΖΤ, σ. 128].

¹² Αὐτὴ ἡ περίπτωσις ἀπαντᾶται εἰς: [ΜΒ, 6/9, 13/9, 23/9, 4/12, 7/1, 2/5, 1/7, 2/7, 5/7, 20/7, 25/7, 26/7, 1/8, 31/8]. Τό ΤΓΡ εἰς ὅλας τὰς παραπάνω ἡμερομηνίας ἔχει **Καταβασίες**. Τό ΤΜΕ, πλὴν τῶν 23/9, 7/1, 1/8, 31/8 δύον ἔχει Καταβασίες, λέει ἐν καθημερινῇ ἡ Ἀκολουθία ως ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τὸ Μηναῖον [ΜΒ] εἰς τὰς 4/12,

β'. Ἅγιοι ἑορταζόμενοι εἰς σ' (ἡμιεορταζόμενοι) εἶναι ὅσων ἡ ἀκολουθία δὲν ἔχει κανένα ὅσων ἀναφέρθησαν ἀνωτέρω¹³, ἀλλὰ ἔχει τούλάχιστον ἐν ἐκ τῶν κατωτέρω:

**ἀπόστιχα τοῦ Ἐσπερινοῦ
δοξαστικὸν ἀποστίχων τῶν αἰνων
προσόμοια (στιχηρὰ) τῶν αἰνων
μεγάλη Δοξολογία¹⁴**

Διακρίνομεν δύο κύριες περιπτώσεις (και δύο ύποπεριπτώσεις):

- ❖ σ' : **Ο Ἅγιος ἔχει Μικρὰ Δοξολογία**
- ❖ σ'• : **Ο Ἅγιος ἔχει Μεγάλη Δοξολογία¹⁵**
 - σ'•• : ἑορτάζεται «ἐπισήμως ἐν Κυριακῇ» (ἰσχύει γιὰ τοὺς Εὐαγγελιστὲς ποὺ ἔχουν ἀκολουθία ἡμιεορταζόμενη, εἰς σ')¹⁶
 - σ'• : «εἰ βούλει ποίησον Μεγάλην δοξολογίαν», κατὰ τὸ Μηναῖον

Σημείωσε, εἰ τύχει ἐν **Σαββάτῳ**, λέγεται **πάντοτε «Θεὸς Κύριος»** μὲ Ἅγιον ἑορταζόμενον εἰς σ' (ἢτοι ἡμιεορταζόμενον).

2/7, 26/7, ὑπάρχουν οἱ **Είρμοὶ τῶν γ', σ', η', θ'** φόδων, ἀντὶ **Καταβασιῶν**, και εἰς τὴν 1/8 ὑπάρχουν σαφέστατα Καταβασίες. Εἰς τὴν [MB, 23/9] λέγει: «Εἰ βούλει εἰπὲ καὶ Καταβασίας. Άνοίξω τὸ στόμα μου». Τὸ Μηναῖον τοῦ 1820, εἰς τὴν 31/8 ἔχει **Είρμούς**. Τὴν σήμερον ὅμως εἰς αὐτὴν τὴν τυπικὴν περίπτωσιν **η' ×** λέγομεν **πάντα Καταβασίες** (πρβλ. [ΤΓΡ]).

¹³ Υπάρχουν δύο ἔξαιρέσεις Ἅγιων ἑορταζομένων εἰς σ' ἀλλὰ σὲ περίοδο μεθεόρτων, ποὺ ἔχουν ἔνα ἢ δύο Καθίσματα, ἀλλὰ καὶ ᾄδιον Δοξαστικὸν Ἀποστίχων τῶν Αἰνων· 16/9, 8/2.

¹⁴ Σημειωτέον ὅτι οἱ ἑορταζόμενοι εἰς σ' (ἡμιεορταζόμενοι) Ἅγιοι, δὲν ἔχουν ποτὲ **Καταβασίες** τὶς καθημερινὲς (καὶ ὅς βάλεις Μεγάλη Δοξολογία).

¹⁵ Έννοεῖται ὅνευ Καταβασιῶν πάντα, ἐν καθημερινῇ, ἐπειδὴ δὲν εἶναι πλήρως ἑορταζόμενος.

¹⁶ βλ. ΤΟΕ, σ. 102.

γ'. Ἅγιοι μὴ ἑορταζόμενοι εἶναι ὅσων ἡ ἀκολουθία δὲν ἔχει κανένα ὅσων ἀναφέρθηκαν εἰς τὰς ἄνω δύο περιπτώσεις, ἀλλ' ἔχει τούλάχιστον ἕνα ἐκ τῶν κατωτέρω:

**τὰ ἀπαραίτητα μέρη ἑκάστης ἀκολουθίας Ἅγιου
δοξαστικὸν ἐσπερίων καὶ δοξαστικὸν ἀποστίχων τοῦ
Ἐσπερινοῦ**

Σημειωτέον, ὅτι μπορεῖ Ἅγιος μὴ ἑορταζόμενος, ποὺ ἔχει ἀκολουθία ἐκ τῶν ἀπαραιτήτων μερῶν ἑκάστης ἀκολουθίας Ἅγιου, καὶ δοξαστικὸν ἐσπερίων καὶ δοξαστικὸν ἀποστίχων τοῦ Ἐσπερινοῦ καὶ ἐπιπλέον τούλάχιστον ἐν **κοντάκιον** καὶ ἐν **ἐξαποστειλάριον**, νὰ ἑορτάζεται εἰς σ' (ήμιεορταζόμενος), ἀλλ' ἡ διάκρισις κεῖται ἐν τῇ ἐπισημότητι ἢ μὴ τοῦ μνημονευομένου Ἅγιου.

Διακρίνομεν δύο κύριες περιπτώσεις (καὶ μία ὑποπερίπτωσιν):

- ❖ – : **Ο Ἅγιος δὲν ἔχει κανένα ἰδιόμελον δοξαστικὸν εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ [MB] ἀκολουθίαν του, όπότε λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας, καὶ ὅχι τοῦ Ἅγιου¹⁷ (**μόνη περίπτωσις, εἰ τύχει ἐν Σαββάτῳ** ἐκτὸς προεορτίων / μεθεόρτων **νὰ λέγεται «Ἄλληλούια»**)**
- ❖ –◦ : **Ο Ἅγιος ἔχει ἰδιόμελον δοξαστικὸν εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ [MB] ἀκολουθίαν του, όπότε λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Ἅγιου καὶ ὅχι τῆς ἡμέρας (εἰ τύχει **ἐν Σαββάτῳ** λέγεται **πάντα «Θεὸς Κύριος»**)

 - –/σ' : ἡ ἀκολουθία μπορεῖ νὰ ἑορτασθεῖ καὶ ως εἰς σ' ἡ διάκρισις κεῖται ἐν τῇ ἐπισημότητι ἢ μὴ τοῦ Ἅγιου.**

¹⁷ Ἐν τούτοις ὑπάρχουν καὶ μερικὲς ἐξαιρέσεις εἰς τὰ Μηναῖα ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου, βλ. ὑποσ. 25, 26, γιὰ τὶς ὅποιες καλὸ θὰ ἦταν τὰ Μηναῖα νὰ ἐναρμονισθοῦν ἐνθεν ἢ ἐκεῖθεν. Προτείνουμε τὴν συγγραφὴ ἀπὸ δόκιμους Ὑμνογράφους ἐνὸς καὶ μόνου δοξαστικοῦ γιὰ τὶς ἐξαιρέσεις τῶν Ἀποστόλων.

Ἐπίσης, τινὲς Ἅγιοι, εἴτε μὴ ἑορταζόμενοι, εἴτε ἑορταζόμενοι εἰς σ' ἥ εἰς η' ἔχουν, ἀντὶ τριῶν προσομοίων ἐσπερίων, ἔξι τοιαῦτα, καὶ δύο κανόνας ἀνθ' ἐνός.

Πιστεύουμε ὅτι ἡ παραπάνω διάκρισις τῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἅγιων βοηθάει στὴν **Συστηματοποίηση και κατανόηση του Τυπικού** τῆς Ἐκκλησίας και στὴν εὔκολη και ἀβίαστη τήρησή του.

Παραθέτουμε τὶς παραπάνω περιπτώσεις τῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἅγιων σύμφωνα μὲ τὸ Μηναῖον [MB], εἰς τὸν Πίνακα 1, διὰ περισσοτέραν εὐκολίαν εἰς τὴν ἀπομνημόνευσιν.

Πίναξ 1. Ἀκολουθίες Ἅγιων

<p>εἰς η'</p> <p>έορταζόμενος</p> <p>ἢ τοι πλήρως έορταζόμενος</p>	<p>η' : Ὁ Ἅγιος ἔχει Εὐαγγέλιον Ὁρθρού</p> <ul style="list-style-type: none"> • η'• : έορταζόμενος «ἐπισήμως ἐν Κυριακῇ» • η'* : ἔχων Ἀγρυπνία <hr/> <p>η'× : Ὁ Ἅγιος δὲν ἔχει Εὐαγγέλιον Ὁρθρού</p>
<p>εἰς σ'</p> <p>έορταζόμενος</p> <p>ἢ τοι ἡμεορταζόμενος</p>	<p>σ' : Ὁ Ἅγιος ἔχει Μικρὰ Δοξολογία</p> <hr/> <p>σ'• : Ὁ Ἅγιος ἔχει Μεγάλη Δοξολογία¹⁵</p> <ul style="list-style-type: none"> • σ'•• : έορτάζεται «ἐπισήμως ἐν Κυριακῇ» • σ'▫ : «εἰ βούλει ποίησον Μεγάλην δοξολογίαν», κατὰ τὸ Μηναῖον
<p>—</p> <p>ἢ τοι μὴ έορταζόμενος</p>	<p>— : Ὁ Ἅγιος δὲν ἔχει κανένα ἴδιόμελον δοξαστικὸν εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθίαν του, ὅπότε λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας, καὶ ὅχι τοῦ Ἅγιου¹⁷ (μόνη περίπτωσις, εἰ τύχει ἐν Σαββάτῳ ἐκτὸς προεορτίων / μεθεόρτων νὰ λέγεται «Ἀλληλούια»)</p> <hr/> <p>—▫ : Ὁ Ἅγιος ἔχει ἴδιόμελον δοξαστικὸν εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ [MB] ἀκολουθίαν του, ὅπότε λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Ἅγιου καὶ ὅχι τῆς ἡμέρας (εἰ τύχει ἐν Σαββάτῳ λέγεται πάντα «Θεὸς Κύριος»)</p> <ul style="list-style-type: none"> • —/σ' : ἡ Ἀκολουθία μπορεῖ νὰ έορτασθεῖ καὶ ως εἰς σ'· ἡ διάκρισις κεῖται ἐν τῇ ἐπισημότητι ἡ μὴ τοῦ Ἅγιου

‘Ημερομηνίες Άκολουθιῶν Ἅγιων

Εἰς τὸν κατωτέρῳ **Πλήρῃ Πίνακα Μηνολογίου¹⁸**, συμπεριλάβαμε χάριν πληρότητος, ὅχι μόνον τὶς ἡμέρες Ἅγιου ἑορταζομένου¹⁹, ἀλλὰ καὶ ὅλες τὶς ἡμέρες τοῦ ἐνιαυτοῦ. **“Οταν τύχει Ἅγιος μὴ ἑορταζόμενος (–, –⋮), χρησιμοποίησε τὸν Α΄ Τόμον [ΤΕ (τ.Α΄)].**

Εἰς τὸν Πίνακα, πέραν τῶν συντομιῶν ποὺ ἐκτέθηκαν στὶς προηγούμενες παραγράφους (βλ. Πίνακα 1), προστέθηκαν καὶ οἱ ἔξῆς:

- **Δ**: Δεσποτικὴ Ἐορτή
- **Θ**: Θεομητορικὴ Ἐορτή
- **α**: Ἀπόδοσις Ἐορτῆς
- ἐπίσης τὸ γκρὶ χρῶμα δηλώνει προεόρτια/μεθέορτα.

Σημειωτέον, ὅτι **Ἄγρυπνία** (‡) σύμφωνα μὲ τὸ ΤΑΣ (καὶ τὸ **Μηναῖον**) γίνεται καὶ **κάθε Κυριακή²⁰**, **Δεσποτικὴ** ἢ **Θεομητορικὴ Ἐορτή** (συμπεραίνεται ἀπὸ τὴν ὕπαρξη Μικροῦ Εσπερινοῦ εἰς τὸ Μηναῖον/Παρακλητική), πέραν ὄρισμένων ἑορτῶν Ἅγιων. Δὲν τὸ ἀναφέρουμε στὸν Πίνακα, χάριν ἀπλουστεύσεως.

Πίναξ 2. Πλήρης Πίναξ Μηνολογίου

¹⁸ πρβλ. ΤΟΕ, Μηνολόγιον, σ. 243-309. Οἱ ἡμερομηνίες αὐτὲς ἔξαγονται εὐκολα ἀπὸ τὴν μελέτην τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἅγιου εἰς τὸ Μηναῖον, συμβουλευόμενοι τὴν κατηγοριοποίησιν εἰς τὸ προηγούμενον κεφάλαιον.

¹⁹ Εἰς τὸ βιβλίον Τυπικὸν Ὁρθρού Ἐνοριῶν, μπορεῖτε νὰ βρεῖτε σύντομα διαγράμματα τοῦ Ὁρθρου αὐτοῦ [ΤΟΕ, σ. 113-115, 118, 129-130, 134-135, 153-154, κ.λπ.].

²⁰ Γέροντας Δοσίθεος (Ι. Μ. Παναγίας Τατάρνης): «Αὐτὴν τὴν αὐστηρότητα ὡς πρὸς τὴν τήρησιν τῶν παραδεδομένων τὴν καταγράφουν καὶ ξένοι περιηγητοί. Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΗ’ αἰῶνος ὁ Γάλλος Tournefort εὑρίσκεται εἰς τὴν Μύκονον. Γράφει τὰς ἐντυπώσεις του, ἵσως μὲ κάποιαν δόσιν ὑπερβολῆς. **Αἱ Λειτουργίαι τῆς Κυριακῆς** “εἶναι ἀτελείωτες καὶ ἔξουθενωτικές. Διαρκοῦν ἔξι ὥρες. Διαβάζουν ὅχι μονάχα εὐχὲς καὶ ἀποσπάσματα τῆς Γραφῆς, ἀλλὰ καὶ συναξάρια τῶν Ἅγιων σὲ λαϊκὴ γλῶσσα. Η Λειτουργία ἀρχίζει στὶς δύο τὸ πρωὶ τὴν ὥρα ποὺ κοιμοῦνται οἱ Τοῦρκοι”», Πρακτικὰ Α΄ Πανελλήνιου Συνεδρίου Ψαλτικῆς Τέχνης, 2000, σ. 189.

	Σεπ	Ὀκτ	Νοε	Δεκ	Ιαν	Φεβ	Μάρ	Απρ ²¹	Μάι	Ιούν	Ιουλ	Αύγ
α'	η'	ς'	ς'	-	Δ/η' ²²	ς'	-⋮ ²⁷	- ²⁵	-	-	η'×	η'× ²³
β'	-/ς'	ς'	ς'	-	-	Θ	-	-	η'×	- ²⁵	η'×	ς'
γ'	ς'	ς'	ς'▫	-	-	-	-	-	-	-	-	-
δ'	-/ς'	-	-/ς'	η'×	- ²⁵	-	-	-	-	η'	- ²⁵	- ²⁵
ε'	ς'	-	-	η'⌘ ²⁴	-	-⋮ ²⁶	-	-	- ²⁵	-	η'×	-
ς'	η'×	ς'▪	ς'	η'⌘•	Δ	-	-/ς'	-	-⋮	-	- ²⁵	Δ
ζ'	-	ς'	ς'	-	η'×•	-	-	-	-⋮	-	-⋮	-
η'	Θ	-/ς'	η'• ³⁵	-	-	ς'	-	-	η'• ³⁵	ς'	ς'▫	-
θ'	ς'	ς'▪	-	η'	-⋮	α	η'	-	-⋮	- ²⁵	-	- ²⁵
ι'	-	-/ς'	-	ς'	-/ς'	η'⌘	-	-	ς'▪	-	-	-
ια'	-	- ²⁵	ς'	-⋮	η'	-/ς'	-	-	- ²⁵	ς'▪	η'	-
ιβ'	α	ς'	ς'	η' ³⁵	-	-	-	-	-⋮	ς'	-	-/ς'
ιγ'	η'×	-⋮ ²⁶	η'⌘•	ς'	ς'	-/ς'	-	-	-	ς'	α	-
ιδ'	Δ	ς'	ς'▪	-	α	-⋮ ²⁷	-	-	-	ς'	- ²⁵	-
ιε'	ς'	-	-/ς' ²⁸	ς'▪	ς'	- ²⁵	-	-	-/ς'	-	ς'	Θ
ις'	ς'	-/ς'	ς'••	-	ς'▫	-	-	-	- ²⁵	-	-	- ²⁵
ιζ'	-	- ²⁵	ς'	ς'▪	η'⌘	ς'	-	-	- ²⁵	-⋮ ²⁹	ς'▫	-
ιη'	-	ς'••	-⋮	-	η'	- ²⁵	-	-	-	- ³⁰	-	-
ιθ'	-	-	-	-	ς'	- ³¹	-	-	-	-⋮	- ²⁵	-
κ'	ς'	-/ς'	- ²⁵	ς' ³²	η'⌘	-	-	-	-	η'×	-	-
κα'	α	ς'	Θ	-	ς'	-	-	-	η'• ³⁵	- ³⁰	- ²⁵	-
κβ'	-⋮	ς'	ς'	-⋮	ς'	-	-	-	-	ς'	-/ς'	-
κγ'	η'×	ς'▪	- ²⁵	ς'	-/ς'	-	-	η'⌘•	-	-	-⋮	α
κδ'	ς'	-/ς'	ς'	-	- ²⁵	η'	-	-	-⋮	η'⌘•	ς'	- ²⁵
κε'	-⋮	-/ς'	η'/α ³³	Δ	η'⌘•	-	Θ ³⁴	ς'▪	η'	ς'	η'×	ς'▪
κζ'	η'⌘	η'• ³⁵	ς'		- ²⁵	-	ς'	-	- ²⁵	-	η'×	ς'
κζ'	-⋮	ς'	-/ς'	ς'	η'	-	-	- ²⁵	-	-⋮	η' ³⁵	- ²⁵
κη'	ς'▫	η'	ς'	- ²⁵	ς'	-	-	-	-	- ²⁵	- ³⁶	-/ς'
κθ'	-/ς'	- ²⁵	-	ς'	ς'	-	-	- ²⁵	-	η'⌘•	-	η'• ³⁵
λ'	-/ς'	-⋮ ²⁶	η'• ³⁵	-	η'⌘•	- ³¹	ς'••	-	η'×•	-	ς'	-
λα'		- ²⁵		α	ς'	-	-	-	-	-⋮	-⋮	η'×

²¹ Έν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἀπὸ τῆς Δευτέρας μετὰ τὴν τοῦ Θωμᾶ Κυριακή, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου - Τὸ Ἅγιον Πάσχα μπορεῖ νὰ ἐορτάζεται τὸ συντομότερον 4 Ἀπριλίου (22 Μαρτίου μὲ τὸ παλαιό), καὶ τὸ ἀργότερον 8 Μαΐου (25 Ἀπριλίου μὲ τὸ παλαιό). Ἐπίσης τὸ Πεντηκοστάριον τελειώνει (Κυριακὴ τῶν Ἅγιων Πάντων) τὸ ἐνωρίτερον 30 Μαΐου, δηλ. 8 ἑβδομάδες μετὰ τὸ ἐνωρίτερον Πάσχα (17 Μαΐου μὲ τὸ παλαιό)· τὸ ἀργότερον τελειώνει 3 Ἰουλίου (20 Ἰουνίου μὲ τὸ παλαιό), [ΤΟΕ, σ. 82].

²² Αὕτη ἡ ἡμέρα ἀσφαλῶς καὶ εἶναι Δεσποτικὴ Ἔορτή. Ὄμως ἀπὸ τυπικῆς ἀπόψεως, δὲν κατατάσσεται ἀμιγῶς εἰς τὰς Δεσποτικὰς Ἔορτάς «Δ», καθότι συνεορτάζεται καὶ ὁ Μέγας Βασίλειος, καὶ μάλιστα Εὐαγγέλιον Ὁρθρου ἀναγινώσκεται τοῦ Ἅγιου, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Ἅγιου εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, ψάλλεται δίς καὶ πρὸ τοῦ τῆς Ἔορτῆς, [ΤΟΕ, σ. 278].

²³ Ἀρχεται ἀπὸ σήμερα α' Αύγούστου σὺν Θεῷ, ἡ Νηστεῖα γιὰ τὴν Κοίμησιν τῆς Υπεραγίας Θεοτόκου.

²⁴ Διὰ τὸν κόπον τῆς Ἀγρυπνίας, δὲν γίνονται Ἀγρυπνίες σὲ δύο συνεχόμενες ἡμέρες. Μπορεῖ τὴν μία χρονιὰ νὰ γίνει τὴν μία ἡμέρα, καὶ τὴν ἄλλη χρονιὰ τὴν ἐπόμενη ἡμέρα.

²⁵ Τὰ Μηναῖα ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου ἔχουν ἀπολυτίκια Ἅγιου, βλ. [ΤΕ (τ.Α'), σ. 16, ὑποσ. 13], πρβλ. ὑποσ. 17 ἐνταῦθα.

²⁶ Εἰς τὰς 13/10, 30/10, 5/2, τὰ Μηναῖα ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου δὲν ἔχουν ἀπολυτίκια Ἅγιου, βλ. [ΤΕ (τ.Α'), σ. 17, ὑποσ. 14], πρβλ. ὑποσ. 17 ἐνταῦθα.

²⁷ Εὰν τύχει ἔκτὸς τῆς Τεσσαρακοστῆς.

²⁸ Ἀρχεται ἀπὸ σήμερα ιε' Νοεμβρίου σὺν Θεῷ, ἡ Νηστεῖα τῶν Χριστουγέννων.

²⁹ βλ. [ΤΟΕ, σ. 294, ὑποσ. 179].

³⁰ Εἰς τὰς 18/6, 21/6, τὸ χειρόγραφον, λέει τὸ [MB], ἔχει καὶ δύο δοξαστικὰ τοῦ Ἅγιου, τὰ ὅποια ὅμως ὁ Βαρθολομαῖος ἀφαίρεσε (ἀφήνοντας ὑποσημείωσιν), ἐνῶ ἀφησε τὸ ἀπολυτίκιον.

³¹ Εἰς τὰς 19/2, 30/3 τά [MB] δὲν ἔχουν ἀπολυτίκιον Ἅγιου, ἔχει ὅμως τὸ [ΤΑΣ (1545, 2012)] μὲ τὸ ὅποιον συμφωνοῦμε. Προτείνουμε τὴν συγγραφὴ ἀπὸ δόκιμους Υμνογράφους ἐνὸς καὶ μόνου δοξαστικοῦ εἰς τέτοια ἔξαιρετέα περίπτωσιν τοῦ Μηναίου, μὲ σεβασμὸ βέβαια στὴν παράδοση τοῦ Τυπικοῦ (χωρὶς δηλ. ἄλλαγὴ τῆς τυπικῆς διατάξεως ἀπό π.χ. μὴ ἐορταζομένη σὲ ἐορταζομένη).

³² Ἀπὸ σήμερον 20/12 ἀρχονται τὰ Τριώδια εἰς τὰ Ἀπόδειπνα [ΑΤ, σ. 160].

³³ Τῆς Ἅγιας Αἰκατερίνης καὶ τοῦ Ἅγιου Μερκουρίου, συμπίπτει καὶ ἡ Ἀπόδοσις τῆς Ἔορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Υπεραγίας Θεοτόκου, βλ. Τυπικόν εἰς [ΤΟΕ], σ. 166, 264.

³⁴ Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας ἀποδίδεται ἡ Ἔορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

³⁵ Τό [ΑΤ] βάζει Ἀγρυπνία.

³⁶ Εἰς τὰς 28-30 Ἰουλίου (γιὰ παράδειγμα), τὸ Μηναῖον ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου [MB], ὁμοίως καὶ τὸ Μηναῖον τοῦ 1820 (ὑπὸ τοῦ Νικολάου) δὲν ἔχει ἀπολυτίκιον (σωστά). Εἰς τὰ σύγχρονα Μηναῖα, παρατύπως καὶ ἐσφαλμένως προσετέθησαν. Οθεν οἱ τὴν εἴδησιν ταύτην λαμβάνοντες, διορθωθήτωσαν.

Βάσει τοῦ Πίνακα Μηνολογίου, δυνάμεθα νὰ συγκρίνουμε μὲ τὸ [ΑΤ, σ. 251] (–, Δ (δοξαστικόν), ΔΞ (Δοξολογία), Β.Ο. (Βαθὺς Ὁρθρος), ΑΓ (Ἄγρυπνία)), τὶς ἀντίστοιχες κατηγορίες τῶν Ἀκολουθῶν.

Πίναξ 3. Σύγκρισις τυπικῶν περιπτώσεων [ΑΤ]

[ΑΤ, σ. 251-252]	Πλήρης Πίνακας Μηνολογίου
– (μικρὰ δοξολογία)	– ³⁷
Δ (Ιδιόμ. δοξαστικόν, μικρὰ δοξ.)	–⋮ ³⁸ , –/ζ' ³⁹ , ζ' ⁴⁰ , ζ' [□] ⁴¹
ΔΞ (Μεγάλη Δοξολογία)	ζ' [▪] ⁴² , ζ' [□] ⁴³ , η' [×] ⁴⁴
Β.Ο. (Βαθὺς Ὁρθρος)	η' [×] ⁴⁵ , η' ⁴⁶
ΑΓ (Ἄγρυπνία)	η' [•] ⁴⁷ , η' [⌘] ⁴⁸

Απὸ τὴν ἀνωτέρα σύγκριση βλέπουμε ὅτι ὁ διαχωρισμὸς εἰς τὸ [ΑΤ] διακρίνει μόνο πέντε περιπτώσεις, σὲ ἀντίθεση μὲ τὶς δέκα περιπτώσεις τοῦ Πίνακα 1.

Φυσικὰ εἴμαστε ύπερ τοῦ ἡμετέρου διαχωρισμοῦ πιστεύοντες ὅτι βοηθάει περισσότερον εἰς τὴν κατανόησιν καὶ εὐκολοτέραν

³⁷ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 2-9 Ἀπριλίου.

³⁸ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 18 Νοεμβρίου, 9 Ἰανουαρίου, 7 Ἰουλίου.

³⁹ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 2 Σεπτεμβρίου, 4 Νοεμβρίου, 10 Ἰανουαρίου.

⁴⁰ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 2-3 Ὀκτωβρίου, 1-2, 6-7 Νοεμβρίου.

⁴¹ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 28 Σεπτεμβρίου.

⁴² ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6, 9, 23 Ὀκτωβρίου, 10 Μαΐου.

⁴³ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 16 Ἰανουαρίου, 8, 17 Ἰουλίου.

⁴⁴ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6 Σεπτεμβρίου, 1-2 Ἰουλίου.

⁴⁵ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6 Σεπτεμβρίου, 2 Μαΐου, 1 Αὔγουστου.

⁴⁶ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 9 Δεκεμβρίου, 9 Μαρτίου, 4 Ἰουνίου.

⁴⁷ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 26 Ὀκτωβρίου, 8 Νοεμβρίου, 21 Μαΐου.

⁴⁸ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6 Δεκεμβρίου, 10 Φεβρουαρίου.

τήρησιν του τυπικού, και εἰς τὴν ἀκριβεστέραν καταγραφὴν τῶν τυπικῶν διατάξεων.

Ἐὰν δοῦμε τὴν σύγκρισιν ἀπὸ πλευρᾶς τοῦ ἰσχύοντος Τυπικοῦ [TME], ἵσως θὰ ἔπρεπε ἡ περίπτωσις **ΔΞ** τοῦ [AT] νὰ διαιρεθεῖ εἰς δύο περιπτώσεις, ώς ἐξῆς:

«**ΔΞ(ζ')**, Μεγάλη Δοξολογία ἄνευ Καταβασιῶν» ↔ **ζ'▪**, **ζ'▫**.

«**ΔΞ(η')**, Μεγάλη Δοξολογία μετὰ Καταβασιῶν» ↔ **η'×**.

Ἐὰν δοῦμε ὅμως τὴν σύγκρισιν μὲ τὴν ὑπόθεσιν ὅτι παλαιὰ εἰς τὴν περίπτωσιν **η'×** ὑπῆρχαν ἀκολουθίες χωρὶς Καταβασίες¹², τότε ἵσως νὰ μὴν χρειάζεται τέτοιος διαχωρισμός, θεωρῶντας ὅτι ἡ περίπτωσις **ΔΞ** τοῦ [AT] εἶναι ἄνευ Καταβασιῶν.

Ἡ ἀνωτέρα ἀνάλυση, ἐφαρμοζόμενη εἰς τὸ παρὸν τυπικο-εγκόλπιον μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ καὶ ως μία **πρώτη προσέγγιση** ἐνοποιήσεως τῶν Τυπικῶν, τῶν Ἐνοριῶν, τοῦ ΤΑΣ, καὶ τῶν Ιερῶν Μονῶν τοῦ Αγίου Όρους.

Χάριν ἀπλουστεύσεως (εἰ **βούλει** διὰ τὰς ἐνορίας· εἰ δὲ μή, χρησιμοποίησε τὸν Πλήρη Πίνακα Μηνολογίου), περιλαμβάνουμε παρακάτω τὸν **Ἀπλουστευμένο Πίνακα Μηνολογίου**, ὃπου συμπτήξαμε τὶς ἀκόλουθες περιπτώσεις (βλέπε Πίνακα 1):

$$\begin{aligned} \eta' \mp &\rightarrow \eta' \\ -/\zeta' &\rightarrow \zeta' \\ \zeta' \square &\rightarrow \zeta' \bullet \end{aligned}$$

Πίναξ 4. Απλουστευμένος Πίναξ Μηνολογίου

	Σεπ	Οκτ	Νοε	Δεκ	Ιαν	Φεβ	Μάρ	Απρ ²¹	Μάι	Ιούν	Ιουλ	Αύγ
α'	η'	ς'	ς'	-	Δη ²²	ς'	-⋮ ²⁷	- ²⁵	-	-	η'×	η'× ²³
β'	ς'	ς'	ς'	-	-	Θ	-	-	η'×	- ²⁵	η'×	ς'
γ'	ς'	ς'	ς'	-	-	-	-	-	-	-	-	-
δ'	ς'	-	ς'	η'×	- ²⁵	-	-	-	η'	- ²⁵	- ²⁵	
ε'	ς'	-	-	η'	-	-⋮ ²⁶	-	-	- ²⁵	-	η'×	-
ζ'	η'×	ς'	ς'	η'•	Δ	-	ς'	-	-⋮	-	- ²⁵	Δ
ζ'	-	ς'	ς'	-	η'×•	-	-	-	-⋮	-	-⋮	-
η'	Θ	ς'	η'•	-	-	ς'	-	-	η'•	ς'	ς'	-
θ'	ς'	ς'	-	η'	-⋮	α	η'	-	-⋮	- ²⁵	-	- ²⁵
ι'	-	ς'	-	ς'	ς'	η'	-	-	ς'	-	-	-
ια'	-	- ²⁵	ς'	-⋮	η'	ς'	-	-	- ²⁵	ς'	η'	-
ιβ'	α	ς'	ς'	η'	-	-	-	-	-⋮	ς'	-	ς'
ιγ'	η'×	-⋮ ²⁶	η'•	ς'	ς'	ς'	-	-	-	ς'	-	α
ιδ'	Δ	ς'	ς'	-	α	-⋮ ²⁷	-	-	-	ς'	- ²⁵	-
ιε'	ς'	-	ς' ²⁸	ς'	ς'	- ²⁵	-	-	ς'	-	ς'	Θ
ις'	ς'	ς'	ς'•	-	ς'	-	-	-	- ²⁵	-	-	- ²⁵
ις'	-	- ²⁵	ς'	ς'	η'	ς'	-	-	- ²⁵	-⋮ ²⁹	ς'	-
ιῃ'	-	ς'•	-⋮	-	η'	- ²⁵	-	-	-	- ³⁰	-	-
ιθ'	-	-	-	-	ς'	- ³¹	-	-	-	-⋮	- ²⁵	-
κ'	ς'	ς'	- ²⁵	ς' ³²	η'	-	-	-	-	-	η'×	-
κα'	α	ς'	Θ	-	ς'	-	-	-	η'•	- ³⁰	- ²⁵	-
κβ'	-⋮	ς'	ς'	-⋮	ς'	-	-	-	-	-	ς'	ς'
κγ'	η'×	ς'	- ²⁵	ς'	ς'	-	-	η'•	-	-	-⋮	α
κδ'	ς'	ς'	ς'	-	- ²⁵	η'	-	-	-⋮	η'•	ς'	- ²⁵
κε'	-⋮	ς'	η'/α ³³	Δ	η'•	-	Θ	ς'	η'	ς'	η'×	ς'
κς'	η'	η'•	ς'	Θ	- ²⁵	-	ς'	-	- ²⁵	-	η'×	ς'
κς'	-⋮	ς'	ς'	ς'	η'	-	-	- ²⁵	-	-⋮	η'	- ²⁵
κῃ'	ς'	η'	ς'	- ²⁵	ς'	-	-	-	-	- ²⁵	- ³⁶	ς'
κθ'	ς'	- ²⁵	-	ς'	ς'	-	-	- ²⁵	-	η'•	-	η'•
λ'	ς'	-⋮ ²⁶	η'•	-	η'•	Θ	- ³¹	ς'•	-	η'×•	-	ς'
λα'		- ²⁵		α	ς'	-			-		-⋮	η'×

Άγιος Άνδρεας Κρήτης

Χαίροις μετὰ Θεὸν ἡ Θεός, τὰ δευτερεῖα τῆς Τριάδος ἡ ἔχουσα, ἀμέσως ἡ δεχομένη τῶν ἐκ Θεοῦ δωρεῶν, τὸ πλήρωμα ὅλον καὶ εἰς ἄπαντας, Αγγέλους ἀνθρώπους τε, τοῦτο διαπορθμεύουσα· τοῦ ἐμπυρίνου οὐρανοῦ τὸ τεράστιον τηλεσκόπιον, βουλῶν θείων θαυμάσιον τέλος τὸ σκοπιμώτατον, καὶ ὕστατον Πάναγνε, δημιουργίας ἀπάσης, δι’ ἣν ὁ κόσμος ἐγένετο· καὶ Σοῦ τῇ γεννήσει, ἡ αἰώνιος τοῦ Κτίστου βουλὴ πεπλήρωται.

Φοβεῖ με κριτήριον, Θεομῆτορ τὸ Δεσποτικόν, καὶ δέδοικα ώς πολλῶν ἔμπλεως κακῶν, πλὴν εἰς Σὲ κατέφυγον, καταφυγὴ τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ μὴ ἀπώσῃ με, ἀλλὰ σῶσον τῷ ἐλέει Σου.

[Θεοτοκάριον, ἥχος πλ. α', τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας]

Ἐπὶ Σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη, πᾶσα ἡ κτίσις,
Αγγέλων τὸ σύστημα, καὶ ἀνθρώπων τὸ γένος· ἡγιασμένες
Ναέ, καὶ παράδεισε λογικέ, παρθενικὸν καύχημα· ἐξ ἣς
Θεὸς ἐσαρκώθη, καὶ παιδίον γέγονεν, ὁ πρὸ αἰώνων ὑπάρχων
Θεὸς ἡμῶν· Τὴν γὰρ Σὴν μήτραν, θρόνον ἐποίησε, καὶ
τὴν Σὴν γαστέρα, πλατυτέραν οὐρανῶν ἀπειργάσατο. Ἐπὶ
Σοὶ χαίρει Κεχαριτωμένη, πᾶσα ἡ κτίσις· δόξα Σοι.

Παρακλητική, Τῇ Κυριακῇ εἰς τὸν Ὀρθρον, ἥχος πλ. δ'.

Πίσω: Ή εἰκὼν τῆς Παναγίας τῆς Γλυκοφιλούσης, ἀπὸ τὸν Ιερὸν Καθεδρικὸν Ναὸν Ἀποστόλου Παύλου Κορίνθου. Διὰ χειρὸς Φωτίου Κόντογλου καὶ Γεωργίου Γλιάτα.

Άρχη σὺν Θεῷ Ἀγίῳ τοῦ Ὁρθρου

Πρὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ Ὁρθρου, εἰς τὸ Ἀναλόγιον, ἀνοιξε τὸ βιβλίον τῆς Παρακλητικῆς⁴⁹, εἰς τὸν ἥχον τῆς ἑβδομάδος, τῇ σημερινῇ ἡμέρᾳ πρωί ἐν τῷ Ὁρθρῷ, καὶ τὸ βιβλίον τοῦ Μηναίου εἰς τὴν σημερινὴν ἡμέραν εἰς τὸν Ὁρθρον.

Άρχη τοῦ Ὁρθρου

Οἱ ιερεύς (μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Μεσονυκτικοῦ):

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Οἱ ἀναγνώστης· Αμήν⁵⁰.

Οἱ ιερεύς⁵¹.

Δόξα Σοι, Χριστὲ ὁ Θεός, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Βασιλεῦ οὐράνιε, Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ ζωῆς χορηγός, ἐλθὲ καὶ σκήνωσον ἐν ἡμῖν, καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλīδος καὶ σῶσον, Ἀγαθέ, τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Οἱ ἀναγνώστης· Αμήν.

[Δεῦτε προσκυνήσωμεν (γ')· καὶ οἱ Ψαλμοί ιθ' καὶ κ']⁵²

⁴⁹ Ἡ τὸ βιβλίον τοῦ Τριῳδίου ἐν τῇ Μ. Τεσσαρακοστῇ ἢ τὸ βιβλίον τοῦ Πεντηκοσταρίου ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

⁵⁰ Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς, οὐ λέγεται τὸ Βασιλεῦ οὐράνιε, ἀλλὰ μετὰ τὸ Αμήν, Χριστός ἀνέστη (γ').

⁵¹ Σύμφωνα μὲ τά [ΤΚΠ, σ. 2], [ΤΜΕ, σ. 45, 54], [ΙΕΡ, σ. 40, 47], τὸ «Βασιλεῦ οὐράνιε», οὐδέποτε λέγεται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἐσπερινοῦ ἢ τοῦ Ὁρθρου. Ἀν ὅμως δὲν ἐπισυνάπτεται ὁ Ὁρθρος εἰς τὸ Μεσονυκτικὸν, λέγομεν τὸ «Βασιλεῦ οὐράνιε», ως ἐν ἀρχῇ τοῦ Μεσονυκτικοῦ [ΩΡΛ, Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, σ. 59].

⁵² Συνήθως παραλείπονται εἰς τὰς ἐνορίας, πλὴν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς. Εἰς τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν προσθέτομεν πρὸ τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν, πλὴν τῆς Μ. Ἐβδομάδος, τό· Τρισάγιον, Κύριε ἐλέησον (γ'), Δόξα. Καὶ νῦν.

Εἶτα, ὁ ἀναγνώστης, τὸ τρισάγιον.⁵³

**Ἄγιος ὁ Θεός, Ἅγιος ἵσχυρός, Ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς
(γ')⁵⁴.**

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι· καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

**Παναγία Τριάς, ἐλέησον ἡμᾶς· Κύριε, ἰλάσθητι ταῖς ἀμαρτίαις
ἡμῶν· Δέσποτα, συγχώρησον τὰς ἀνομίας ἡμῖν· Ἅγιε, ἐπίσκεψαι καὶ
ἵασαι τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, ἔνεκεν τοῦ ὄνόματός Σου.**

Κύριε, ἐλέησον (γ').

Δόξα⁵⁵. Καὶ νῦν⁵⁶.

**Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά Σου·
ἐλθέτω ἡ Βασιλεία Σου· γενηθήτω τὸ θέλημά Σου, ώς ἐν οὐρανῷ,
καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον
καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὄφειλήματα ἡμῶν, ώς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς
ὄφειλέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι
ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.**

Οἱερεύς:

**“Οτι Σοῦ ἐστιν ἡ Βασιλεία καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα τοῦ
Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἅγιου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.**

Ο ἀναγνώστης (χῦμα)⁵⁷. Ἀμήν.

**Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν
Σου, νίκας τοῖς βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος καὶ τὸ Σὸν
φυλάττων διὰ τοῦ Σταυροῦ Σου πολίτευμα.**

⁵³ Σύμφωνα μὲ τὸ [ΩΡΛ, σ. 61], [ΤΓΡ, σ. 187]. Δόξα. Καὶ νῦν, πρὸ τοῦ Τρισαγίου.

⁵⁴ Συντόμευσις· λέγε τρεῖς φορὲς τὸ ἴδιο.

⁵⁵ Συντόμευσις· λέγε: «Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι».

⁵⁶ Συντόμευσις· λέγε: «Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.»

⁵⁷ Τῇ Δευτέρᾳ τῆς Α΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν (Καθαρὰ Δευτέρα). Κύριε
ἐλέησον (ιβ'), καὶ εὐθὺς Ἐν ὄνόματι Κυρίου εὐλόγησον πάτερ (παραλειπομένων
τῶν, Σῶσον Κύριε τὸν λαόν Σου, κτλ.).

Δόξα.

Ο ύψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ ἔκουσίως, τῇ ἐπωνύμῳ Σου καινῇ πολιτείᾳ τοὺς οἰκτιρμούς Σου δώρησαι, Χριστὲ ὁ Θεός· εὐφρανον ἐν τῇ δυνάμει Σου, τοὺς πιστοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, νίκας χορηγῶν αὐτοῖς, κατὰ τῶν πολεμίων· τὴν συμμαχίαν ἔχοιεν τὴν Σήν, ὅπλον εἰρήνης, ἀήττητον τρόπαιον.

Καὶ νῦν. **Θεοτοκίον**⁵⁸.

Προστασία φοβερὰ καὶ ἀκαταίσχυντε, μὴ παρίδῃς, ἀγαθή, τὰς ἰκεσίας ἡμῶν, πανύμνητε Θεοτόκε· στήριξον ὄρθιοδόξων πολιτείαν· σῶζε οὓς ἐκέλευσας βασιλεύειν καὶ χορήγει αὐτοῖς οὐρανόθεν τὴν νίκην· διότι ἔτεκες τὸν Θεόν, μόνη εὐλογημένη.

Ο ιερεύς τὴν μικρὰ ἐκτενή (δέησιν)

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, δεόμεθά Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ο ἀναγνώστης Κύριε ἐλέησον (**γ'**).

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὔσεβῶν καὶ Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ο ἀναγνώστης Κύριε ἐλέησον (**γ'**).

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Αρχιεπισκόπου ἡμῶν (**τοῦ δεῖνος**), καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ο ἀναγνώστης Κύριε ἐλέησον (**γ'**).

Ο ιερεύς

Οτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἅγιῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.⁵⁹

Ο ἀναγνώστης

Ἄμην. Ἐν ὀνόματι Κυρίου, εὐλόγησον, πάτερ.

Ο ιερεύς

⁵⁸ Ή λέξις Θεοτοκίον, ἀποσιωπᾶται.

⁵⁹ «Αἱ ἐκφωνήσεις κυρίως εἴναι ἡ κατακλεὶς οὐχὶ τῶν Συναπτῶν, Ἐκτενῶν καὶ πάσης ἄλλης Δεήσεως, ἀλλὰ τῶν Εὐχῶν, αἱ ὅποιαι ἀναγινώσκονται (μυστικῶς) γινομένων τῶν Δεήσεων, τῶν Συναπτῶν, Ἐκτενοῦς καὶ πάσης ἄλλης Δεήσεως», ἐκ τοῦ Ἱερατικοῦ [IEP, σ. 54].

Δόξα τῇ Ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ καὶ ζωοποιῷ καὶ ἀδιαιρέτῳ Τριάδι, πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ο ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ο Ἐξάψαλμος ἀναγινώσκεται καθ' ἡμέραν, παραλείπεται δὲ μόνον, καθ' ὅλην τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα, καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα [ΙΕΡ σ. 48].

Ἐξάψαλμος

Ο Ἀναγνώστης⁶⁰, μετ' εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ, ἀπαγγέλει τὸν Ἐξάψαλμον, ἀκριωμένων πάντων ἐν ὄρθιᾳ στάσει, σιωπῇ καὶ κατανύξει καὶ ώς Αὐτῷ Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν λαλούντων ἀοράτως καὶ δυσωπούντων ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν. Πρόσχες ὅτι τούτου ἀναγινωσκομένου οὔτε μετάνοιαι, οὔτε σχήματα, οὔτε γονυκλισίαι, οὔτε σταυροὶ γίνονται.⁶¹

Ο ἀναγνώστης·

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ (ἐκ γ').

Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἵνεσίν Σου (δίς).

Ψαλμός γ'. (3)

Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλίβοντές με; Πολλοὶ ἐπανίστανται ἐπ' ἐμέ. Πολλοὶ λέγουσι τῇ ψυχῇ μου· Οὐκ ἔστι σωτηρία αὐτῷ ἐν τῷ Θεῷ αὐτοῦ. Σὺ δέ, Κύριε, ἀντιλήπτωρ μου εἰ· δόξα μου, καὶ ὑψῶν τὴν κεφαλήν μου. Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα, καὶ ἐπήκουσέ μου ἐξ ὅρους ἀγίου αὐτοῦ. Ἔγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὑπνωσα· ἐξηγέρθην, ὅτι Κύριος ἀντιλήψεται μου. Οὐ φοβηθήσομαι ἀπὸ

⁶⁰ Εἰς τὰς Ἱερὰς Μονάς, ὁ Ἡγούμενος ἀναγινώσκει τὸν Ἐξάψαλμον.

⁶¹ πρβλ. [ΙΕΡ, σ. 48], [ΔΤΑ, σ. 61], [ΕΓΚ, σ. 37], [ΤΜΕ, σ. 325], [ΤΑΣ (2012), σ. 282].

μυριάδων λαοῦ, τῶν κύκλῳ συνεπιτιθεμένων μοι. Ἀνάστα, Κύριε, σῶσόν με, ὁ Θεός μου. Ὅτι σὺ ἐπάταξας πάντας τοὺς ἔχθραινοντάς μοι ματαίως, ὀδόντας ἀμαρτωλῶν συνέτριψας. Τοῦ Κυρίου ἡ σωτηρία, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου ἡ εὐλογία σου.

Καὶ πάλιν· Ἔγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὤπνωσα· ἐξηγέρθην, ὅτι Κύριος ἀντιλήψεται μου.

Ψαλμός Λζ'. (37)

Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με, μηδὲ τῇ ὄργῃ σου παιδεύσῃς με. Ὅτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι, καὶ ἐπεστήριξας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου. Οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τῇ σαρκὶ μου ἀπὸ προσώπου τῆς ὄργης σου· οὐκ ἔστιν εἰρήνη ἐν τοῖς ὄστεοις μου ἀπὸ προσώπου τῶν ἀμαρτιῶν μου. Ὅτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπερῆραν τὴν κεφαλήν μου, ώσεὶ φορτίον βαρὺ ἐβαρύνθησαν ἐπ' ἐμέ. Προσώζεσαν καὶ ἐσάπησαν οἱ μώλωπές μου ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφροσύνης μου. Ἐταλαιπώρησα καὶ κατεκάμφην ἕως τέλους, ὅλην τὴν ἡμέραν σκυθρωπάζων ἐπορευόμην. Ὅτι αἱ ψύχαι μου ἐπλήσθησαν ἐμπαιγμάτων, καὶ οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τῇ σαρκὶ μου. Ἐκακώθην καὶ ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα· ὡρυόμην ἀπὸ στεναγμοῦ τῆς καρδίας μου. Κύριε, ἐναντίον σου πᾶσα ἡ ἐπιθυμία μου, καὶ ὁ στεναγμός μου ἀπὸ σοῦ οὐκ ἀπεκρύβη. Ἡ καρδία μου ἐταράχθη, ἐγκατέλιπέ με ἡ ἰσχύς μου, καὶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου, καὶ αὐτὸ οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ. Οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον μου ἔξ ἐναντίας μου ἥγγισαν καὶ ἔστησαν, καὶ οἱ ἔγγιστά μου ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν. Καὶ ἐξεβιάζοντο οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν μου, καὶ οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι ἐλάλησαν ματαιότητας καὶ δολιότητας ὅλην τὴν ἡμέραν ἐμελέτησαν. Ἔγὼ δὲ ώσεὶ κωφὸς οὐκ ἥκουν, καὶ ώσεὶ ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων τὸ στόμα αὐτοῦ. Καὶ ἐγενόμην ώσεὶ ἄνθρωπος οὐκ ἀκούων, καὶ οὐκ ἔχων ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἐλεγμούς. Ὅτι ἐπὶ σοί, Κύριε, ἥλπισα, σὺ εἰσακούσῃ, Κύριε ὁ Θεός μου. Ὅτι εἶπον· Μήποτε ἐπιχαρῶσί μοι οἱ ἔχθροί μου, καὶ ἐν τῷ σαλευθῆναι πόδας μου, ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλορήμόνησαν. Ὅτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἔτοιμος καὶ ἡ ἀλγηδών μου ἐνώπιόν μού ἔστι διαπαντός. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ ἀναγγελῶ καὶ

μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἀμαρτίας μου. Οἱ δὲ ἔχθροί μου ζῶσι καὶ κεκραταίωνται ὑπὲρ ἐμέ, καὶ ἐπληθύνθησαν οἱ μισοῦντές με ἀδίκως. Οἱ ἀνταποδιδόντες μοι κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν ἐνδιέβαλλόν με, ἐπεὶ κατεδίωκον ἀγαθωσύνην. Μὴ ἐγκαταλίπῃς με, Κύριε, ὁ Θεός μου, μὴ ἀποστῆς ἀπ' ἐμοῦ. Πρόσχες εἰς τὴν βοήθειάν μου, Κύριε, τῆς σωτηρίας μου.

Καὶ πάλιν· Μὴ ἐγκαταλίπῃς με, Κύριε, ὁ Θεός μου, μὴ ἀποστῆς ἀπ' ἐμοῦ. Πρόσχες εἰς τὴν βοήθειάν μου, Κύριε, τῆς σωτηρίας μου.

Ψαλμός ξβ'. (62)

Ο Θεός, ὁ Θεός μου, πρὸς σὲ ὄρθριζω. Ἐδίψησέ σε ἡ ψυχή μου, ποσαπλῶς σοι ἡ σάρξ μου ἐν γῇ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ ἀνύδρῳ. Οὗτος ἐν τῷ ἀγίῳ ὕφθην σοι, τοῦ ἴδεῖν τὴν δύναμίν σου καὶ τὴν δόξαν σου. Ὅτι κρεῖσσον τὸ ἔλεός σου ὑπὲρ ζωάς· τὰ χεῖλη μου ἐπαινέσουσί σε. Οὗτος εὐλογήσω σε ἐν τῇ ζωῇ μου, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀρῷ τὰς χεῖράς μου. Ως ἐκ στέατος, καὶ πιότητος ἐμπλησθείη ἡ ψυχή μου, καὶ χείλη ἀγαλλιάσεως αἰνέσει τὸ στόμα μου. Εἰ ἐμνημόνευόν σου ἐπὶ τῆς στρωμνῆς μου, ἐν τοῖς ὄρθροις ἐμελέτων εἰς σέ. Ὅτι ἐγενήθης βοηθός μου, καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου ἀγαλλιάσομαι. Ἐκολλήθη ἡ ψυχή μου ὀπίσω σου, ἐμοῦ δὲ ἀντελάβετο ἡ δεξιά σου. Αὔτοὶ δὲ εἰς μάτην ἐζήτησαν τὴν ψυχήν μου· εἰσελεύσονται εἰς τὰ κατώτατα τῆς γῆς· παραδοθήσονται εἰς χεῖρας ῥομφαίας, μερίδες ἀλωπέκων ἔσονται. Ο δὲ βασιλεὺς εὐφρανθήσεται ἐπὶ τῷ Θεῷ, ἐπαινεθήσεται πᾶς ὁ ὁμνύων ἐν αὐτῷ, ὅτι ἐνεφράγη στόμα λαλούντων ἄδικα.

Καὶ πάλιν· Ἐν τοῖς ὄρθροις ἐμελέτων εἰς σέ, ὅτι ἐγενήθης βοηθός μου, καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου ἀγαλλιάσομαι. Ἐκολλήθη ἡ ψυχή μου ὀπίσω σου· ἐμοῦ δὲ ἀντελάβετο ἡ δεξιά σου.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν τριῶν πρώτων Ψαλμῶν⁶² ὑπὸ τοῦ Ἀναγνώστου, ὁ ἱερεὺς ὑποκλίνεται πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης, ἵσταται, ἐπὶ τῆς Ὁραίας πύλης,

⁶² Σύμφωνα μὲ τὸ [ΑΤ, σ. 25], ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μυστικῶς τὰς Εὐχὰς ἐμπροσθεν τῆς Ἁγίας Τραπέζης ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Ἐξαψάλμου, καὶ

ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ, καὶ, ύποκλιθείς, ἀναγινώσκει μυστικῶς τὰς Εὐχάς.

Ο ἀναγινώστης συνεχίζει ἄνευ τινας διακοπῆς.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Αλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια. Δόξα σοι ὁ Θεός (ἐκ γ̄, ἄνευ μετανοίας, γονυκλισίας, ἢ σταυρῶν⁶³).

Κύριε ἐλέησον (ἐκ γ̄). Δόξα. Καὶ νῦν.

Ψαλμός πζ'. (87)

Κύριε, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου, ἡμέρας ἐκέκραξα καὶ ἐν νυκτὶ ἐναντίον σου. Εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ἡ προσευχή μου, κλῖνον τὸ οὖς σου εἰς τὴν δέησίν μου. Ὁτι ἐπλήσθη κακῶν ἡ ψυχή μου, καὶ ἡ ζωὴ μου τῷ Ἀδῃ ἥγγισε. Προσελογίσθην μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον, ἐγενήθην ὡσεὶ ἄνθρωπος ἀβοήθητος, ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος. Ωσεὶ τραυματίαι καθεύδοντες ἐν τάφῳ, ὃν οὐκ ἐμνήσθης ἔτι, καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς χειρός σου ἀπώσθησαν. Ἔθεντό με ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ, ἐν σκοτεινοῖς καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου. Ἐπ' ἐμὲ ἐπεστηρίχθη ὁ θυμός σου, καὶ πάντας τοὺς μετεωρισμούς σου ἐπήγαγες ἐπ' ἐμέ. Ἐμάκρυνας τοὺς γνωστούς μου ἀπ' ἐμοῦ, ἔθεντό με βδέλυγμα ἑαυτοῖς. Παρεδόθην, καὶ οὐκ ἐξεπορευόμην· οἱ ὄφθαλμοί μου ἦσθενησαν ἀπὸ πτωχείας. Ἐκέκραξα πρὸς σέ, Κύριε, ὅλην τὴν ἡμέραν, διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου. Μὴ τοῖς νεκροῖς ποιήσεις θαυμάσια; ἢ ιατροὶ ἀναστήσουσι, καὶ ἐξομολογήσονται σοι; Μὴ διηγήσεται τις ἐν τῷ τάφῳ τὸ ἔλεός σου, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῇ ἀπωλείᾳ; Μὴ γνωσθήσεται ἐν τῷ σκότει τὰ θαυμάσιά σου καὶ ἡ δικαιοσύνη σου ἐν γῇ ἐπιλελησμένῃ; Κἀγὼ πρὸς σέ, Κύριε, ἐκέκραξα, καὶ τὸ πρωὶ ἡ προσευχή μου προφθάσει σε. Ἰνατί, Κύριε, ἀπωθῇ τὴν ψυχήν μου; ἀποστρέφεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ; Πτωχός

εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον ἐξέρχεται ἐκ τῆς βορείας πύλης καὶ συνεχίζει τὴν μυστικὴν ἀνάγνωσιν τῶν Εὐχῶν ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου τοῦ τέμπλου.

⁶³ Η ἐκτέλεση τοῦ σημείου τοῦ Σταυροῦ, λέγεται καὶ (μικρὴ) μετάνοια, ἐν ἀντιπαραθέσει πρὸς τὴν μεγάλη μετάνοια ποὺ ἀπαιτεῖ γονυκλισία.

είμι ἐγώ, καὶ ἐν κόποις ἐκ νεότητός μου· ύψωθεὶς δὲ ἐταπεινώθην, καὶ ἐξηπορήθην. Ἐπ' ἐμὲ διῆλθον αἱ ὄργαι σου, οἱ φοβερισμοί σου ἐξετάραξάν με. Ἐκύκλωσάν με ώσει ὕδωρ, ὅλην τὴν ἡμέραν περιέσχον με ἄμα. Ἐμάκρυνας ἀπ' ἐμοῦ φίλον καὶ πλησίον, καὶ τοὺς γνωστούς μου ἀπὸ ταλαιπωρίας.

Καὶ πάλιν Κύριε, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου, ἡμέρας ἐκέκραξα καὶ ἐν νυκτὶ ἐναντίον σου. Εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ἡ προσευχή μου, κλῖνον τὸ οὖς σου εἰς τὴν δέησίν μου.

Ψαλμός ρβ'. (102)

Εὐλόγει, ἡ ψυχή μου, τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἐντός μου τὸ ὄνομα τὸ ἄγιον αὐτοῦ. Εὐλόγει, ἡ ψυχή μου, τὸν Κύριον, καὶ μὴ ἐπιλανθάνου πάσας τὰς ἀνταποδόσεις αὐτοῦ. Τὸν εὐīλατεύοντα πάσας τὰς ἀνομίας σου, τὸν ἴώμενον πάσας τὰς νόσους σου. Τὸν λυτρούμενον ἐκ φθορᾶς τὴν ζωήν σου, τὸν στεφανοῦντά σε ἐν ἐλέει καὶ οἰκτίρμοις. Τὸν ἐμπιπλῶντα ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἐπιθυμίαν σου, ἀνακαινισθήσεται ως ἀετοῦ ἡ νεότης σου. Ποιῶν ἐλεημοσύνας ὁ Κύριος, καὶ κρῆμα πᾶσι τοῖς ἀδικουμένοις. Ἔγνώρισε τὰς ὄδους αὐτοῦ τῷ Μωϋσῇ, τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ τὰ θελήματα αὐτοῦ. Οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος· οὐκ εἰς τέλος ὀργισθήσεται, οὐδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μηνιεῖ. Οὐ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν, οὐδὲ κατὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν. Ὁτι κατὰ τὸ ὑψος τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τῆς γῆς, ἐκραταίωσε Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ τὸν φοβουμένους αὐτόν. Καθόσον ἀπέχουσιν ἀνατολαὶ ἀπὸ δυσμῶν, ἐμάκρυνεν ἀφ' ἡμῶν τὰς ἀνομίας ἡμῶν. Καθὼς οἰκτείρει πατὴρ υἱούς, ὥκτείρησε Κύριος τὸν φοβουμένους αὐτόν· ὅτι αὐτὸς ἔγνω τὸ πλάσμα ἡμῶν, ἐμνήσθη ὅτι χοῦς ἐσμεν. Ἀνθρωπος, ώσει χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ, ώσει ἄνθος τοῦ ἀγροῦ οὗτως ἐξανθήσει. Ὁτι πνεῦμα διῆλθεν ἐν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπάρξει καὶ οὐκ ἐπιγνώσεται ἔτι τὸν τόπον αὐτοῦ. Τὸ δὲ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἔως τοῦ αἰῶνος ἐπὶ τὸν φοβουμένους αὐτόν. Καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ ἐπὶ υἱοῖς υἱῶν, τοῖς φυλάσσουσι τὴν διαθήκην αὐτοῦ καὶ μεμνημένοις τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι αὐτάς.

Κύριος ἐν τῷ οὐρανῷ ἡτοίμασε τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ πάντων δεσπόζει. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πάντες οἱ Ἀγγελοι αὐτοῦ, δυνατοὶ ἵσχυἱ, ποιοῦντες τὸν λόγον αὐτοῦ, τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν λόγων αὐτοῦ. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, λειτουργοὶ αὐτοῦ οἱ ποιοῦντες τὸ θέλημα αὐτοῦ. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ· εὐλόγει ἡ ψυχή μου, τὸν Κύριον.

Καὶ πάλιν· Ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ· εὐλόγει ἡ ψυχή μου, τὸν Κύριον.

Ψαλμός ρυμβ'. (142)

Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι τὴν δέησίν μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, εἰσάκουσόν μου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου. Καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου, ὅτι οὐ δικαιωθήσεται ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν. Ὅτι κατεδίωξεν ὁ ἔχθρὸς τὴν ψυχήν μου· ἐταπείνωσεν εἰς γῆν τὴν ζωὴν μου. Ἐκάθισέ με ἐν σκοτεινοῖς ώς νεκροὺς αἰῶνος, καὶ ἥκηδίασεν ἐπ' ἐμὲ τὸ πνεῦμά μου, ἐν ἐμοὶ ἐταράχθη ἡ καρδία μου. Ἐμνήσθην ἡμερῶν ἀρχαίων, ἐμελέτησα ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, ἐν ποιήμασι τῶν χειρῶν σου ἐμελέτων. Διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου· ἡ ψυχή μου ώς γῆ ἄνυδρός σοι. Ταχὺ εἰσάκουσόν μου, Κύριε, ἐξέλιπε τὸ πνεῦμά μου. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ὁμοιωθήσομαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον. Ἀκουστὸν ποίησόν μοι τὸ πρωὶ τὸ ἔλεός σου, ὅτι ἐπὶ σοὶ ἥλπισα. Γνώρισόν μοι, Κύριε, ὁδὸν ἐν ᾧ πορεύσομαι, ὅτι πρὸς σὲ ἥρα τὴν ψυχήν μου. Ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἔχθρῶν μου, Κύριε, πρὸς σὲ κατέφυγον· δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου, ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός μου. Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν γῇ εὐθείᾳ· ἔνεκεν τοῦ ὄνοματός σου, Κύριε, ζήσεις με. Ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἐξάξεις ἐκ θλίψεως τὴν ψυχήν μου· καὶ ἐν τῷ ἔλέει σου ἐξολοθρεύσεις τοὺς ἔχθρούς μου· καὶ ἀπολεῖς πάντας τοὺς θλίβοντας τὴν ψυχήν μου, ὅτι ἐγὼ δοῦλός σού εἰμι.

Καὶ πάλιν· Εἰσάκουσόν μου, Κύριε, ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου, καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου (**δίς**).

Εἰτα· Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν γῇ εὐθείᾳ.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Άλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια, δόξα σοι ὁ Θεός (**ἐκ γ'**, μετὰ μετανοιῶν **γ'**). Ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, Κύριε, δόξα σοι.

‘Οἱεὺς ἀναγνοὺς μωσικῶς πάσας τὰς Εὐχὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν δεσποτικὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἐπανέρχεται ἐν τῷ ιερῷ Βήματι⁶⁴.

‘Οἱεὺς τὴν μεγάλην Συναπτήν, ἥτοι τὰ «Εἰρηνικά».

Ἐν εἰρήνῃ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Ο ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

‘Υπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Ο ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

‘Υπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὔσταθείας τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἑκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Ο ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

‘Υπὲρ τοῦ ἀγίου οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Ο ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

‘Υπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὁρθοδόξων χριστιανῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Ο ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

‘Υπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (**τοῦ δεῖνος**), τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, παντὸς τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Ο ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

⁶⁴ Σύμφωνα μὲ τὸ [AT, σ. 26]· ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τὰ Εἰρηνικὰ ἔξω τοῦ Βήματος, ἐστραμμένος πρὸς ἀνατολὰς, ἔμπροσθεν τῶν Ἀγίων Θυρῶν (ἔτσι λέγονται καὶ ἄπασαι αἱ αἰτήσεις εἰς τὸν Ὁρθρον).

Ὑπὲρ τοῦ εὔσεβοῦς ἡμῶν Ἐθνους, πάσης Ἀρχῆς καὶ Ἐξουσίας ἐν αὐτῷ, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν Στρατοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ο ἀναγνώστης Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τῆς πόλεως (*ἢ τῆς χώρας, ἢ τῆς νήσου, ἢ τῆς κώμης, ἢ τῆς ἁγίας Μονῆς*) ταύτης, πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ο ἀναγνώστης Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ο ἀναγνώστης Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ο ἀναγνώστης Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὄργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ο ἀναγνώστης Κύριε ἐλέησον.

Ἄντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Ο ἀναγνώστης Κύριε ἐλέησον *ἢ Ἀμήν*⁶⁵.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (*Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς*)⁶⁶, μετὰ πάντων τῶν Ἅγιων μνημονεύσαντες, ἔαυτοὺς καὶ ἄλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ο ἀναγνώστης Σοί, Κύριε.

⁶⁵ Δέον ὅπως μὴ παραθεωρηθεῖ εἰς τὸ «Ἀντιλαβοῦ», καὶ ἡ παράδοσις τῆς ἀπαντήσεως «Ἀμήν» (ἀντὶ τοῦ Κύριε ἐλέησον), ὅπως ὑπάρχει ἀκόμη εἰς ἱεροψάλτας, καὶ εἰς βιβλία, π.χ. βλ. Μεγάλη Τεσσαρακοστή (Ἀποστολικὴ Διακονία) [ΜΤΕ, σ. 176, 180, ἀλλὰ καὶ σ. 184], καὶ, Ἱερατικὸς Μουσικὸς Θησαυρός, ὑπὸ Δημ. Γ. Σουρλατζῆ, Ἀνωτέρα Ἐκκλ. Σχολὴ Θεσ/νίκης, 1965. Ἀκόμη καὶ τὸ [ΕΚΠ, σ. 27, ὑποσ. 3] παραδέχεται τὴν ὑπαρξίν τῆς παραδόσεως τοῦ «Ἀμήν».

⁶⁶ Ο ἀναγνώστης ἐκ παραδόσεως.

”Οτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

‘Ο ἀναγνώστης· Ἀμήν.

”Εχομεν τὰς ἐξῆς περιπτώσεις·

Απλὴ καθημερινή (καὶ Σάββατον)·

Ἐὰν τύχει Ἅγιος ἑορταζόμενος εἰς σ', ἢ τοι ἡμιεορταζόμενος, συνέχισε εἰς σελ. 49.

Ἐὰν τύχει Ἅγιος ἑορταζόμενος εἰς η', ἢ τοι πλήρως ἑορταζόμενος, συνέχισε εἰς σελ. 75.

Ἐντὸς προεορτίων/μεθεόρτων·

Ἐὰν τύχουν Προεόρτια ἢ Μεθέορτα μὲ Ἅγιον εἰς σ', συνέχισε εἰς σελ. 93.

Ἐὰν τύχουν Προεόρτια ἢ Μεθέορτα μὲ Ἅγιον εἰς η', συνέχισε εἰς σελ. 105.

Ἐντὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου·

Αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου· ἀπὸ τῆς ἑβδομάδος τοῦ Θωμᾶ καὶ ἐκτὸς τῶν ἀποδόσεων τῶν Ἔορτῶν, ὅμοιάζει ἡ διάταξις μὲ τὴν Προεορτίων / Μεθεόρτων, σελ. 93 (καὶ σελ. 105).

Άγιος ἔορταζόμενος εἰς σ', ἥτοι ἡμιεορταζόμενος

Θεὸς Κύριος

Ψάλλεται τὸ Θεὸς Κύριος, ἐναλλὰξ ὑπὸ τῶν χορῶν, εἰς τὸν
ἥχον τοῦ πρώτου ἀπολυτικίου (τῆς σημερινῆς τυπικῆς διατάξεως).

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν
ὄνοματι Κυρίου.

Στίχ. α'. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα
τὸ ἅγιον Αὐτοῦ⁶⁷.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. β'. Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὄνοματι Κυρίου
ἡμυνάμην αὐτούς.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. γ'. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν
ὅφθαλμοῖς ἡμῶν.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Ἀπολυτίκια

Καὶ ψάλλονται τὰ ἀπολυτίκια, ως ἐξῆς· ἐὰν εἴναι ἕνας Ἅγιος:

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἅγίου.

⁶⁷ Κατ' ἀπαίτησιν τοῦ [ΤΜΕ, σ. 16] ([ΕΓΚ, σ. 42]), τὸ ὄποιον ἴσως εἴναι παλαιότερη τοῦ ΤΜΕ παράδοσις, ποὺ παραπέμπει κατὰ τὴν γνώμην μας στὴν εὐχή. Παλαιότερον ὁ στίχος ἥταν «Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, δτὶ ἀγαθός, δτὶ εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ», [ΣΥΛ], [ΕΚΠ].

Δόξα, τὸ αὐτό⁶⁸.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον τῆς ἡμέρας (βλ. σ. 111) ἐὰν ὁ Ἅγιος ἔχει μικρὰν δοξολογίαν⁶⁹ ἀλλιῶς τὸ α' Θεοτοκίον (βλ. σ. 125), ὅμοιχον τοῦ ἀπολυτικίου.

Ἐὰν ὅμως ἡ ἀκολουθία εἶναι συμψαλμώδησις Ἀκολουθιῶν⁷⁰ δύο Ἅγιων, ὅπου ὁ δεύτερος Ἅγιος ἔχει ἔστω ἐν ἴδιόμελον δοξαστικόν (ς', -··), τότε λέγε, ἀντὶ τῶν ἀνωτέρω:

Ἀπολυτίκιον τοῦ πρώτου Ἅγιου.

Δόξα, Ἀπολυτίκιον τοῦ δευτέρου Ἅγιου.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον τῆς ἡμέρας (βλ. σ. 111) ἐὰν ὁ Ἅγιος ἔχει μικρὰν δοξολογίαν⁶⁹ ἀλλιῶς τὸ α' Θεοτοκίον (βλ. σ. 125), ὅμοιχον τοῦ δεύτερου (τελευταίου) ἀπολυτικίου.

Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)

[Ἡ α' Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^(σ. 161), εἰς στάσεις γ'⁷¹]

Οἱ ιερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἴτησιν»).

⁶⁸ Κάθε ἀκολουθία, ἔχει τὸ πολὺ ἐν ἀπολυτίκιον. Μὴν παραλείπετε τὸν διπλασιασμὸν τοῦ τροπαρίου ὅταν αὐτὸν ἀπαιτεῖται ἀπὸ τὸ τυπικόν (αἱῶνες τώρα). Ἐπονάληψις μήτηρ μαθήσεως. — Ποτὲ δὲν λέγεται (σύμφωνα μὲ τὸ Τυπικόν) ἀπολυτίκιον Ἅγιου, ὃνευ ψαλμωδήσεως τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἅγιου (χωρὶς νὰ ποῦμε ἔστω τὸν κανόνα τοῦ Ἅγιου)· μόνον τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Ἅγιου τοῦ Ναοῦ λέγεται ὃνευ ἀκολουθίας (καὶ αὐτὸν μόνο) στὴν Θεία Λειτουργία.

⁶⁹ Κατὰ ὄλλην γνώμην, ἐὰν ἔχει Σταυροθεοτοκία εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναῖῳ ἀκολουθίαν.

⁷⁰ Ἡ ἔννοια τῆς συμψαλμωδήσεως Ἀκολουθιῶν, καὶ παραδειγματικὲς τυπικὲς διατάξεις, παρατίθενται εἰς τὸ «Τυπικὸν Ὁρθροῦ Ενοριῶν», [ΤΟΕ, σ. 175].

⁷¹ Πρὸ ἑκάστης στάσης προτάσσεται τὸ Κύριε ἐλέησον (γ'). Δόξα, Καὶ νῦν. Μεθ' ἑκάστην στάσιν λέγεται τὸ Δόξα, Καὶ νῦν. Ἄλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια· δόξα Σοι ὁ Θεός (ἐκ γ'). Εἰς τὸ τέλος τῆς τελευταῖας στάσεως, προστίθεται πρὸς τούτοις καὶ τὸ Ἡ ἐλπὶς ἡμῶν Κύριε δόξα Σοι, ώς ἐπομένης αἵτησεως [ΤΓΡ, σ. 32], [ΨΛΤ].

Ἐτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ο ἀναγνώστης: Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Ο ἀναγνώστης: Κύριε ἐλέησον ἢ Ἀμήν⁶⁵.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (**Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς**), μετὰ πάντων τῶν Ἅγιων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἄλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ο ἀναγνώστης: Σοί, Κύριε.

Οτι Σὸν τὸ κράτος, καὶ Σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἅγιου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ο ἀναγνώστης: Ἀμήν.

Καὶ ψάλλομεν Καθίσματα τοῦ ἦχου τῆς ἑβδομάδος⁷² ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς Παρακλητικῆς,

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν α΄ Στιχολογίαν).

[Ή β' Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^(σ.161) (εἰς στάσεις γ'⁷¹), καὶ «Αἴτησις» μὲ ἐκφώνησιν· Ὄτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος...]

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν β΄ Στιχολογίαν).

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν γ΄ Στιχολογίαν⁷³), ἐκτὸς Σαββάτου⁷⁴.

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται ὁ Ν΄ Ψαλμός (χῦμα).

⁷² Ἄγιος ἑορταζόμενος εἰς ζ', ἥτοι ἡμιεορταζόμενος, δὲν ἔχει Καθίσματα εἰς τὴν ἀκολουθίαν του (σ. 25).

⁷³ Τό ΤΜΕ δὲν προβλέπει γ΄ στιχολογίαν Ψαλτηρίου ἐν καθημερινῇ, ἐκτὸς Μ. Τεσσαρακοστῆς.

⁷⁴ Τὸ Σάββατον δὲν ὑπάρχει γ΄ στιχολογία.

Ν΄ Ψαλμός (50)

Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου. Ἐπὶ πλεῖον πλῦνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου καὶ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας μου καθάρισόν με. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ ἀμαρτία μου ἐνώπιόν μού ἔστι διαπαντός. Σοὶ μόνῳ ἥμαρτον, καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν Σου ἐποίησα. Ὅπως ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις Σου, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαι Σε. Ἰδοὺ γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην, καὶ ἐν ἀμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου. Ἰδοὺ γὰρ ἀλήθειαν ἡγάπησας· τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας Σου ἐδήλωσάς μοι. Ραντιεῖς με ὑσσώπῳ, καὶ καθαρισθήσομαι· πλυνεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι. Ἀκούτιεῖς μοι ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην· ἀγαλλιάσονται ὅστέα τεταπεινωμένα. Ἀπόστρεψον τὸ πρόσωπόν Σου ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν μου, καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον. Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου. Μὴ ἀπορρίψης με ἀπὸ τοῦ προσώπου Σου, καὶ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ Ἅγιον μὴ ἀντανέλῃς ἀπ' ἐμοῦ. Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου Σου, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ στήριξόν με. Διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδούς Σου, καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ Σὲ ἐπιστρέψουσι. Ρῦσαι με ἐξ αἵμάτων, ὁ Θεός, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου· ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην Σου. Κύριε, τὰ χείλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἵνεσίν Σου. Ὅτι, εἰ ἡθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἂν· ὀλοκαυτώματα οὐκ εὔδοκήσεις. Θυσία τῷ Θεῷ, πνεῦμα συντετριμμένον, καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει. Ἀγάθυνον, Κύριε, ἐν τῇ εὔδοκίᾳ Σου τὴν Σιών, καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τείχη Ἱερουσαλήμ. Τότε εὔδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης, ἀναφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα. Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν Σου μόσχους.

Εἶτα οἱ Κανόνες.

Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον

Κανόνες⁷⁵ λέγομεν ἐκ τῆς Παρακλητικῆς καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου.

Ἄν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἔχει ἔναν κανόνα, τότε λέγονται πρῶτα οἱ δύο κανόνες τῆς Παρακλητικῆς, καὶ τελευταῖος τοῦ Ἅγιου ἐκ τοῦ Μηναίου⁷⁶.

Ἄν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἔχει δύο κανόνας, τότε ἀπὸ Δευτέρᾳ ἕως Παρασκευῆς, λέγεται μόνον ὁ πρῶτος κανὼν τῆς Παρακλητικῆς, καὶ μετὰ οἱ δύο κανόνες τοῦ Μηναίου. Εὰν τύχει Σάββατον, λέγεται ὁ β' κανὼν τῆς Παρακλητικῆς (ἥτοι ὁ νεκρώσιμος, ἐνῷ ὁ α' παραλείπεται), καὶ μετὰ οἱ δύο κανόνες τοῦ Μηναίου⁷⁶.

Εἰς τὸ προτελευταῖον τροπάριον ἐκάστης ώδῆς λέγομεν, Δόξα, καὶ εἰς τὸ τελευταῖον, Καὶ νῦν. Διὰ τὰ ὑπόλοιπα τροπάρια, πλὴν τῶν είρμῶν, βλέπε τοὺς προψαλλόμενους στίχους⁷⁷, εἰς σελ. 165.

Οι Κανόνες ψάλλονται οὕτω:

⁷⁵ Εἰς τὴν ἐποχήν μας, διαπιστώνεται ἐνιαχοῦ δυσθυμία ὡς πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν/ψαλμώδησιν τῶν Κανόνων εἰς τὸν Ὁρθρον, συνάμα δὲ καὶ μικρὴ προσέλευση τῶν πιστῶν εἰς τὸν Ὁρθρον διὰ νὰ τοὺς ἀκούσουν καὶ νὰ προσευχηθοῦν, καὶ μετὰ κάνουμε Παρακλητικοὺς Κανόνες. Ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι κάκεῖνα μὴ ἀφιέναι (Ματθ. κγ' 23).

⁷⁶ Ἐν Σαββάτῳ, ἐὰν βούλει τὴν ἀκρίβειαν, λέγε τοῦ Ἅγιου πρῶτον, καὶ τελευταῖον τὸν νεκρώσιμον κανόνα, [ΤΑΣ(1685), ΤΑΣ(2010), κεφ. ζ', κεφ. ηε'], [ΤΟΕ, σ. 113]. Γνώμη τινῶν εἶναι ὅτι καταλιμπάνονται σήμερα τὰ Νεκρώσιμα ἐν τῷ Σαββάτῳ.

⁷⁷ Εἰς τὸ Ἅγιον Ὁρος (π.χ. Ἰ.Μ.Μ. Λαύρας, Ἰ.Μ.Μ.Βατοπαιδίου), ἐν καθημεριναῖς, γίνεται καὶ ἡ Στιχολογία τῶν ἐννέα (βιβλικῶν) Ωδῶν μαζὶ μὲ τοὺς Κανόνες, ὅπότε λέγονται οἱ ἀντίστοιχοι στίχοι τῶν (βιβλικῶν) Ωδῶν, (βλ. σελ. 167, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ψαλτηρίου).

Ωδὴ α'.

ὁ πρῶτος κανὼν μὲ τὸν είρμὸν αὐτοῦ, εἰς δ'⁷⁸,
 ὁ δεύτερος κανὼν ἄνευ είρμοῦ, εἰς δ',
 καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν εἰς δ', ἐπίσης ἄνευ είρμοῦ.

Ωδὴ γ'.

ὁ πρῶτος κανὼν μὲ τὸν είρμὸν αὐτοῦ, εἰς δ',
 ὁ δεύτερος κανὼν ἄνευ είρμοῦ, εἰς δ',
 καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν εἰς δ', ἐπίσης ἄνευ είρμοῦ,

καὶ ψάλλεται ὁ είρμὸς τῆς γ' φόδης τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

Οἱ ιερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἴτησιν»).

Ἐτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Οἱ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Οἱ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον⁶⁵.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (**Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς**), μετὰ πάντων τῶν Ἅγίων μνημονεύσαντες, ἔαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Οἱ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Οτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Οἱ ἀναγνώστης· Αμήν.

⁷⁸ Κατὰ τὴν ἀκρίβειαν, ὁ κανὼν Ἅγιου «έορταζομένου εἰς σ'» λέγεται εἰς σ', ἀλλὰ ως προείπαμε τό ΤΜΕ ἐθέσπισε ὅλους τοὺς κανόνες νὰ λέγονται εἰς δ'.

Καὶ ψάλλονται τὰ **Μεσώδια Καθίσματα** (μὲ Δόξα, Καὶ νῦν), ἥτοι τὰ Καθίσματα τοῦ Μηναίου μετὰ τὴν γένεσιν⁷⁹.

[Εἶτα⁸⁰, ὁμοίως μὲ τὶς προαναφερθεῖσες, ψάλλονται (ἢ ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας) αἱ δ', εἰς ὁδαὶ τῶν κανόνων]

Ἡ οὖτη φόδη τῶν κανόνων, καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς οὖτης φόδης τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορόν.

Οἱ ιερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἴτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν·

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Οἱ ἀναγνώστης· Ἄμην.

Καὶ ἀναγινώσκεται τὸ **Κοντάκιον** καὶ ὁ **Οἶκος** τοῦ Ἅγιου ἐκ τοῦ Μηναίου⁸¹.

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται τὸ **Συναξάριον τοῦ Μηναίου**⁸².

Σημείωσις. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, διότι ὁ Ἅγιος τῆς ἡμέρας δὲν εἶναι ἑορταζόμενος εἰς η' (πλήρως ἑορταζόμενος ἢ ἐπισήμως ἑορταζόμενος). λέγομεν ἀντ' αὐτῶν τοὺς Είρμους τῶν γένεσιν, οὓς καὶ θέσην, εἰς τὴν οἰκείαν των θέσιν, ώς προβλέπει τὸ τυπικόν.

⁷⁹ Τῇ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ, ἐὰν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἔχει καὶ Θεοτοκίον καὶ Σταυροθεοτοκίον, ψάλλομεν Σταυροθεοτοκίον ἀντὶ Θεοτοκίου.

⁸⁰ ΔΕΕ(1995), σ. μβ', «Εἶτα συνεχίζονται οἱ κανόνες».

⁸¹ Εὰν δὲν ἔχει, λέγομεν τὸ Κοντάκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος (χωρὶς Οἶκον), βλ. [ΤΕ (τ.Α'), σ. 109].

⁸² Ἐσφαλμένως τινὲς ἐκδόσεις Μηναίων, ἔξοστράκισαν τὸ Συναξάριον εἰς τὰς τελευταίας σελίδας τῶν βιβλίων. Οθεν οἱ τὴν εἶδησιν ταύτην λαμβάνοντες, διορθωθήτωσαν.

[Εἶτα⁸³, ἀναγινώσκονται ἡ ψάλλονται αἱ ζ., η' φόδαι⁸⁴ τῶν κανόνων]

καὶ ψάλλεται ὁ είρμὸς τῆς η' φόδης τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, μετὰ τοῦ Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορόν.

Τιμιωτέρα – Ωδὴ Ἐνάτη

Ωδὴ τῆς Θεοτόκου (Λουκ. Α' 46)

Τὸν Υἱὸν ὑμνεῖ καὶ Θεόν, Μήτηρ Κόρη.

Οἱερεύς:

Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶντες, μεγαλύνωμεν.

Κατερχόμενοι τοῦ στασιδίου στιχολογοῦμεν τὴν «Τιμιωτέραν» (Ωδὴ θ' τῆς Θεοτόκου), εἰς τὸν ἥχον τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος⁸⁵.

Στίχ. α'. Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον καὶ ἡγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ, καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως, Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνομεν.

Στίχ. β'. Ὁτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης Αὐτοῦ· ἴδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.

⁸³ «Εἶτα ἀναγινώσκονται καὶ αἱ λοιπαὶ τοῦ Κανόνος Ωδαί», [ΤΜΕ, σ. 46].

⁸⁴ Εἰς τὴν η' φόδην ἀντὶ τοῦ Δόξα, λέγομεν τὸ «Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱόν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον».

⁸⁵ Ἐὰν δῆμως ψάλλεις ὅλη ἢ μέρος τῆς θ' φόδης, τότε εἰς τὸν ἥχον τοῦ πρώτου κανόνος.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ, καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως, Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνομεν.

Στίχ. γ'. Ὄτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα Αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος Αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις Αὐτόν.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. δ'. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι Αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. ε'. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. ζ'. Άντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς Αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι Αὐτοῦ ἔως αἰῶνος.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

[Εἶτα, ψάλλεται ἡ θ' ωδὴ τῶν κανόνων]

καὶ ψάλλεται ὁ είρμος τῆς θ' ωδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

Εύθὺς τὸ Ἄξιόν ἔστιν (όμόηχον, εἰς σύντομον μέλος).

Ἄξιόν ἔστιν ως ἀληθῶς, μακαρίζειν Σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν· τὴν ὄντως Θεοτόκον Σὲ μεγαλύνομεν.

Οἱ εἱρεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν (**«Αἴτησιν»**), καὶ τὴν ἐκφώνησιν.

”Οτι Σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπουσι, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἅγιῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Οἱ ἀναγνώστης· Ἄμην.

Ἐξαποστειλάρια

Εἶτα ψάλλονται τὰ Ἐξαποστειλάρια ως ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἀπὸ τοὺς Αἴνους μέχρι τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ὁρθρου, εἰς αὐτὴν τὴν τυπικὴν διάταξιν, διακρίνομεν δύο περιπτώσεις, αἱ ὅποιαι ἐπισημαίνονται εἰς τὴν **σελ. 25, κ.ἐ.**:

- i. ἐὰν ἡ ἀκολουθία ἔχει **Μικρὰ Δοξολογία** (ζ', −/ζ') συνέχισε **σ. 59,**
- ii. ἐὰν ἡ ἀκολουθία ἔχει **Μεγάλη Δοξολογία** (ζ'⁻, ζ'⁺), συνέχισε **σ. 70.**

► **Περίπτωσις I – Ἀκολουθία μὲ Μικρὰ Δοξολογία**

I. Αἶνοι

Διακρίνομεν δύο περιπτώσεις εἰς τοὺς Αἴνους:

A'. Ἐὰν ύπάρχουν στιχηρὰ Αἴνων εἰς τὸ Μηναῖον.

B'. Ἐὰν δὲν ύπάρχουν στιχηρὰ Αἴνων εἰς τὸ Μηναῖον.

A'.

Ἐὰν ύπάρχουν **στιχηρὰ Αἴνων** εἰς τὸ Μηναῖον, ψάλλομεν τοὺς Αἴνους εἰς τὸν ἥχον τῶν στιχηρῶν·

Ψαλμός ρμῄ (148)

Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Ὑψίστοις. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντες οἱ Ἀγγελοι Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

[*Αἰνεῖτε Αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη... (βλ. σ. 60, μέχρι καὶ τοῦ στίχου, Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ)].*

Ιστῶμεν **στίχους δ'** καὶ ψάλλομεν τὰ **Στιχηρὰ τῶν Αἴνων** ἐκ τοῦ Μηναίου (ἐὰν εἴναι τρία δευτέρωσε τὸ πρῶτον).

Στίχ. α'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης Αὐτοῦ.

Στίχ. β'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ἥχῳ σάλπιγγος· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ.

Στίχ. γ'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργάνῳ.

Στίχ. δ'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Δόξα, τὸ ἴδιόμελον Δοξαστικὸν τοῦ Ἅγιου.

Καὶ νῦν, τὸ μετ' αὐτὸν κείμενον ὁμόηχον Θεοτοκίον ἢ Σταυροθεοτοκίον⁸⁶.

Καὶ εὐθὺς ἡ Μικρὰ Δοξολογία (συνέχισε εἰς σ. 62).

B'.

Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν στιχηρὰ Αἴνων εἰς τὸ Μηναῖον, ἀναγινώσκονται (χῦμα) οἱ Αἴνοι⁸⁷, ἀνευ στιχηρῶν·

Ψαλμός ρυμή (148)

Αἰνεῖτε⁸⁸ τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Υψίστοις.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντες οἱ Ἀγγελοι Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη· αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντα τὰ ἀστρα καὶ τὸ φῶς.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν, καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν.

⁸⁶ Ἐν Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ, λέγομεν Σταυροθεοτοκίον.

⁸⁷ Ἡ ἀνάγνωσις τῶν Αἴνων διαρκεῖ δύο λεπτὰ τῆς ὥρας.

⁸⁸ Ἐπειδὴ ἀναγινώσκονται χῦμα οἱ Αἴνοι ἀνευ στιχηρῶν, τὰ «Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον» καὶ «Σοὶ πρέπει ὑμνος τῷ Θεῷ» δὲν ἀναγινώσκονται ως μὴ ἀνήκοντα εἰς τὸν Ψαλμόν, βλέπε Μ. Ὁρολόγιον, Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, εἰς τοὺς Αἴνους.

Αἱνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου· ὅτι Αὐτὸς εἶπε καὶ ἐγενήθησαν, Αὐτὸς ἐνετείλατο καὶ ἐκτίσθησαν.

Ἐστησεν αὐτὰ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος πρόσταγμα ἔθετο καὶ οὐ παρελεύσεται.

Αἱνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῆς γῆς, δράκοντες καὶ πᾶσαι ἄβυσσοι.

Πῦρ, χάλαζα, χιών, κρύσταλλος, πνεῦμα καταιγίδος, τὰ ποιοῦντα τὸν λόγον Αὐτοῦ.

Τὰ ὅρη καὶ πάντες οἱ βουνοί, ξύλα καρποφόρα καὶ πᾶσαι κέδροι.

Τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη, ἔρπετα καὶ πετεινὰ πτερωτά.

Βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ πάντες λαοί, ἀρχοντες καὶ πάντες κριταὶ γῆς.

Νεανίσκοι καὶ παρθένοι, πρεσβύτεροι μετὰ νεωτέρων, αἱνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου, ὅτι ὑψώθη τὸ ὄνομα Αὐτοῦ μόνου.

Ἡ ἔξομολόγησις Αὐτοῦ ἐπὶ γῆς καὶ οὐρανοῦ, καὶ ὑψώσει κέρας λαοῦ Αὐτοῦ.

Ὑμνος πᾶσι τοῖς Ὁσίοις Αὐτοῦ, τοῖς νιοῖς Ἰσραὴλ, λαῷ ἐγγίζοντι Αὐτῷ.

Ψαλμός ρυθ' (149)

Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν, ἡ αἱνεσις Αὐτοῦ ἐν ἐκκλησίᾳ Ὁσίων.

Εὔφρανθήτῳ Ἰσραὴλ ἐπὶ τῷ ποιήσαντι Αὐτόν, καὶ νιοὶ Σιὼν ἀγαλλιάσθωσαν ἐπὶ τῷ Βασιλεῖ αὐτῶν.

Αἱνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Αὐτοῦ ἐν χορῷ, ἐν τυμπάνῳ καὶ ψαλτηρίῳ ψαλάτωσαν Αὐτῷ.

Ὄτι εὐδοκεῖ Κύριος ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ ὑψώσει πραεῖς ἐν σωτηρίᾳ.

Καυχήσονται Ὁσιοι ἐν δόξῃ, καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῶν κοιτῶν αὐτῶν.

Αἱ ὑψώσεις τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν, καὶ ρόμφαιαι δίστομοι ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.

Τοῦ ποιῆσαι ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἐλεγμοὺς ἐν τοῖς λαοῖς.

Τοῦ δῆσαι τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἐν πέδαις, καὶ τοὺς ἐνδόξους αὐτῶν ἐν χειροπέδαις σιδηραῖς.

Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον· δόξα αὗτῃ ἔσται πᾶσι τοῖς Ὁσίοις Αὐτοῦ.

Ψαλμός ρν' (150)

Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς Ἅγιοις Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν στερεώματι τῆς δυνάμεως Αὐτοῦ.

Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης Αὐτοῦ.

Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ἥχῳ σάλπιγγος· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ.

Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργάνῳ.

Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Εἶτα, Δόξα. Καὶ νῦν, καὶ εὐθὺς ἡ μικρὰ Δοξολογία.

I. Μικρὰ Δοξολογία

Ο ἀναγνώστης (χῦμα)

Σοὶ δόξα πρέπει, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἅγιῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἄμην.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ. Ὑμνοῦμέν Σε, εὐλογοῦμέν Σε, προσκυνοῦμέν Σε, δοξολογοῦμέν Σε, εὐχαριστοῦμέν Σοι, διὰ τὴν μεγάλην Σου δόξαν. Κύριε Βασιλεῦ, ἐπουράνιε Θεέ, Πάτερ Παντοκράτορ· Κύριε Υἱὲ μονογενές, Ἰησοῦ Χριστέ, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα. Κύριε ὁ Θεός, ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Υἱὸς τοῦ Πατρός, ὁ αἴρων τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου, ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ αἴρων τὰς ἀμαρτίας τοῦ κόσμου. Πρόσδεξαι τὴν δέησιν

ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρός, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς. Ὅτι Σὺ εἶ μόνος Ἄγιος, Σὺ εἶ μόνος Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἀμήν. Καθ' ἑκάστην ἡμέραν εὐλογήσω Σε, καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά Σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Κύριε, καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν, ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ. Ἐγὼ εἶπα· Κύριε, ἐλέησόν με· ἵσται τὴν ψυχήν μου, ὅτι ἡμαρτόν Σοι. Κύριε, πρὸς Σὲ κατέφυγον· δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά Σου, ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεός μου. Ὅτι παρὰ Σοὶ πηγὴ ζωῆς· ἐν τῷ φωτί Σου ὀψόμεθα φῶς. Παράτεινον τὸ ἔλεός Σου τοῖς γινώσκουσί Σε. Καταξίωσον, Κύριε, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἀναμαρτήτους φυλαχθῆναι ἡμᾶς. Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά Σου εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. Γένοιτο, Κύριε, τὸ ἔλεός Σου ἐφ' ἡμᾶς, καθάπερ ἡλπίσαμεν ἐπὶ Σέ. Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε· δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου. Εὐλογητὸς εἶ, Ἄγιε· φώτισόν με τοῖς δικαιώμασί Σου. Κύριε, τὸ ἔλεός Σου εἰς τὸν αἰῶνα· τὰ ἔργα τῶν χειρῶν Σου μὴ παρίδῃς. Σοὶ πρέπει αἴνος, Σοὶ πρέπει ὕμνος, Σοὶ δόξα πρέπει, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

‘Ο ιερεὺς τὴν Δέησιν, ἥτοι τὰ «Πληρωτικά»·

Πληρώσωμεν τὴν ἔωθινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

‘Ο ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἄντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

‘Ο ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον⁶⁵.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

‘Ο ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

‘Ο ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ο ἀναγνώστης: Παράσχου Κύριε.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ο ἀναγνώστης: Παράσχου Κύριε.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἔκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ο ἀναγνώστης: Παράσχου Κύριε.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Ο ἀναγνώστης: Παράσχου Κύριε.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (**Υπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς**), μετὰ πάντων τῶν Ἅγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ο ἀναγνώστης: Σοί, Κύριε.

“Οτι Θεὸς ἐλέους, οἰκτιρμῶν, καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἅγιῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ο ἀναγνώστης: Ἄμήν.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ο ἀναγνώστης: Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ο ἀναγνώστης: Σοί, Κύριε.

Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σώζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἅγιῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ο ἀναγνώστης: Ἄμήν.

I. Ἀπόστιχα τῶν Αἴνων

Διακρίνομεν δύο περιπτώσεις εἰς τὰ Ἀπόστιχα τῶν Αἴνων:

A'.

Ἐὰν ὑπάρχουν ἀπόστιχα Αἴνων εἰς τὸ Μηναῖον, ψάλλομεν αὐτὰ μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

B'.

Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν ἀπόστιχα Αἴνων εἰς τὸ Μηναῖον, ψάλλομεν τὰ Ἀπόστιχα τῶν Αἴνων ἐκ τῆς Παρακλητικῆς, κείμενα εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου τῆς ἡμέρας, ἐπιγραφόμενα ἐνίοτε «Ἀπόστιχα τῶν Αἴνων Μαρτυρικά» (ἐν Σαββάτῳ κείμενα πρὸ τῶν Ἀποστίχων τοῦ κυροῦ Θεοφάνους⁸⁹), μετὰ τῶν ἔξης στίχων.

Τὰς καθημερινὰς πλὴν τοῦ Σαββάτου.

Τὸ πρῶτον ἄνευ στίχου. Διὰ τὰ ἐπόμενα·

Στίχ. β'. Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωὶ τοῦ ἐλέους Σου, Κύριε, καὶ ἡγαλλιασάμεθα, καὶ εὐφράνθημεν ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν· εὐφρανθείημεν ἀνθ' ὧν ἡμερῶν ἐταπείνωσας ἡμᾶς, ἐτῶν ὧν εἴδομεν κακά· καὶ ἴδε ἐπὶ τοὺς δούλους Σου καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα Σου, καὶ ὁδήγησον τοὺς νίοὺς αὐτῶν.

Στίχ. γ'. Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυνον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τὸ ἔργον τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυνον.

⁸⁹ Τὰ ἀπόστιχα τοῦ κυροῦ Θεοφάνους λέγονται μόνον εἰς τὰ Σάββατα μὲ ἀλληλούια [ΤΕ (τ.Α'), σ. 67].

Τῷ Σαββάτῳ.

(ψάλλονται γένεται μαρτυρικά, καὶ ἐν νεκρώσιμον)

Τὸ πρῶτον ἄνευ στίχου. Διὰ τὰ ἐπόμενα:

Στίχ. β'. Τοῖς Ἅγιοις τοῖς ἐν τῇ γῇ Αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος (, πάντα τὰ θελήματα Αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς).

Στίχ. γ'. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἅγιοις Αὐτοῦ.

Στίχ. δ'. Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.

I. Δοξαστικὰ Ἀποστίχων

Διακρίνομεν δύο περιπτώσεις:

A'.

Ἐὰν ὑπάρχει **Δοξαστικὸν ἀποστίχων εἰς τὸ Μηναῖον**, ψάλλομεν.

Δόξα, τὸ ἴδιόμελον Δοξαστικὸν τοῦ Ἅγιου.

Καὶ νῦν, τὸ μετ' αὐτὸν κείμενον Θεοτοκίον ἢ Σταυροθεοτοκίον⁹⁰.

B'.

Ἐὰν δὲν ὑπάρχει **Δοξαστικὸν ἀποστίχων εἰς τὸ Μηναῖον**, ψάλλομεν:

Δόξα, Καὶ νῦν, Θεοτοκίον ἢ Σταυροθεοτοκίον⁹⁰, τὸ μετὰ τὰ Ἀπόστιχα τῆς Παρακλητικῆς κείμενον.

⁹⁰ Ἐν Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ, λέγομεν Σταυροθεοτοκίον.

I. Ἄγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι – Τρισάγιον

Εἶτα, ὁ ἵερεύς·

Ἄγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ ψάλλειν τῷ
ὄνοματί Σου, Ὅψιστε· τοῦ ἀναγγέλειν τὸ πρωῖ τὸ ἔλεός Σου καὶ
τὴν ἀλήθειάν Σου κατὰ νύκτα.

Οἱ ἀναγνώστης, τὸ τρισάγιον, ἥτοι·

Ἄγιος ὁ Θεός, Ἅγιος ἴσχυρός, Ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς
(γ').

Δόξα. Καὶ νῦν.

Παναγία Τριάς, ἐλέησον ἡμᾶς· Κύριε, ιλάσθητι ταῖς ἀμαρτίαις
ἡμῶν· Δέσποτα, συγχώρησον τὰς ἀνομίας ἡμῶν· Ἅγιε, ἐπίσκεψαι καὶ
ἵασαι τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, ἔνεκεν τοῦ ὄνοματός Σου.

Κύριε, ἐλέησον (γ').

Δόξα. Καὶ νῦν.

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά Σου·
ἐλθέτω ἡ Βασιλεία Σου· γενηθήτω τὸ θέλημά Σου, ώς ἐν οὐρανῷ,
καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον
καὶ ἅφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ώς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς
ὀφειλέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι
ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Οἱ ἱερεύς·

὾τι Σοῦ ἐστιν ἡ Βασιλεία καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα τοῦ
Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Οἱ ἀναγνώστης· Ἄμήν.

Καὶ εὐθὺς ψάλλονται τὰ Ἀπολυτίκια·

I. Ἀπολυτίκια

Τὸ Ἀπολυτίκιον (μετὰ τοῦ Θεοτοκίου) ώς ἐψάλλησαν εἰς τὸ Θεὸς Κύριος (σ. 49), ἃνευ ἐπαναλήψεως τοῦ ἀπολυτικίου. Ἐὰν λέγομεν Θεοτοκίον τῆς ἡμέρας, βλ. τὸ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου ὅμοηχον σ. 119, ἀλλιῶς α' Θεοτοκίον ὅμοηχον εἰς σ. 125.

Καὶ ἄρχεται ἡ Θεία Λειτουργία⁹¹.

Ἐν τῇ Θείᾳ Λειτουργίᾳ, τὰ συνήθη ἀντίφωνα⁹². Εἰσοδικόν, Δεῦτε προσκυνήσωμεν..., Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός,... Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ Ἀπολυτίκιον ώς εἰς τὸ Θεὸς Κύριος (ἄνευ Θεοτοκίου, καὶ τυχὸν ἐπαναλήψεως), καὶ τοῦ Ἅγιου τοῦ Ναοῦ. Κοντάκιον [τοῦ Ἅγιου τῆς ἡμέρας, καὶ] τὸ «Προστασία τῶν Χριστιανῶν»⁹³. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας⁹⁴. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως, τὸ Ἀξιόν ἔστιν, καὶ κοινωνικὸν τὸ τῆς ἡμέρας⁹⁵ (ἐν Σαββάτῳ· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι).

Ἐὰν δὲν τελεῖται Θεία Λειτουργία, [ἐπισυνάπτεται ἡ α' ὥρα⁹⁶], ἀναγινώσκεται ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας⁹⁴, καὶ ἡ Ἀπόλυσις⁹⁷ ώς ἔξῆς:

⁹¹ Περὶ Ἀπολύσεως τοῦ Ὁρθρου (ποὺ συνήθως καταλιμπάνεται ὅταν ὑπάρχει μικρὰ δοξολογία) βλ. [ΤΟΕ, σ. 78], πρβλ. σ. 69 ἐνταῦθα.

⁹² βλ. [ΤΜΕ, σ. 46].

⁹³ Σύμφωνα μέ τὸ [ΤΓΡ, σ. 191, 197], ὅτε ὑπάρχει μικρὰ δοξολογία ἐν καθημερινῇ, λέγεται τὸ «Προστασία τῶν Χριστιανῶν», καὶ ὅχι τῆς περιόδου (εἴτε τυγχάνει ἡ μή). Νομίζομεν εἶναι ὄρθον ἐὰν συγκρίνωμεν καὶ μὲ τὸ Σάββατον μὲ ἄλληλονια ὅπου δὲν λέγεται τῆς περιόδου [ΤΕ (τ.Α'), σ. 68].

⁹⁴ Σύμφωνα με τὸ [ΤΓΡ, σ. 197], Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ Ἅγιου (βλέπε ἐπίσης [ΑΤ, σ. 45, ὑποσ. 37]).

⁹⁵ Σύμφωνα με τὸ [ΤΓΡ, σ. 197], Κοινωνικὸν τοῦ Ἅγιου.

⁹⁶ βλ. [ΤΟΕ, σ. 78-79].

⁹⁷ βλ. [ΤΟΕ, σ. 225].

Ἀπόλυσις

Οἱ ιερεὺς τὴν Ἐκτενὴν Δέησιν· Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς..., Κύριε, παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν..., Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου..., κτλ. (οἱ χοροὶ εἰς τὰς δύο πρώτας καὶ τὴν τελευταίαν δέησιν, Κύριε ἐλέησον (ἄπαξ), εἰς δὲ τὰς λοιπὰς Κύριε ἐλέησον (ἐκ γ'), μὲ ἐκφώνησιν· "Οτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος.

Οἱ ιερεὺς· Σοφία.

Οἱ ἀναγνώστης· Εὐλόγησον.

Οἱ ιερεὺς· Οἱ ὄντες εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Οἱ ἀναγνώστης· Άμήν.

Οἱ ἀναγνώστης·

Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεὸς τὴν ἀγίαν καὶ ἀμώμητον πίστιν τῶν εὔσεβῶν καὶ Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, σὺν τῇ ἀγίᾳ Αὐτοῦ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ πόλει (ἥ, τῇ Μονῇ, ᾧ, τῇ χώρᾳ, ᾧ, τῇ νήσῳ) ταύτῃ εἰς αἰῶνας αἰώνων.

Οἱ ἀναγνώστης· Άμήν.

Οἱ ιερεὺς· Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς.

Οἱ ἀναγνώστης·

Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβεὶμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνομεν.

Οἱ ιερεὺς· Δόξα Σοι, Χριστὲ ὁ Θεός, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Οἱ ἀναγνώστης· Δόξα. Καὶ νῦν. Κύριε, ἐλέησον (γ'). Πάτερ ἄγιε, εὐλόγησον.

Καὶ ὁ Ιερεὺς λέγει τὴν ἀπόλυσιν·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν,

Δι' εὐχῶν.

Οἱ χοροί· Άμήν.

► Περίπτωσις ΙΙ – Ἀκολουθία μὲ Μεγάλη Δοξολογία

II. Αἰνοι

Ψάλλομεν τοὺς Αἴνους εἰς τὸν ἥχον τῶν στιχηρῶν·

Ψαλμός ρημή' (148)

Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Ὅψιστοις. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντες οἱ Ἀγγελοι Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

[*Αἰνεῖτε Αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη· ... (βλ. σ. 60, μέχρι καὶ τοῦ στίχου, Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς Ἅγιοις Αὐτοῦ)].*

Ίστωμεν **στίχους δ'**¹¹² καὶ ψάλλομεν τὰ **Στιχηρὰ τῶν Αἴνων** ἐκ τοῦ Μηναίου (ἐὰν εἶναι τρία δευτέρωσε τὸ πρῶτον).

Στίχ. α'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης Αὐτοῦ.

Στίχ. β'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ἥχῳ σάλπιγγος· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ.

Στίχ. γ'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργανῳ.

Στίχ. δ'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Δόξα, τὸ ἴδιόμελον Δοξαστικὸν τοῦ Ἅγιου.

Καὶ νῦν, τὸ μετ' αὐτὸν κείμενον Θεοτοκίον⁹⁸.

⁹⁸ Γιὰ τὰ συνήθῃ ψαλλόμενα εἰς τὸ «Καὶ νῦν» Θεοτοκία, βλ. σ. 159.

Καὶ εὐθὺς ψάλλεται ἡ Μεγάλη Δοξολογία·

II. Μεγάλη Δοξολογία

Δόξα Σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἱρήνῃ, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ.

Ὕμνοῦμέν Σε, εὐλογοῦμέν Σε, προσκυνοῦμέν Σε, δοξολογοῦμέν Σε, εὐχαριστοῦμέν Σοι, διὰ τὴν μεγάλην Σου δόξαν.

Κύριε Βασιλεῦ, ἐπουράνιε Θεέ, Πάτερ Παντοκράτορ· Κύριε Υἱὲ μονογενές, Ἰησοῦ Χριστέ, καὶ Ἄγιον Πνεῦμα.

Κύριε ὁ Θεός, ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Υἱὸς τοῦ Πατρός, ὁ αἴρων τὴν ἄμαρτίαν τοῦ κόσμου, ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ αἴρων τὰς ἄμαρτίας τοῦ κόσμου.

Πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρός, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Οτι Σὺ εἶ μόνος Ἅγιος, Σὺ εἶ μόνος Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἄμην.

Καθ' ἑκάστην ἡμέραν εὐλογήσω Σε, καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά Σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

Καταξίωσον, Κύριε, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἀναμαρτήτους φυλαχθῆναι ἡμᾶς.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά Σου εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἄμην.

Γένοιτο, Κύριε, τὸ ἔλεός Σου ἐφ' ἡμᾶς, καθάπερ ἡλπίσαμεν ἐπὶ Σέ.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε· δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου (ἐκ γ'**).**

Κύριε, καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν, ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ. Ἐγὼ εἶπα· Κύριε, ἐλέησόν με· ἵσται τὴν ψυχήν μου, ὅτι ἡμαρτόν Σοι.

Κύριε, πρὸς Σὲ κατέφυγον· δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά Σου, ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεός μου.

Οτι παρὰ Σοὶ πηγὴ ζωῆς· ἐν τῷ φωτί Σου ὄψόμεθα φῶς.

Παράτεινον τὸ ἔλεός Σου τοῖς γινώσκουσί Σε.

Ἄγιος ὁ Θεός, Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς
(ἐκ γ').

Δόξα.

Καὶ νῦν.

Ἄγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Εἴτα ψάλλεται ἵσχυροτέρᾳ φωνῇ·

Ἄγιος ὁ Θεός,

Ἄγιος Ἰσχυρός,

Ἄγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Π. Ἀπολυτίκια

Τὸ Ἀπολυτίκιον (μετὰ τοῦ Θεοτοκίου) ως ἐψάλλησαν εἰς τὸ Θεὸς Κύριος (σ. 49), ἀνευ ἐπαναλήψεως τοῦ ἀπολυτικίου Θεοτοκίου, τό α' Θεοτοκίον ὅμοηχον τοῦ ἀπολυτικίου, εἰς σ. 125.

Σύμφωνα μὲ τὸ [TME, σ. 57-58], ψαλλομένης τῆς Μεγάλης Δοξολογίας, γίνεται **μυστικῶς**⁹⁹ ἡ ἀπόλυσις τοῦ Ὄρθρου (ἢ Ἐκτενής Δέησις «Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός...», ἢ Δέησις ἦτοι τὰ Πληρωτικά, κτλ.) ὑπὸ τοῦ διακόνου καὶ τοῦ ἱερέως.

Καὶ ἄρχεται ἡ Θεία Λειτουργία.

Ἐν τῇ Θείᾳ Λειτουργίᾳ, τὰ συνήθῃ ἀντίφωνα⁹². Εἰσοδικόν, Δεῦτε προσκυνήσωμεν..., Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός,... Μετὰ τὴν εἰσόδον, τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἅγιου, καὶ

⁹⁹ Μυστικῶς, διὰ τὴν οἰκονομίαν χρόνου εἰς τὰς ἐνορίας (καὶ μὲ τὰ μικρόφωνα κλειστά). Εἰ δὲ μή, ᾧς τελειώσει πρῶτα ὁ ἱεροψάλτης τὴν Δοξολογία, καὶ μετὰ γίνονται ἐκφώνως οἱ Δεήσεις, κτλ. (ὁ ἀνθρωπος ἐκ φύσεως εἶναι δύσκολο νὰ προσέξει δύο ἀνθρώπους ὁμιλοῦντας ταυτοχρόνως).

τοῦ Ἅγίου τοῦ Ναοῦ. Κοντάκιον [τοῦ Ἅγίου τῆς ἡμέρας, καὶ] τὸ τῆς περιόδου. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας (ἢ τοῦ Ἅγίου), ώς ἐν τῷ Τυπικῷ¹⁰⁰. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως, τὸ Ἀξιόν ἐστιν, καὶ κοινωνικὸν τὸ τῆς ἡμέρας (ἢ τοῦ Ἅγίου)¹⁰¹.

Ἐὰν δὲν τελεῖται Θεία Λειτουργία, βλ. σ. 69 ἐνταῦθα.

Άγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης

«Παρακαλῶ τόσον τοὺς ἀγίους Ἱερεῖς ὅσον καὶ τοὺς λαϊκοὺς Χριστιανοὺς νὰ μὴ βιάζεσθε πότε νὰ ἐβγῆτε ἀπὸ τὴν ἀγίαν Ἑκκλησίαν.

Άλλὰ οἱ μὲν ἄγιοι Ἱερεῖς νὰ ἀναγινώσκετε καὶ νὰ ψάλλετε τὰς ἐν τῇ Ἑκκλησίᾳ ἱερὰς ἀκολουθίας τοῦ Ὄρθρου, τῆς θείας Λειτουργίας καὶ τοῦ Ἐσπερινοῦ, μὲ ἀργοπορίαν καὶ μετὰ εύταξίας καὶ εὐλαβείας· οἱ δὲ λαϊκοὶ Χριστιανοὶ νὰ ἀκούετε μὲ ἐπιμέλειαν καὶ προσοχὴν τὰ ἀναγινωσκόμενα καὶ ψαλλόμενα, διὰ νὰ τὰ ἐντυπώνετε εἰς τὴν καρδίαν σας καὶ νὰ τὰ ἐνθυμᾶσθε μετὰ ταῦτα, καὶ ἐκ τῆς ἐνθυμήσεως αὐτῆς νὰ φυλάττεσθε ἀπὸ τὸ νὰ μὴ ἀμαρτάνετε· καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Δαβίδ, μὲ τὸ νὰ κρύπτῃ τὰ λόγια τοῦ Κυρίου εἰς τὴν καρδίαν του, ἐβοηθεῖτο ἀπὸ αὐτὰ καὶ δὲν ἀμάρτανεν· ὅθεν ἔλεγεν· "ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἔκρυψα τὰ λόγια Σου, ὅπως ἀν μὴ ἀμάρτω Σοι" (Ψαλμ. ριη΄)»

[Λόγοι Τέσσερις - περὶ καλλωπισμοῦ, θεαμάτων, αἰσχρολογιῶν καὶ ἐκκλησιασμοῦ, σ. 174, ἐκδ. «Ὀρθόδοξος Κυψέλη»]

¹⁰⁰ Σύμφωνα μὲ τὸ [ΤΓΡ, σ. 197], Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ Ἅγίου (βλέπε ἐπίσης [ΑΤ, σ. 45, ὑποσ. 37]).

¹⁰¹ Σύμφωνα με τὸ [ΤΓΡ, σ. 197], Κοινωνικὸν τοῦ Ἅγίου.

Άγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος

«εὗξασθαι μὲν γὰρ καὶ ἐπὶ τῆς οἰκίας δυνατόν, οὗτο δὲ εὗξασθαι ως ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀδύνατον, ὅπου Πατέρων πλῆθος τοσοῦτον, ὅπου βοὴ πρὸς τὸν Θεὸν ὁμοθυμαδὸν ἀναπέμπεται. Οὐχ οὗτος εἰσακούῃ κατὰ σαντὸν τὸν Δεσπότην παρακαλῶν, ως μετὰ τῶν ἀδελφῶν τῶν σῶν. Ἐνταῦθα γὰρ ἔστι τι πλέον, οἷον ἡ ὁμόνοια καὶ ἡ συμφωνία, καὶ τῆς ἀγάπης ὁ σύνδεσμος, καὶ αἱ τῶν ἱερέων εὐχαί. Διὰ γὰρ τοῦτο οἱ ἱερεῖς προεστήκασιν, ἵνα αἱ τοῦ πλήθους εὐχαὶ ἀσθενέστεραι οὖσαι, τῶν δυνατωτέρων τούτων ἐπιλαβόμεναι, ὁμοῦ συνανέλθωσιν αὐταῖς εἰς τὸν οὐρανόν».

[PG 48,725]

Άγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος

«ψαλμῳδίας μὴ παρούσης, ἀκηδία οὐ φαίνεται».

Λόγος ΙΓ', η'.

Άγιος Πορφύριος

«Οταν ψάλλεις, μοῦ λέει [ό Άγιος Πορφύριος], νὰ ψάλλεις ταπεινά, χωρὶς μορφασμούς, ἄτακτες κινήσεις τῶν χεριῶν σου καὶ πηδήματα στὸ ψαλτήρι. Νὰ κοιτάζεις πάντοτε στὸ ἀναλόγιο καὶ ὅχι συζητήσεις μεταξύ σας. Καὶ νὰ ζεῖς αὐτὰ ποὺ ψάλλεις γιατὶ ἔτσι μεταδίδονται καὶ στὸ ἐκκλησίασμα».

[Ἀναμνήσεις ἀπὸ τὸν Γέροντα Πορφύριο, Αναστ. Σ. Τζαβάρα, σ. 139]

Άγιος έορταζόμενος εἰς η', ἥτοι πλήρως έορταζόμενος

Σὲ Άγιον έορταζόμενον εἰς η', σχολάζει ἡ Παρακλητικὴ τὶς καθημερινές. Σὲ πανηγυρίζοντα ἱερὸν Ναόν, δύνασαι νὰ ἀντικαταστήσεις τὸ Μηναῖον, ἀπὸ τὴν –έγκεκριμένη ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία– οἰκεῖα τοῦ Άγιου Φυλλάδα¹⁰², ἢ νὰ πεῖς –εὶ βούλει– καὶ ἀπὸ τὴν Φυλλάδα καὶ τὸ Μηναῖον, σύμφωνα μὲ τό [ΤΟΕ, σ. 177].

Θεὸς Κύριος

Ψάλλεται τὸ Θεὸς Κύριος, ἐναλλὰξ ύπὸ τῶν χορῶν, εἰς τὸν ἥχον τοῦ πρώτου ἀπολυτικίου (τῆς σημερινῆς τυπικῆς διατάξεως).

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Στίχ. α'. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα τὸ ἄγιον Αὐτοῦ^{103, 67}.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. β'. Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἡμυνάμην αὐτούς.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. γ'. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

¹⁰² Εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν ὅπου λέει τὸ παρὸν βιβλίον «τοῦ Μηναίου», ἐννόει «τῆς Φυλλάδος».

¹⁰³ Κατ' ἀπαίτησιν τοῦ [ΤΜΕ, σ. 16]. Παλαιότερον ὁ στίχος ἦταν «Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ», [ΣΥΛ], [ΕΚΠ].

Ἀπολυτίκια

Καὶ ψάλλονται τὰ ἀπολυτίκια, ώς ἐξῆς:

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἅγιου¹⁰⁴.

Δόξα, τὸ αὐτό⁶⁸.

Καὶ νῦν, τὸ α΄ Θεοτοκίον (σ. 125), ὁμόηχον τοῦ ἀπολυτικίου.

Ἐὰν δῆμως ἡ ἀκολουθία εἶναι συμψαλμώδησις ἀκολουθιῶν⁷⁰ δύο Ἅγιων, ὅπου ὁ δεύτερος Ἅγιος ἔχει ἔστω ἐν ἴδιόμελον δοξαστικόν (η΄, ζ΄, –::), τότε λέγε, ἀντὶ τῶν ἀνωτέρω:

Ἀπολυτίκιον τοῦ πρώτου Ἅγιου.

Δόξα, Ἀπολυτίκιον τοῦ δευτέρου Ἅγιου.

Καὶ νῦν, τὸ α΄ Θεοτοκίον, ὁμόηχον τοῦ δευτέρου ἀπολυτικίου.

Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)

[Ἡ α΄ Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^(σ.161) (εἰς στάσεις γ΄⁷¹)]

Οἱ εἱρεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἴτησιν»):

Ἐτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Οἱ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἄντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Οἱ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον ἡ Ἄμην⁶⁵.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (**Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς**), μετὰ πάντων τῶν Ἅγίων μνημονεύσαντες,

¹⁰⁴ Ἐν καὶ μόνον ἐν ἀπολυτίκιον ἔχει ὁ κάθε Ἅγιος, καὶ ἡ κάθε ἀκολουθία. Δὲν εἶναι Καθίσματα ἡ Τροπάρια Κανόνων τὰ ἀπολυτίκια νὰ εἶναι πολλά. Νὰ προτιμῶνται τὰ παραδεδομένα ἀπολυτίκια τῆς Παράδοσης ποὺ τὰ γνωρίζει ὁ κόσμος.

έαυτοὺς καὶ ἄλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθόμεθα.

Οἱ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Ὅτι Σὸν τὸ κράτος, καὶ Σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Οἱ ἀναγνώστης· Ἄμην.

Καὶ ψάλλομεν Καθίσματα τοῦ ἁγίου ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ Μηναίου,

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν α΄ Στιχολογίαν).

[Ἡ β΄ Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^(σ.161) (εἰς στάσεις γ΄⁷¹), καὶ «Αἴτησις» μὲν ἐκφώνησιν· Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος...]

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν β΄ Στιχολογίαν).

Ἐνθάδε, διακρίνομεν δύο (2) περιπτώσεις πρὸ τῶν Κανόνων

I. ἐὰν ἡ ἀκολουθία εἰς τὸ Μηναῖον ἔχει Εὐαγγέλιον Ὁρθρού (καὶ Πολυέλεον), (η΄, η΄•, η΄‡), συνέχισε παρακάτω, σ. 78,

II. ἐὰν ἡ ἀκολουθία εἰς τὸ Μηναῖον δὲν ἔχει Εὐαγγέλιον Ὁρθρού (καὶ Πολυέλεον), (η΄✗), συνέχισε παρακάτω, σ. 83.

► Περίπτωσις I – Ἀκολουθία μὲ Εὐαγγέλιον Ὁρθρού

Ἐὰν ἔχει ὁ Ἅγιος Εὐαγγέλιον Ὁρθρού καὶ Πολυέλεον εἰς τὴν ἀκολουθίαν του εἰς τὸ Μηναῖον·

I. Πολυέλεος – Ἀναβαθμοί – Προκείμενον

[Πολυέλεος (σ. 127), καὶ «Αἴτησις» μὲ ἐκφώνησιν· Ὄτι ηὔλογηται Σον τὸ ὄνομα...]

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὸν Πολυέλεον).

Εἶτα, οἱ ἀναβαθμοί, τό α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἥχου¹⁰⁵.

Ἐκ νεότητός μου πολλὰ πολεμεῖ με πάθη· ἀλλ' Αὐτὸς ἀντιλαβοῦ, καὶ σῶσον Σωτήρ μου (**δίς**).

Οἱ μισοῦντες Σιών, αἰσχύνθητε ἀπὸ τοῦ Κυρίου· ώς χόρτος γάρ, πυρὶ ἔσεσθε ἀπεξηραμμένοι (**δίς**).

Δόξα.

Ἄγιῳ Πνεύματι πᾶσα ψυχὴ ζωοῦται, καὶ καθάρσει ὑψοῦται λαμπρύνεται, τῇ Τριαδικῇ μονάδι ιεροκρυφίως.

Καὶ νῦν.

Ἄγιῳ Πνεύματι, ἀναβλύζει τὰ τῆς Χάριτος ρεῖθρα, ἀρδεύοντα, ἅπασαν τὴν κτίσιν πρὸς ζωογονίαν.

Εἶτα, τὸ προκείμενον τοῦ Ἅγιου μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ, ἐκ τοῦ Μηναίου (γ', μετὰ τοῦ οἰκείου στίχου). Κατωτέρω δίνεται ἔνα παράδειγμα (νὰ ἀντικατασταθεῖ ὅμως ἐκ τοῦ οἰκείου προκειμένου, ἐὰν εἶναι διαφορετικό).

¹⁰⁵ Οὕτως ἔχει ἐπικρατήσει νὰ λέγεται, παρότι τὸ «Καὶ νῦν» εἶναι ἀπὸ τὸ β' ἀντίφωνον τῶν Ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἥχου.

Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἅγιοις Αὐτοῦ.

Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἅγιοις Αὐτοῦ.

Στίχ. Τοῖς Ἅγιοις τοῖς ἐν τῇ γῇ Αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος.

Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἅγιοις Αὐτοῦ.

Εἶτα ἡ τάξις τοῦ Ἅγιου Εὐαγγελίου.

I. Ἡ Τάξις τοῦ Ἅγιου Εὐαγγελίου

Οἱ ιερεὺς· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Οἱ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Οἱ ιερεὺς· Ὄτι Ἅγιος εῖ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐν Ἅγιοις ἐπαναπαύῃ, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἅγιῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Οἱ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Οἱ χοροὶ ἐναλλὰξ εἰς ἥχον β΄.

Πᾶσα πνοή αἰνεσάτω τὸν Κύριον (ἐκ γ΄).

Οἱ ιερεὺς· Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς τῆς ἀκροάσεως ...

Οἱ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον (γ΄).

Οἱ ιερεὺς· Σοφία· ὄρθοὶ ἀκούσωμεν τοῦ Ἅγιου Εὐαγγελίου.

Οἱ ιερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Οἱ ἀναγνώστης· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Οἱ ιερεὺς· Ἐκ τοῦ κατά ... Ἅγιου Εὐαγγελίου, τὸ Ἀνάγνωσμα.

Οἱ ἀναγνώστης· Δόξα Σοι, Κύριε, δόξα Σοι.

Οἱ ιερεὺς· Πρόσχωμεν.

Καὶ ὁ Ιερεὺς ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρού. Μετὰ δὲ τὸ πέρας αὐτοῦ·

Οἱ δεξιὸς χορός· Δόξα Σοι, Κύριε, δόξα Σοι.

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται ὁ Ν΄ Ψαλμός (χῦμα).

I. Ν΄ Ψαλμός (50)

Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου. Ἐπὶ πλεῖον πλῦνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου καὶ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας μου καθάρισόν με. Ὁτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ ἀμαρτία μου ἐνώπιόν μού ἔστι διαπαντός. Σοὶ μόνῳ ἥμαρτον, καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν Σου ἐποίησα. Ὅπως ἀν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις Σου, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαι Σε. Ἰδοὺ γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην, καὶ ἐν ἀμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου. Ἰδοὺ γὰρ ἀλήθειαν ἡγάπησας· τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας Σου ἐδήλωσάς μοι. Ραντιεῖς με ὑσσώπῳ, καὶ καθαρισθήσομαι· πλυνεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι. Ἀκουτιεῖς μοι ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην· ἀγαλλιάσονται ὀστέα τεταπεινωμένα. Ἀπόστρεψον τὸ πρόσωπόν Σου ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν μου, καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον. Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου. Μὴ ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου Σου, καὶ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ Ἄγιον μὴ ἀντανέλῃς ἀπ' ἐμοῦ. Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου Σου, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ στήριξόν με. Διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδούς Σου, καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ Σὲ ἐπιστρέψουσι. Ρῦσαι με ἐξ αἵμάτων, ὁ Θεός, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου· ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην Σου. Κύριε, τὰ χείλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἵνεσίν Σου. Ὁτι, εἰ ἡθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἀν· ὄλοκαντώματα οὐκ εὐδοκήσεις. Θυσία τῷ Θεῷ, πνεῦμα συντετριμμένον, καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει. Ἀγάθυνον, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ Σου τὴν Σιών, καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τείχη Ἱερουσαλήμ. Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης, ἀναφορὰν καὶ ὄλοκαντώματα. Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν Σου μόσχους.

Μετὰ δὲ τὸν Ν΄ Ψαλμὸν ψάλλουν οἱ χοροί, ἀρχομένου τοῦ δεξιοῦ χοροῦ.

Δόξα.

Ταῖς τοῦ Ἀθλοφόρου (ἢ ταῖς τοῦ Ιεράρχου ἢ δ, τι ἀν ἢ ὁ Ἅγιος) πρεσβείαις Ἐλεῆμον, ἐξάλειψον τὰ πλήθη, τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Καὶ νῦν.

Ταῖς τῆς Θεοτόκου πρεσβείαις Ἐλεῆμον, ἐξάλειψον τὰ πλήθη, τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου, ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.

Καὶ ἀμέσως ψάλλομεν τὸ στιχηρὸν ἴδιόμελον τοῦ Ἅγιου ἐκ τοῦ Μηναίου, ὅπερ ὁρίζεται ως πεντηκοστάριον.

Εἶτα ὁ ἱερεύς.

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν Σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου· ἐπίσκεψαι τὸν κόσμον Σου ἐν ἐλέει καὶ οἰτιρμοῖς· ὕψωσον κέρας Χριστιανῶν Ὁρθοδόξων, καὶ κατάπεμψον ἐφ ἡμᾶς τὰ ἐλέη Σου τὰ πλούσια· πρεσβείαις τῆς παναχράντου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ Τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων, ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων· ἵκεσίαις τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου, καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἀγίων, ἐνδόξων, πανευφήμων καὶ πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, καὶ πάντων τῶν ἀγίων Ἀποστόλων· τῶν ἐν ἀγίοις Πατέρων ἡμῶν, μεγάλων Ιεραρχῶν, καὶ οἰκουμενικῶν διδασκάλων, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Ἰωάννου τοῦ Ἐλεῆμονος, πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας· Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, Σπυρίδωνος ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος, καὶ

Νεκταρίου Πενταπόλεως, τῶν θαυματουργῶν· τῶν ἀγίων ἐνδόξων μεγαλομαρτύρων Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ Μυροβλύτου, Θεοδώρων Τήρωνος καὶ Στρατηλάτου καὶ Μηνᾶ τοῦ θαυματουργοῦ· τῶν ἱερομαρτύρων Χαραλάμπους καὶ Ἐλευθερίου· τῶν ἀγίων, ἐνδόξων, μεγάλων μαρτύρων Θέκλας, Βαρβάρας, Ἀναστασίας, Αἰκατερίνης, Κυριακῆς, Φωτεινῆς, Μαρίνης, Παρασκευῆς καὶ Εἰρήνης· τῶν ἀγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων· τῶν Ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἐν ἀσκήσει λαμψάντων· (τοῦ Ἅγιου τοῦ Ναοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν ἔμνημονεύθη ἐν τοῖς ἄνω)· τῶν ἀγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἀννης· (τοῦ Ἅγιου τῆς ἡμέρας, ἐὰν ἔορτάζεται), καὶ πάντων Σου τῶν ἀγίων, ἵκετεύομέν Σε, μόνε πολυέλεε Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν δεομένων Σου καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Οἱ χοροί, ἐξ ὑπαμοιβῆς (ἐναλλάξ)· Κύριε ἐλέησον (ιβ', τετράκις ἀνὰ τρίς).

Εἶτα ὁ ἱερεύς·

Ἐλέει, καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, μεθ' Οὗ εὐλογητὸς εῖ, σὺν τῷ Παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ο δεξιὸς χορός· Αμήν.

Καὶ ἀρχόμεθα ψάλλειν τοὺς Κανόνας, συνέχισε εἰς σ. 83.

► Περίπτωσις II – Ἀκολουθία ἀνευ Εὐαγγελίου ”Ορθρού

Ἐὰν δὲν ἔχει ὁ Ἅγιος Πολυέλεον καὶ Εὐαγγέλιον ”Ορθρου εἰς τὴν ἀκολουθίαν του¹⁰⁶.

Ἀναγινώσκεται ὁ Ν΄ Ψαλμός (χῦμα).

II. Ν΄ Ψαλμός (50)

Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου... (βλ. σ. 80).

(Τέλος τῶν Περιπτώσεων I καὶ II)

Εἶτα οἱ Κανόνες.

Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον

Κανόνες⁷⁵ λέγομεν τὸν τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως κανόνα¹⁰⁷ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου «Ὑγρὰν διοδεύσας» (βλ. σ. 133) εἰς δ΄, καὶ τοῦ Μηναίου εἰς δ΄ (ἐὰν ἔχει δύο κανόνες ὁ Ἅγιος ἡ ἐὰν εἴναι δύο οἱ Ἅγιοι, εἰς δ΄ καὶ δ΄).

Μόνον ἐν ταῖς ἑορταῖς τοῦ Ἀπ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (26/9), Ἅγ. Δημητρίου (26/10), Ἀπ. Ἀνδρέου (30/11), Ἅγ. Νικολάου (6/12), Συλλήψεως Ἅγ. Ἀννης (9/12), Ἅγ. Τριῶν Ἱεραρχῶν (30/1), Γενέσιον τοῦ Προδρόμου (24/6), τῶν Ἅγ. Ἀποστόλων (29, 30/6), τῆς Καταθέσεως τῆς τιμίας Ἐσθῆτος τῆς Παναγίας (2/7), Ἅγ.

¹⁰⁶ Περίπτωσις η' ×, βλ. σελ. 24 κ. ἐ., καὶ ὑποσ. 12.

¹⁰⁷ βλ. [ΤΜΕ, σ. 21].

Παντελεήμονος (27/7), τῆς Προόδου τοῦ Τιμίου Σταυροῦ (1/8), καὶ τῆς καταθέσεως τῆς τιμίας Ζώνης τῆς Παναγίας (31/8), δὲν λέγεται ὁ τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως, ἀλλὰ λέγονται πάντες οἱ κανόνες ώς ἐν τῷ Μηναίῳ (εἰς δ' ἔκαστος)¹⁰⁸.

Εἰς τὸ προτελευταῖον τροπάριον ἑκάστης ὡδῆς λέγομεν, Δόξα, καὶ εἰς τὸ τελευταῖον, Καὶ νῦν. Διὰ τὰ ὑπόλοιπα τροπάρια⁷⁷, πλὴν τῶν είρμων, βλέπε εἰς σελ. 165.

Οἱ Κανόνες ψάλλονται οὕτω:

Ωδὴ α'.

ὁ κανὼν τῆς Υπεραγίας Θεοτόκου^(σ. 133) μὲ τὸν είρμὸν αὐτοῦ,
εἰς δ',

ὁ κανὼν τοῦ Ἅγίου (ἐκ τοῦ Μηναίου) ἄνευ είρμοῦ, εἰς δ'¹⁰⁹,
ὁ ἔτερος κανὼν (ἐὰν ὑπάρχει), εἰς δ', ἐπίσης ἄνευ είρμοῦ.

Ἐὰν ψάλλεις ὅλες τὶς ὠδὲς τῶν κανόνων (ἢ καὶ μόνον τὶς α' - ζ' ὠδές), καὶ ἐὰν βούλει τὴν ἀκρίβειαν, ψάλλεται ἐνταῦθα¹¹⁰ ὁ είρμὸς τῆς α' ὡδῆς τῶν Καταβασιῶν, ώς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

¹⁰⁸ Δὲν εἶναι ἀνάγκη ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου νὰ εἶναι ὀμόηχος τοῦ Ἅγίου, διότι αὐτὴ ἡ λογικὴ θὰ ἀπαιτοῦσε ὅλοι οἱ κανόνες νὰ εἶναι ὀμόηχοι, βλ. [ΤΟΕ, σ. 136].

¹⁰⁹ Κατὰ τὴν ἀκρίβειαν, ὁ κανὼν Ἅγίου «έορταζομένου εἰς η'» λέγεται εἰς η' (ἄν εἶναι δύο οἱ κανόνες εἰς δ' καὶ δ'), ἀλλὰ ώς προείπαμε τὸ ΤΜΕ ἐθέσπισε ὅλους τοὺς κανόνες νὰ λέγονται εἰς δ'.

¹¹⁰ Οἱ Καταβασίες εἴθισται ὅπως λέγονται «μαζεμένες» αἱ α'-η' ὠδαὶ πρὸ τῆς Τιμιωτέρας. Ἡ ἀκρίβεια ὅμως θέλει τὶς Καταβασίες στὴν οἰκεία των θέσιν, ὅπως καὶ τοὺς Είρμοὺς τῶν γ', στ', η' καὶ θ' ὠδῶν, ποὺ ψάλλονται σὲ Ἅγιους μὴ ἔορταζομένους ἢ ἔορταζομένους εἰς ζ', ὅπως καὶ διατάττεται ἀρχαιόθεν (ἀκόμη) εἰς τὰ Μηναία. — Ακόμη καὶ ὃν ψάλλεις μόνο τὶς α'-στ' ὠδές, δύνασαι ἐὰν βούλει τὴν ἀκρίβειαν νὰ πεῖς τοὺς ἀντίστοιχους Είρμοὺς τῶν Καταβασιῶν μετὰ ἀπὸ κάθε ὠδῆν, ἀλλὰ μετὰ τὸ Συναξάριον λέγε μαζὶ τοὺς Είρμοὺς τῶν ζ' καὶ η' ὠδῶν τῶν Καταβασιῶν.

·Ωδὴ γ΄.

ὅ κανὼν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου^(σ. 133) μὲ τὸν είρμὸν αὐτοῦ,
εἰς δ΄,

ὅ κανὼν τοῦ Ἅγιου (έκ τοῦ Μηναίου) ἄνευ είρμοῦ, εἰς δ΄,
ὅ ἔτερος κανὼν (έὰν ύπάρχει), εἰς δ΄, ἐπίσης ἄνευ είρμοῦ.

Ἐὰν ψάλλεις ὅλες τὶς φόδες τῶν κανόνων (ἢ καὶ μόνον τὶς α΄ - ζ΄ φόδες), καὶ ἔὰν βούλει τὴν ἀκρίβειαν, ψάλλεται ἐνταῦθα¹¹⁰ ὁ είρμὸς τῆς γ΄ φόδης τῶν Καταβασιῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

·Οἱ ιερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἴτησιν»)·

·Ἐτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

·Οἱ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ
Σῇ χάριτι.

·Οἱ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον⁶⁵.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ύπερευλογημένης, ἐνδόξου,
Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (**Ὑπεραγία
Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς**), μετὰ πάντων τῶν Ἅγιων μνημονεύσαντες,
έαυτοὺς καὶ ἄλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ
παραθώμεθα.

·Οἱ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

·Οτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ
Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

·Οἱ ἀναγνώστης· Άμην.

·Ἐὰν ἡ ἀκολουθία εἶναι συμψαλμώδησις ἀκολουθιῶν δύο
Ἅγιων, τὸ Κοντάκιον τοῦ δευτέρου Ἅγιου ἀναγινώσκεται ἐνθάδε
πρὸ τῶν Μεσωδίων Καθισμάτων.

Καὶ ψάλλονται τὰ **Μεσώδια Καθίσματα** (μὲ Δόξα, Καὶ νῦν),
ἥτοι τὰ Καθίσματα τοῦ Μηναίου μετὰ τὴν γ΄ φόδην.

[Εἶτα⁸⁰, ὁμοίως μὲ τὶς προαναφερθεῖσες, ψάλλονται (ἢ ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας) αἱ δ', ε' φόδαι τῶν κανόνων]

Ἐὰν ψάλλεις ὅλες τὶς φόδες τῶν κανόνων (ἢ καὶ μόνον τὶς α' - ζ' φόδές), καὶ ἐὰν βούλει τὴν ἀκρίβειαν, ψάλλονται μετὰ ἀπὸ κάθε φόδην¹¹⁰, καὶ οἱ ἀντίστοιχοι είρμοι τῶν δ' καὶ ε' φόδων τῶν Καταβασιῶν, ως ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν καὶ δεξιὸν χορόν ἀντίστοιχα.

Ἡ ζ' φόδη τῶν κανόνων, οὕτω·

Ωδὴ ζ'.

ὁ κανὼν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου^(σ. 133) μὲ τὸν είρμον αὐτοῦ,
εἰς δ',

ὁ κανὼν τοῦ Ἅγίου (ἐκ τοῦ Μηναίου) ἄνευ είρμοῦ, εἰς δ',
ὁ ἔτερος κανὼν (ἐὰν ὑπάρχει), εἰς δ', ἐπίσης ἄνευ είρμοῦ.

Ἐὰν ψάλλεις ὅλες τὶς φόδες τῶν κανόνων (ἢ καὶ μόνον τὶς α' - ζ' φόδές), καὶ ἐὰν βούλει τὴν ἀκρίβειαν, ψάλλεται ἐνταῦθα¹¹⁰ ὁ είρμος τῆς ζ' φόδης τῶν Καταβασιῶν, ως ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορόν.

Οἱ ιερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἴτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν·

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἅγιῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Οἱ ἀναγινώστης· Αμήν.

Καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Κοντάκιον καὶ ὁ Οἶκος τοῦ Ἅγίου ἐκ τοῦ Μηναίου.

Εὐθὺς ἀναγινώσκεται τὸ Συναξάριον τοῦ Μηναίου⁸².

[Εἶτα, ἀναγινώσκονται⁸³ ἢ ψάλλονται αἱ ζ', η' φόδαι⁸⁴ τῶν κανόνων]

Ἐὰν ψάλλεις ὅλες τὶς ὡδὲς τῶν κανόνων, καὶ ἐὰν βούλει τὴν ἀκρίβειαν, ψάλλονται μετὰ ἀπὸ κάθε ὡδῆν¹¹⁰, καὶ οἱ ἀντίστοιχοι είρμοὶ τῶν ζ΄ καὶ η΄¹¹¹ ὡδῶν τῶν Καταβασιῶν, ώς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀπὸ τὸν δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν χορόν ἀντίστοιχα.

Ἐὰν ὅμως ἔψαλλες μόνον τὶς α΄ - ζ΄ ὡδές μὲ τὴν ἀκρίβειαν τῶν Καταβασιῶν, τότε ψάλλε ἐνταῦθα τοὺς είρμοὺς τῶν ζ΄ καὶ η΄¹¹¹ ὡδῶν τῶν Καταβασιῶν.

Eἰ δὲ μή·

Εἶτα ψάλλονται ὁμοῦ αἱ **Καταβασίαι** (α΄-η΄ ὡδαί) τῆς περιόδου, ώς ἔχουν εἰς τὸ Μηναῖον (βλ. σ. 139).

Εὐθὺς μετὰ τὰς Καταβασίας ἡ Τιμιωτέρα·

Τιμιωτέρα – Ὁδὴ Ἐνάτη

‘Ωδὴ τῆς Θεοτόκου (Λουκ. α΄ 46)
Τὸν Υἱὸν ὑμνεῖ καὶ Θεόν, Μήτηρ Κόρη.

Οἱερεύς:

Τὴν Θεοτόκον καὶ Μήτέρα τοῦ Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶντες,
μεγαλύνομεν.

Κατερχόμενοι τοῦ στασιδίου στιχολογοῦμεν τὴν «Τιμιωτέραν» (Ωδὴ θ΄ τῆς Θεοτόκου), εἰς τὸν ἥχον τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος⁸⁵.

Στίχ. α΄. Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον καὶ ἡγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ, καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως, Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνομεν.

¹¹¹ Μετὰ τοῦ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον».

Στίχ. β'. Ὄτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης Αὐτοῦ· ἴδου γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ, καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως, Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνομεν.

Στίχ. γ'. Ὄτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα Αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος Αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις Αὐτόν.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. δ'. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι Αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. ε'. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὑψώσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλούτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. σ'. Άντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς Αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι Αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

[Εἶτα, ψάλλεται ἡ θ' ώδὴ τῶν κανόνων]

καὶ ψάλλεται ὁ είρμὸς τῆς θ' ώδῆς τῶν Καταβασιῶν, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

Ἄξιόν ἐστιν, δὲν λέγεται ὅταν λέγονται καταβασίαι, ἀλλ' εὐθύς·

Οἱ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἴτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν.

Ὅτι Σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπουσι, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἅγιῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Οἱ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἐξαποστειλάρια

Εἶτα ψάλλονται τὰ Ἐξαποστειλάρια μετὰ τοῦ Θεοτοκίου, ώς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Αἴνοι

Ψάλλομεν τοὺς Αἴνους εἰς τὸν ἥχον τῶν στιχηρῶν.

Ψαλμός ρμη΄ (148)

Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Ὑψίστοις. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντες οἱ Ἀγγελοι Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

[Αἰνεῖτε Αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη· αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντα τὰ ἄστρα καὶ τὸ φῶς.]

Αἰνεῖτε Αὐτόν, οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν, καὶ τὸ ὅδωρ τὸ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν... (βλ. σ. 60, μέχρι καὶ τοῦ στίχου, Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς Ἅγιοις Αὐτοῦ)].

Ίστωμεν στίχους δ'¹¹² καὶ ψάλλομεν τὰ Στιχηρὰ τῶν Αἰνων ἐκ τοῦ Μηναίου (ἐὰν εἴναι τρία δευτέρωσε τὸ πρῶτον).

Στίχ. α'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης Αὐτοῦ.

Στίχ. β'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ἥχῳ σάλπιγγος· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ.

Στίχ. γ'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργανῳ.

Στίχ. δ'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Δόξα, τὸ ἴδιόμελον Δοξαστικὸν τοῦ Ἅγιου.

Καὶ νῦν, τὸ μετ' αὐτὸν κείμενον ὁμόηχον Θεοτοκίον¹¹³, ἢ ως ἐν τῷ Μηναίῳ δεδήλωται.

Καὶ εὐθὺς ψάλλεται ἡ Μεγάλη Δοξολογία·

Μεγάλη Δοξολογία

Δόξα Σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἱρήνῃ, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ.

Ὑμνοῦμέν Σε, εὐλογοῦμέν Σε, προσκυνοῦμέν Σε, δοξολογοῦμέν Σε, εὐχαριστοῦμέν Σοι, διὰ τὴν μεγάλην Σου δόξαν.

¹¹² Έὰν δὲ τύχωσι δύο Ἅγιοι ἔχοντες αἶνους, ίστωμεν στίχους ζ' (ἀπὸ τοῦ «Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον», εἴτα «Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς Ἅγιοις Αὐτοῦ», βλ. σ. 62), καὶ τοὺς παραπάνω δ', καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἐνὸς γ' καὶ τοῦ ἑτέρου γ'.

¹¹³ Γιὰ τὰ συνήθη ψαλλόμενα εἰς τὸ «Καὶ νῦν» Θεοτοκία, βλ. σ. 159.

Κύριε Βασιλεῦ, ἐπουράνιε Θεέ, Πάτερ Παντοκράτορ· Κύριε
Υἱὲ μονογενές, Ἰησοῦ Χριστέ, καὶ Ἄγιον Πνεῦμα.

Κύριε ὁ Θεός, ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Υἱὸς τοῦ Πατρός, ὁ αἴρων
τὴν ἄμαρτίαν τοῦ κόσμου, ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ αἴρων τὰς ἄμαρτίας τοῦ
κόσμου.

Πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρός,
καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Οτι Σὺ εἶ μόνος Ἄγιος, Σὺ εἶ μόνος Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός,
εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἀμήν.

Καθ' ἑκάστην ἡμέραν εὐλογήσω Σε, καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά Σου
εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

Καταξίωσον, Κύριε, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἀναμαρτήτους φυλαχ-
θῆναι ἡμᾶς.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν
καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά Σου εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Γένοιτο, Κύριε, τὸ ἔλεός Σου ἐφ' ἡμᾶς, καθάπερ ἡλπίσαμεν ἐπὶ
Σέ.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε· δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου (**ἐκ γ'**).

Κύριε, καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν, ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ. Ἔγὼ εἴπα-
Κύριε, ἐλέησόν με· ἵασαι τὴν ψυχήν μου, ὅτι ἡμαρτόν Σοι.

Κύριε, πρὸς Σὲ κατέφυγον· δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά
Σου, ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεός μου.

Οτι παρὰ Σοὶ πηγὴ ζωῆς· ἐν τῷ φωτί Σου ὄψόμεθα φῶς.

Παράτεινον τὸ ἔλεός Σου τοῖς γινώσκουσί Σε.

Ἄγιος ὁ Θεός, Ἄγιος Ἰσχυρός, Ἄγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς
(**ἐκ γ'**).

Δόξα.

Καὶ νῦν.

Ἄγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Εἴτα ψάλλεται ισχυροτέρᾳ φωνῇ·

Ἄγιος ὁ Θεός,

Ἄγιος Ἰσχυρός,

Ἄγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἀπολυτίκια

Τὸ Ἀπολυτίκιον (μετὰ τοῦ Θεοτοκίου) ώς ἐψάλλησαν εἰς τὸ Θεὸς Κύριος (σ. 75), ἄνευ ἐπαναλήψεως τοῦ ἀπολυτικίου Θεοτοκίου, τό α' Θεοτοκίον ὁμόηχον τοῦ ἀπολυτικίου, εἰς σ. 125.

Σύμφωνα μὲ τὸ [TME, σ. 57-58], ψαλλομένης τῆς Μεγάλης Δοξολογίας, γίνεται μυστικῶς⁹⁹ ἡ ἀπόλυτική τοῦ Ὁρθροῦ (ἡ Ἐκτενής Δέησις «Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός...», ἡ Δέησις ἦτοι τὰ Πληρωτικά, κτλ.) ὑπὸ τοῦ διακόνου καὶ τοῦ ἰερέως.

Καὶ ἄρχεται ἡ Θεία Λειτουργία.

Ἐν τῇ Θείᾳ Λειτουργίᾳ, τὰ Τυπικὰ καὶ οἱ Μακαρισμοί¹¹⁴, ἡ κατὰ νεωτέραν συνήθειαν, τὰ συνήθη Ἀντίφωνα⁹². Εἰσοδικόν, Δεῦτε προσκυνήσωμεν..., Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός,... Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἅγιου, καὶ τοῦ Ἅγιου τοῦ Ναοῦ. Κοντάκιον [τοῦ Ἅγιου τῆς ἡμέρας, καὶ] τὸ τῆς περιόδου. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἅγιου¹¹⁵. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως, τὸ Ἄξιόν ἔστιν, καὶ Κοινωνικὸν τοῦ Ἅγιου.

¹¹⁴ Σύμφωνα μὲ τό TME, π.χ. [TME 26/10, σ. 89].

¹¹⁵ Σύμφωνα μὲ τό [ΤΓΡ, σ. 201], Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ Ἅγιου (βλέπε ἐπίσης [ΑΤ, σ. 45, ὑποσ. 37]).

Προεόρτια ἡ Μεθέορτα (μὲν Ἀγιον εἰς σ')

ἔὰν τύχει Ἀγιος ἑορταζόμενος εἰς σ'¹¹⁶ (ἢτοι ἡμιεορταζόμενος)

Θεὸς Κύριος

Ψάλλεται τὸ Θεὸς Κύριος, ἐναλλὰξ ὑπὸ τῶν χορῶν, εἰς τὸν
ῆχον τοῦ πρώτου ἀπολυτικίου (τῆς σημερινῆς τυπικῆς διατάξεως).

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν
ὄνοματι Κυρίου.

Στίχ. α'. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα
τὸ ἄγιον Αὐτοῦ^{117, 67}.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. β'. Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὄνοματι Κυρίου
ἡμυνάμην αὐτούς.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. γ'. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν
όφθαλμοῖς ἡμῶν

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Ἀπολυτίκια

Ἐν τοῖς προεορτίοις τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως καὶ τῶν Θεοφανεί-
ων [ΜΒ, κ' Δεκ.], [ΤΟΕ σ. 150], [ΤΓΡ, σ. 223].

¹¹⁶ Σχολάζει ἡ Παρακλητικὴ εἰς τὰ καθημερινὰ προεόρτια / μεθέορτα. Ἡ διάταξις
εἶναι ἴδια μὲ τὴν ἀντίστοιχη τοῦ μὴ ἑορταζομένου Ἀγίου [ΤΕ (τ.Α'), σ. 83], [ΤΟΕ,
σ. 149], μὲ τὴν διαφορὰ ὅτι λέγεται Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου (Ἀγιος εἰς σ').

¹¹⁷ Κατ' ἀπαίτησιν τοῦ [ΤΜΕ, σ. 16]. Παλαιότερον ὁ στίχος ἦταν «Ἐξομολογεῖ-
σθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ», [ΣΥΛ], [ΕΚΠ].

Ἀπολυτίκιον τὸ Προεόρτιον.

Δόξα, τοῦ Ἅγιου,

Καὶ νῦν, τὸ Προεόρτιον.

Εἰς κάθε ἄλλην περίπτωσιν·

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἅγιου¹¹⁸,

Δόξα, τὸ αὐτό¹¹⁹,

Καὶ νῦν, τὸ Προεόρτιον ἢ τῆς Ἔορτῆς.

Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)

[Ἡ α' Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^(σ.161) (εἰς στάσεις γ'⁷¹)]

Οἱ εἱρεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἴτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· Ὁτι Σὸν τὸ κράτος, ...

Οἱ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλομεν τὰ Καθίσματα τῆς προεορτίου ἢ μεθεόρτου ἡμέρας ὡς ἐν τῷ **Μηναίῳ**¹²⁰ (μετὰ Δόξα, Καὶ νῦν ἐὰν εἶναι ἐν, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό).

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν).

[Ἡ β' Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^(σ.161) (εἰς στάσεις γ'⁷¹), καὶ «Αἴτησις» μὲ ἐκφώνησιν· Ὁτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος...]

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν β' Στιχολογίαν).

¹¹⁸ Εὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, α. ὥστα τοῦ, ἐν τῇ ἑβδομάδι τοῦ Θωμᾶ καὶ τοῖς μεθεόρτοις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, τῆς Ἀναλήψεως καὶ τῆς Πεντηκοστῆς, β. ἐν τῇ ἑβδομάδι τῶν Μυροφόρων, Ό εὐσχήμων, Ὁτε κατῆλθες, Δόξα, τοῦ Ἅγιου, Καὶ νῦν, Ταῖς Μυροφόροις, γ. ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ, τὸ Ἀναστάσιμον τοῦ ἥχου, Δόξα, τοῦ Ἅγιου, Καὶ νῦν, α' Θεοτοκίον ὁμόηχον τοῦ Ἅγιου, βλ. [ΤΓΡ, σ. 841].

¹¹⁹ Εὰν εἶναι καὶ δεύτερος Ἅγιος (στὴν Ἀκολουθία) ποὺ λέγεται τὸ Ἀπολυτίκιον του, Δόξα, τοῦ ἑτέρου Ἅγιου.

¹²⁰ Η ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

N' Ψαλμός (50)

Ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Θωμᾶ μέχρι τὴν Τρίτην πρὸ τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα ἀναγινώσκεται τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» πρὸ τοῦ N' Ψαλμοῦ.

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται ὁ N' Ψαλμός (χῦμα), σ. 52·

Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου. Ἐπὶ πλεῖον πλῦνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου καὶ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας μου καθάρισόν με. ... (σ. 52).

Εἶτα οἱ Κανόνες.

Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον

Κανόνες λέγομεν μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου¹²¹.

Πρῶτον λέγομεν τὸν Κανόνα τὸν προεόρτιον ἡ τῆς Ἔορτῆς σὲ μεθέορτα, καὶ δεύτερον λέγομεν τοῦ Ἀγίου τοῦ Μηναίου.

Ἄν ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἀγίου ἐκ τοῦ Μηναίου ἔχει δύο κανόνας, ψάλλονται καὶ οἱ δύο (τρεῖς τὸ σύνολον).

Ἄν ἡ Ἔορτὴ καθ' αὐτὴ ἔχει δύο Κανόνας, ἐν τοῖς μεθεόρτοις λέγεται ἀνὰ εἰς καθ' ἑκάστην ἐναλλάξ.

Οἱ Κανόνες ψάλλονται οὕτω:

Ωδὴ α'.

ὁ πρῶτος κανὼν **μὲ τὸν είρμὸν αὐτοῦ, εἰς δ'**,

ὁ δεύτερος κανὼν **ἄνευ είρμοῦ, εἰς δ'**,

καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν (ἐὰν ὁ Ἀγιος ἔχει δύο) **εἰς δ'**, **ἐπίσης ἄνευ είρμοῦ.**

¹²¹ Ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, πρῶτα τῆς Ἔορτῆς ἐκ τοῦ Πεντηκοσταρίου (μὲ στίχον· Δόξα τῇ ἁγίᾳ Ἀναστάσει Σου, Κύριε), καὶ μετὰ τοῦ Ἀγίου ἐκ τοῦ Μηναίου, ἡ ώς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ διατάττεται.

Ωδὴ γ'.

ὁ πρῶτος κανὼν μὲ τὸν είρμὸν αὐτοῦ, εἰς δ',
ὁ δεύτερος κανὼν, ἀνευ είρμου, εἰς δ',
καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν (ἐὰν ὁ Ἅγιος ἔχει δύο) εἰς δ',
ἐπίσης ἀνευ είρμου,

καὶ ψάλλεται ὁ είρμὸς τῆς γ' φόδης τοῦ τελευταίου ψαλλέντος
κανόνος.

Οἱ ιερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἴτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνη-
σιν· Ὁτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, ...
Οἱ ἀναγνώστης· Αμήν.

Ἐὰν τὸ Μηναῖον ἔχει Κοντάκιον (καὶ Οἶκον) τοῦ Ἅγιου, ἀναγι-
νώσκεται τοῦ Ἅγιου μετὰ τὴν σ' φόδην, καὶ τὸ Κοντάκιον τῆς
Ἐορτῆς ἐνταῦθα, πρὸ τῶν Μεσωδίων Καθισμάτων¹²².

Καὶ ψάλλονται τὰ Μεσώδια Καθίσματα (μὲ Δόξα, Καὶ νῦν),
ἢ τοι τὰ Καθίσματα ώς ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν γ' φόδην (ἐὰν εἴναι
ἔν, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό).

[Εἴτα⁸⁰, ὁμοίως μὲ τὶς προαναφερθεῖσες, ψάλλονται (ἢ ἀναγινώ-
σκονται χάριν συντομίας) αἱ δ', ε' φόδαι τῶν κανόνων]

Ἡ σ' φόδη τῶν κανόνων, καὶ ψάλλεται ὁ είρμὸς τῆς σ' φόδης
τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος.

Οἱ ιερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἴτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνη-
σιν· Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης,

¹²² Πρβλ. Μηναῖον ιβ' Αὐγούστου [MB], καὶ [ΤΓΡ, σ. 225, 843]. Ἐὰν εἴναι δύο
Ἅγιοι, ἔχοντες ἴδιον Κοντάκιον ἕκαστος, τότε πρὸ τῶν Μεσωδίων Καθισμάτων,
λέγομεν τὸ Κοντάκιον τῆς Θεοφανείας καὶ τοῦ ἐνὸς Ἅγιου, καὶ μετὰ τὴν σ' φόδην τοῦ
ἐτέρου Ἅγιου (βλ. ιβ' Αὐγούστου, [MB, σ. 61]).

‘Ο ἀναγνώστης· Ἄμήν.

Καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Κοντάκιον καὶ ὁ Οἶκος τοῦ Ἅγίου ἐκ τοῦ Μηναίου¹²². Ἐὰν δὲν ἔχει, λέγομεν τὸ προεόρτιον ἡ τῆς Εορτῆς (σὲ μεθέορτα).

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται τό· Συναξάριον τοῦ Μηναίου⁸².

Σημείωσις. *Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, διότι ὁ Ἅγιος τῆς ἡμέρας δὲν εἶναι ἑορταζόμενος εἰς η΄ (πλήρως ἑορταζόμενος ἢ ἐπισήμως ἑορταζόμενος). λέγομεν ἀντ’ αὐτῶν τοὺς Είρμους τῶν γ΄, ζ΄, η΄ καὶ θ΄ φόδων, εἰς τὴν οἰκείαν των θέσιν, ώς προβλέπει τὸ τυπικόν.*

[Εἶτα, ἀναγινώσκονται⁸³ ἡ ψάλλονται αἱ ζ΄, η΄ φόδαι⁸⁴ τῶν κανόνων]

καὶ ψάλλεται ὁ είρμὸς τῆς η΄ φόδης τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, μετὰ τοῦ Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Τιμιωτέρα – Ωδὴ Ἐνάτη

Ωδὴ τῆς Θεοτόκου (Λουκ. α' 46)
Τὸν Υἱὸν ὑμνεῖ καὶ Θεόν, Μήτηρ Κόρη.

Οἱερεύς·

Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶντες, μεγαλύνωμεν.

Κατερχόμενοι τοῦ στασιδίου στιχολογοῦμεν τὴν «Τιμιωτέραν» (Ωδὴ θ΄ τῆς Θεοτόκου) εἰς στίχους σ΄ ώς εἴθισται, εἰς τὸν ἥχον τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος⁸⁵ (ψάλλοντας τὴν Τιμιωτέραν μετὰ ἀπὸ κάθε στίχου).

Στίχ. α'. Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον καὶ ἡγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ, καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως, Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνομεν.

Στίχ. β'. Ὄτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης Αὐτοῦ· ἴδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.

Στίχ. γ'. Ὄτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα Αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος Αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις Αὐτόν.

Στίχ. δ'. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι Αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν.

Στίχ. ε'. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὑψώσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.

Στίχ. σ' Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς Αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι Αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

[Εἶτα, ψάλλεται ἡ θ' ωδὴ τῶν κανόνων]

καὶ ψάλλεται ὁ είριμὸς τῆς θ' ωδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος.

Εὐθὺς τὸ Ἄξιόν ἐστιν (όμόηχον, εἰς σύντομον μέλος):

Ἄξιόν ἐστιν ως ἀληθῶς, μακαρίζειν Σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν· τὴν ὄντως Θεοτόκον Σὲ μεγαλύνομεν.

Οἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἴτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν Ὄτι Σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις...

Ο ἀναγνώστης· Ἄμήν.

Ἐξαποστειλάρια

Εἶτα ψάλλονται τὰ Ἐξαποστειλάρια ώς ἐν τῷ Μηναίῳ¹²³.

Αῖνοι

Διακρίνομεν δύο περιπτώσεις εἰς τοὺς Αἴνους:

A'. Ἐὰν ὑπάρχουν στιχηρὰ Αἴνων εἰς τὸ Μηναῖον.

B'. Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν στιχηρὰ Αἴνων εἰς τὸ Μηναῖον.

A'.

Ἐὰν ὑπάρχουν στιχηρὰ Αἴνων εἰς τὸ Μηναῖον¹²⁴ (ὑπάρχουν μόνον εἰς τὰ προεόρτια καὶ μεθέορτα τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, καὶ εἰς τὰ προεόρτια τῶν Θεοφανείων), ψάλλομεν τοὺς Αἴνους εἰς τὸν ἥχον τῶν στιχηρῶν.

Ψαλμός ρμη'. (148)

Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Ὑψίστοις. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντες οἱ Ἀγγελοι Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

¹²³ Εὖ τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, Ἐξαποστειλάριον τῆς Ἔορτῆς συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου. Συμφώνως μὲ τό [ΤΓΡ, σ. 843] ἔξαποστειλάριον τοῦ Μηναίου καὶ τῆς Ἔορτῆς (ἄπαξ), καὶ ἐὰν οὐκ ἔχει τὸ Μηναῖον, ἔξαποστειλάριον τῆς Ἔορτῆς (δίς).

¹²⁴ Εἰς τὸ Πεντηκοστάριον (ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ)· ψάλλονται οἱ Αἴνοι μετὰ τῶν στιχηρῶν, καὶ τῶν Δοξαστικῶν ώς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, καὶ ἀναγινώσκεται ἡ μικρὰ Δοξολογία.

[Αἴνεῖτε Αὐτὸν, ἥλιος καὶ σελήνη·... (βλ. σ. 60, μέχρι καὶ τοῦ στίχου, Αἴνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς Ἅγιοις Αὐτοῦ)].

Ιστῶμεν στίχους δ'¹²⁵ καὶ ψάλλομεν τὰ Στιχηρὰ τῶν Αἰνων ἐκ τοῦ Μηναίου¹²⁶ (ἐὰν εἶναι τρία δευτέρωσε τὸ πρῶτον).

Στίχ. α'. Αἴνεῖτε Αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις Αὐτοῦ· αἴνεῖτε Αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης Αὐτοῦ.

Στίχ. β'. Αἴνεῖτε Αὐτὸν ἐν ἥχῳ σάλπιγγος· αἴνεῖτε Αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ.

Στίχ. γ'. Αἴνεῖτε Αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ· αἴνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργανῳ.

Στίχ. δ'. Αἴνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις· αἴνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. Πᾶσα πνοὴ αἴνεσάτω τὸν Κύριον.

Δοξαστικά, ώς ἐν τῷ Μηναίῳ¹²⁷.

B'.

Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν στιχηρὰ Αἰνων εἰς τὸ Μηναῖον¹²⁸, ἀναγινώσκονται (χῦμα) οἱ Αῖνοι, ἃνευ στιχηρῶν·

Αἴνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἴνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Υψίστοις.

Αἴνεῖτε Αὐτὸν, πάντες οἱ Ἀγγελοι Αὐτοῦ· αἴνεῖτε Αὐτὸν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ.

Αἴνεῖτε Αὐτὸν, ἥλιος καὶ σελήνη· αἴνεῖτε Αὐτὸν, πάντα τὰ ἀστρα καὶ τὸ φῶς.... (συνέχεια εἰς τὴν σ. 60).

¹²⁵ Πλὴν ἐλαχίστων ἔξαιρέσεων, π.χ. τοῦ Ἅγιου Πρωτομάρτυρος Στεφάνου (27/12), ὅπου σύμφωνα μὲ τὸ Μηναῖον, ίστωμεν στίχους ζ'.

¹²⁶ Ἐκ τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

¹²⁷ Ως ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

¹²⁸ Εἰς τὸ Πεντηκοστάριον (ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ).

Εἶτα, Δόξα. Καὶ νῦν.

Τέλος τῶν περιπτώσεων τῶν Αἰνων.

Ἐὰν ἡ Ἀκολουθία ἐν τῷ Μηναίῳ ἔχει **Μεγάλην Δοξολογίαν**¹²⁹, ψάλλε εὐθὺς τὴν Μεγάλην Δοξολογίαν (σελ. 70), καὶ μετ' αὐτήν, συνέχισε παρακάτω εἰς τὰ **Ἀπολυτίκια**, σελ. 102. Εἰ δέ μή·

Εὐθὺς ἡ μικρὰ Δοξολογία.

Μικρὰ Δοξολογία

Ο ἀναγνώστης (**χῦμα**)·

Σοὶ δόξα πρέπει, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἄμην.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ... (**χῦμα, βλ. σ. 62**).

Οἱ ιερεὺς τὴν Δέησιν, ἥτοι τὰ «Πληρωτικά» (**βλ. σ. 63**), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν...

Ο ἀναγνώστης· Ἄμην.

Ἀπόστιχα τῶν Αἰνων

Καὶ ψάλλονται τὰ **Ἀπόστιχα τῶν Αἰνων** μετὰ τῶν **Δοξαστικῶν** ώς ἐν τῷ Μηναίῳ¹²⁷ (ἐὰν δὲν ἔχει τὸ Μηναῖον στίχους, **βλ. σ. 65**).

¹²⁹ Εἰς τὰ Μηνᾶα ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου [MB], εἰς τὰ προεόρτια ἡ μεθέορτα μετὰ Ἀγίου ἑορταζομένου εἰς οὓς, ὑπάρχει πάντα Μικρὰ Δοξολογία, βλ. σ. 29.

Εἶτα, ὁ ἱερεὺς·

Ἄγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί Σου, Ὅψιστε· τοῦ ἀναγγέλειν τὸ πρωῖ τὸ ἔλεός Σου καὶ τὴν ἀλήθειάν Σου κατὰ νύκτα.

Οἱ ἀναγνώστης, τὸ τρισάγιον (βλ. σ. 67).

Οἱ ἱερεὺς· Ὅτι Σοῦ ἐστιν ἡ Βασιλεία...

Οἱ ἀναγνώστης· Ἄμην.

Ἀπολυτίκια

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἅγιου.

Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ Προεόρτιον ἢ τῆς Ἔορτῆς.

Καὶ ἄρχεται ἡ Θεία Λειτουργία.

Ἐν τῇ Θείᾳ Λειτουργίᾳ, τὰ συνήθη ἀντίφωνα¹³⁰. Εἰσοδικόν, Δεῦτε προσκυνήσωμεν¹³¹..., Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ... (ὅ ἐν ἀγίοις θαυμαστός, πλὴν τῶν μεθεόρτων τῶν Δεσποτικῶν Ἔορτῶν, τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τῆς Ὑπαπαντῆς, ὅπου λέγεται μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς Ἔορτῆς). Μετὰ τὴν εἴσοδον, Ἀπολυτίκια τὸ προεόρτιον ἢ τῆς Ἔορτῆς (ἐν μεθεόρτοις), τοῦ Ἅγιου τῆς ἡμέρας, καὶ τοῦ Ἅγιου τοῦ Ναοῦ. Κοντάκιον τὸ προεόρτιον ἢ τῆς Ἔορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας (ἢ ως ἐν τῷ Τυπικῷ). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως, τὸ Ἀξιόν ἐστιν, καὶ κοινωνικὸν τὸ τῆς ἡμέρας¹³² (ἐν

¹³⁰ Ἐν μεθεόρτοις, τὰ ἀντίφωνα τῆς Ἔορτῆς [ΤΜΕ, σ. 49, καὶ ὑποσ. 3], ἢ τὰ συνήθη.

¹³¹ Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Πεντηκοστῆς, κατ' ἔξαίρεσιν, Εἰσοδικὸν τὸ τῆς Ἔορτῆς [ΤΓΡ, σ. 872].

¹³² Ὁρισμένοι εὐλαβεῖς ἱερεῖς ἔχουν τὴν παράτυπη συνήθεια εἰς τὰ μεθέορτα, νὰ λένε στὸν ἱεροψάλτη νὰ πεῖ Καταβασίες τὴν ὥρα τοῦ Κοινωνικοῦ, ὅπερ ἀποπον (σὺν ὅτι δὲν λέγονται Καταβασίες εἰς τὴν σημερινὴν τυπικὴν διάταξιν).

Σαββάτῳ· Ἄγαλλιᾶσθε δίκαιοι). Εἴδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, πλὴν ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς ἀποδόσεως ποὺ λέγεται τὸ Χριστὸς ἀνέστη, καὶ ἀπὸ τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως μέχρι τῆς ἀποδόσεώς της ποὺ λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Ἐορτῆς.

*Ἐὰν δὲν τελεῖται Θεία Λειτουργία, βλ. σ. 68.

«Δός μοι μετανοίας λογισμόν, δός καὶ κατανύξεως πόθον τῇ ταπεινῇ μου ψυχῇ, ἔγειρον ἐξ ὑπνου με δεινῆς πωρώσεως, καὶ τὸ σκότος ἀπέλασον, τὸ τῆς ράθυμίας, καὶ τῆς ἀπογνώσεως λῦσον τὴν ζόφωσιν, ὅπως, ἀνανεύσας ὁ τάλας, Σοὶ προσκολληθήσωμαι Λόγε, καὶ Σοῦ τοῖς θελήμασι πορεύσωμαι.

Μόνε εὐδιάλλακτε Χριστέ, μόνε ὑπεράγαθε Λόγε καὶ ἀνεξίκακε· Σοὶ προσπίπτω εὔσπλαγχνε, Σὲ ἰκετεύω θερμῶς, Σοὶ κραυγάζω δεόμενος· Ἡμάρτηκα σῶσον, σῶσόν με τὸν ἄσωτον τῇ εὔσπλαγχνίᾳ Σου, ὅπως εὐχαρίστως κραυγάζω· Κύριε, συγχώρησιν δός μοι, καὶ Σοῦ τῇ χρηστότητι πορεύσομαι.

Πάντα ἀπερ ἡμαρτον εἰς Σέ, λόγοις τε καὶ ἔργοις Θεέ μου, καὶ ἐνθυμήσεσι, πάντα ἔξαγγέλλω Σοι, πάντα νῦν λέγω Σοι· τὴν ἡμέραν παρῆλθον γάρ, καὶ πάντα τόν χρόνον, νύκτα δὲ κατέλαβον πλήρης ὑπάρχων κακῶν· ὅθεν Σοὶ προσπίπτω κραυγάζων· Δέσποτά μου, Δέσποτα Σῶτερ, ἡμαρτον, συγχώρησον, καὶ σῶσόν με».

Παρακλητική, Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας, ᾖχος β'.

Προεόρτια ἡ Μεθέορτα (μὲν Ἀγιον εἰς η̄)

ἐὰν τύχει Ἀγιος ἑορταζόμενος εἰς η̄ (ἢτοι πλήρως ἑορταζόμενος)

Αὕτη ἡ περίπτωσις ἀπαντᾶ ἐλάχιστες φορὲς εἰς τὸν χρόνον, βλ. τὸν Πίνακα Μηνολογίου εἰς τὸ ἀντίστοιχον κεφάλαιον σ. 29.

Ἡ τυπικὴ διάταξις εἶναι ὁμοία μὲ τὰ προεόρτια/μεθέορτα¹³³ μὲ Ἀγιον ἑορταζόμενον εἰς ζ̄ (σελ. 93), μὲ τὶς ἔξῆς διαφορές:

α'. Ἐὰν ἡ ἀκολουθία εἰς τὸ Μηναῖον ἔχει Εὐαγγέλιον Ὁρθρου (καὶ Πολυέλεον), (**η̄**, **η̄•**, **η̄‡**), τότε μετὰ τὰ **Καθίσματα, πήγαινε εἰς τὴν σελ. 78, καὶ εἰς τοὺς Κανόνες ἐπάνελθε εἰς σελ. 95** (ἐὰν ἡ ἀκολουθία εἰς τὸ Μηναῖον δὲν ἔχει Εὐαγγέλιον Ὁρθρου (καὶ Πολυέλεον), (**η̄×**), τότε δὲν ὑπάρχει διαφορὰ εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον).

β'. Μὴ ψάλλεις τοὺς Είρμοὺς τῶν γ̄, ζ̄, η̄, θ̄ ὡδῶν (καὶ τὸ Ἄξιόν ἐστιν), ἀλλὰ ψάλλε τὶς **Καταβασίες** τῆς περιόδου εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν των ὡς εἰς τὴν διάταξιν τῆς εἰς η̄ ἀκολουθίας τῆς σελ. 75 (Καταβασίες βλέπε εἰς σ. 139).

γ̄. Στιχηρὰ Αἴνων ὑπάρχουν, καὶ **Μεγάλη Δοξολογία**.

¹³³ Σχολάζει ἡ Παρακλητικὴ εἰς τὰ καθημερινὰ προεόρτια / μεθέορτα.

Άγιος Πορφύριος

Μιὰ φορὰ μοῦ εἶπε: «Νὰ προσέχεις γιὰ νὰ γίνεις καλύτερος». Τότε τὸν ρώτησα: Τὶ νὰ κάνω Παππούλη μου γιὰ νὰ γίνω καλύτερος; Καὶ μοῦ εἶπε: «Νὰ προσεύχεσαι συνέχεια νοερῶς. Νὰ ἀγαπᾶς τὸ Χριστό, νὰ ἀγαπᾶς τοὺς ἀνθρώπους, νὰ μὴ λὲς γιὰ τοὺς ἄλλους, νὰ πηγαίνεις τακτικὰ στὴν Ἐκκλησία καὶ νὰ διαβάζεις τὸ Εὐαγγέλιο γιὰ νὰ σὲ φωτίσει ὁ Θεός».

[Ἄναμνήσεις ἀπὸ τὸν Γέροντα Πορφύριο, Ἀναστ. Σ. Τζαβάρα, σ. 117]

Κοινὰ ἀπολυτίκια Αγίων ἔχοντων Μικρὰν Δοξολογίαν

Εἰς Ἀπόστολον, ἥχος γ'.

**Απόστολε Ἅγιε (δεῖνα), πρέσβευε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα
πταισμάτων ἄφεσιν, παράσχῃ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.**

Εἰς Ἀποστόλους, ἥχος γ'.

**Απόστολοι Ἅγιοι, πρεσβεύσατε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμά-
των ἄφεσιν, παράσχῃ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.**

Εἰς ὄσιαν, ἥχος πλ. δ'.

**Ἐν σοί, Μῆτερ ἀκριβῶς, διεσώθη τὸ κατ' εἰκόνα· λαβοῦσα γὰρ
τὸν Σταυρόν, ἡκολούθησας τῷ Χριστῷ, καὶ πράττουσα ἐδίδασκες,
ὑπερορᾶν μὲν σαρκός· παρέρχεται γάρ· ἐπιμελεῖσθαι δὲ ψυχῆς,
πράγματος ἀθανάτου· διὸ καὶ μετὰ Ἅγγέλων συναγάλλεται, Ὁσία
(δεῖνα), τὸ πνεῦμά σου.**

Εἰς ὄσιον, ἥχος πλ. δ'.

**Ἐν σοί, Πάτερ ἀκριβῶς, διεσώθη τὸ κατ' εἰκόνα· λαβὼν γὰρ τὸν
Σταυρόν, ἡκολούθησας τῷ Χριστῷ, καὶ πράττων ἐδίδασκες, ὑπερο-
ρᾶν μὲν σαρκός, παρέρχεται γάρ· ἐπιμελεῖσθαι δὲ ψυχῆς, πράγματος
ἀθανάτου· διὸ καὶ μετὰ Ἅγγέλων συναγάλλεται, Ὁσιε (δεῖνα) τὸ
πνεῦμά σου.**

Εἰς γυναικα μάρτυρα, ἥχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

**Ἡ ἀμνάς Σου Ἰησοῦ, κράζει μεγάλῃ τῇ φωνῇ· Σὲ Νυμφίε μου
ποθῶ, καὶ σὲ ζητοῦσα ἀθλῶ, καὶ συσταυροῦμαι, καὶ συνθάπτομαι
τῷ βαπτισμῷ Σου, καὶ πάσχω διὰ Σέ, ώς βασιλεύσω σὺν Σοί, καὶ
θνήσκω ὑπὲρ Σοῦ, ἵνα καὶ ζήσω ἐν Σοί· ἀλλ' ώς θυσίαν ἄμωμον
προσδέχου, τὴν μετὰ πόθου τυθεῖσάν Σοι. Αὐτῆς πρεσβείας, ώς
ἐλεήμων, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.**

Εἰς μάρτυρα ἱεράρχην, ἥχος δ'. Κανόνα πίστεως.

Καὶ τρόπων μέτοχος, καὶ θρόνων διάδοχος, τῶν Ἀποστόλων γενόμενος, τὴν πρᾶξιν εὗρες θεόπνευστε, εἰς θεωρίας ἐπίβασιν· διὰ τοῦτο τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ὄρθοτομῶν, καὶ τῇ πίστει ἐνήθλησας μέχρις αἷματος, Ἱερομάρτυς (**δεῖνα**), πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ἱεράρχην ὄσιον, ἥχος δ'.

Κανόνα πίστεως, καὶ εἰκόνα πραότητος, ἐγκρατείας διδάσκαλον, ἀνέδειξέ σε τῇ ποίμνῃ σου, ἡ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια· διὰ τοῦτο ἐκτήσω, τῇ ταπεινώσει τὰ ὑψηλά, τῇ πτωχείᾳ τὰ πλούσια. Πάτερ ἱεράρχα (**δεῖνα**), πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μνήμην πολλῶν ἀγίων, ἥχος δ'.

Ο Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, ὁ ποιῶν ἀεὶ μεθ' ἡμῶν, κατὰ τὴν σὴν ἐπιείκειαν, μὴ ἀποστήσῃς τὸ ἔλεός Σου ἀφ' ἡμῶν· ἀλλὰ ταῖς αὐτῶν ἰκεσίαις, ἐν εἰρήνῃ, κυβέρνησον τὴν ζωὴν ἡμῶν.

Εἰς μάρτυρα, ἥχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ο Μάρτυς Σου Κύριε, ἐν τῇ ἀθλήσει αὐτοῦ, τὸ στέφος ἐκομίσατο τῆς ἀφθαρσίας, ἐκ Σοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ἔχων γὰρ τὴν ἴσχύν Σου, τοὺς τυράννους καθεῖλεν· ἔθραυσε καὶ δαιμόνων, τὰ ἀνίσχυρα θράση· αὐτοῦ ταῖς ἰκεσίαις, Χριστὲ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μάρτυρας, ἥχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Οι Μάρτυρες Σου Κύριε, ἐν τῇ ἀθλήσει αὐτῶν, στεφάνους ἐκομίσαντο τῆς ἀφθαρσίας, ἐκ Σοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· σχόντες γὰρ τὴν ἴσχύν Σου, τοὺς τυράννους καθεῖλον· ἔθραυσαν καὶ δαιμόνων, τὰ ἀνίσχυρα θράση· αὐτῶν ταῖς ἰκεσίαις, Χριστὲ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ὄσιον, ἱεράρχην, ἥχος πλ. δ'.

Ορθοδοξίας ὁδηγέ, εὐσεβείας διδάσκαλε καὶ σεμνότητος, τῆς οἰκουμένης ὁ φωστήρ, τῶν μοναζόντων (**ἢ ἀρχιερέων**) θεόπνευστον

έγκαλλόπισμα, (**δεῖνα**) σοφέ, ταῖς διδαχαῖς σου πάντας ἐφώτισας, λύρα τοῦ Πνεύματος· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ὄσιον, ἥχος πλ. δ'.

Ταῖς τῶν δακρύων σου ροαῖς, τῆς ἐρήμου τὸ ἄγονον ἐγεώργησας· καὶ τοῖς ἐκ βάθους στεναγμοῖς, εἰς ἑκατὸν τοὺς πόνους ἐκαρποφόρησας· καὶ γέγονας φωστήρ, τῇ οἰκουμένῃ λάμπων τοῖς θαύμασιν, (**δεῖνα**) Πατὴρ ἡμῶν ὄσιε· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μάρτυρας, ἥχος α'.

Τὰς ἀλγηδόνας τῶν Άγίων, ἃς ὑπὲρ Σοῦ ἔπαθον, δυσωπήθητι Κύριε, καὶ πάσας ἡμῶν τὰς ὁδύνας, ἵασαι Φιλάνθρωπε δεόμεθα.

Εἰς ὄσιον, ἥχος α'. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Τῆς ἐρήμου πολίτης, καὶ ἐν σώματι ἄγγελος, καὶ θαυματουργὸς ἀνεδείχθης, θεοφόρε Πατὴρ ἡμῶν (**δεῖνα**)· νηστείᾳ, ἀγρυπνίᾳ, προσευχῇ, οὐράνια χαρίσματα λαβών, θεραπεύεις τοὺς νοσοῦντας, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πίστει προστρεχόντων σοι. Δόξα Τῷ δεδωκότι σοι ἴσχύν· δόξα Τῷ σὲ στεφανώσαντι· δόξα Τῷ ἐνεργοῦντι διὰ σοῦ πάσιν ἱάματα.

Εἰς προφήτην, ἥχος β'.

Τοῦ Προφήτου Σου (**δεῖνος**) τὴν μνήμην, Κύριε ἔορτάζοντες, δι' αὐτοῦ Σὲ δυσωποῦμεν· σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μάρτυρας, ἥχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον.

Τῶν Άγίων Μαρτύρων τὰ κατορθώματα, οὐρανῶν αἱ Δυνάμεις ὑπερεθαύμασαν, ὅτι ἐν σώματι θνητῷ, τὸν ἀσώματον ἔχθρόν, τῇ δυνάμει τοῦ Σταυροῦ, ἀγωνισάμενοι καλῶς, ἐνίκησαν ἀοράτως· καὶ πρεσβεύουσι τῷ Κυρίῳ, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

«Πάντων θλιβομένων ἡ χαρά, καὶ ἀδικουμένων προστάτις, καὶ πενομένων τροφή, ξένων τε παράκλησις, καὶ βακτηρία τυφλῶν, ἀσθενούντων ἐπίσκεψις, καταπονούμενων, σκέπη καὶ ἀντίληψις, καὶ ὄρφανῶν βοηθός, Μήτηρ τοῦ Θεοῦ τοῦ Υψίστου, Σὺ ὑπάρχεις Ἄχραντε· σπεῦσον, δυσωποῦμεν σώζεσθαι τοὺς δούλους Σου».

Παρακλητική, Ἡχος β', Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, ἐν τῷ Μικρῷ Εσπερινῷ.

«Κυβέρνησον Ἀγνή, τὴν ἀθλίαν ψυχήν μου, καὶ οἴκτειρον αὐτήν, ὑπὸ πλήθους πταισμάτων, βυθῷ ὀλισθαίνουσαν, ἀπωλείας Πανάμωμε· καὶ ἐν ὕρᾳ με, τῇ φοβερᾷ τοῦ θανάτου, Σὺ ἔξαρπασον, κατηγορούντων Δαιμόνων, καὶ πάσης κολάσεως».

Παρακλητική, Τῇ Κυριακῇ πρωί, εἰς τὸ Μεσονυκτικόν, ἥχος α'.

**Θεοτοκία εἰς ἕκαστον ἥχον ψαλλόμενα ἐν ὅλῳ
τῷ ἐνιαυτῷ, εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, μετὰ τὰ
Ἄπολυτίκια τῶν Ἅγίων ἔχόντων Μικρὰν
Δοξολογίαν**

Εἰς τὸν Α' ἥχον.

Τῇ Δευτέρᾳ προτίθεμαι.¹³⁴

**Θαῦμα θαυμάτων Κεχαριτωμένη, ἐν Σοὶ θεωροῦσα ἡ κτίσις
ἀγάλλεται· συνέλαβες γὰρ ἀσπόρως, καὶ ἔτεκες ἀφράστως, Ὁν
ταξιαρχίαι Ἅγγέλων, ὁρᾶν οὐ δεδύνηται· Αὐτὸν ἰκέτευε ύπερ τῶν
ψυχῶν ἡμῶν.**

Τῇ Τρίτῃ προτίθεμαι.

**Συλλαβοῦσα ἀφλέκτως, τὸ πῦρ τῆς Θεότητος, καὶ τεκοῦσα
ἀσπόρως, πηγὴν ζωῆς τὸν Κύριον, κεχαριτωμένη Θεοτόκε, περίσω-
ζε τοὺς Σὲ μεγαλύνοντας.**

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ προτίθεμαι.

**Οἱ τὴν Σὴν προστασίαν, κεκτημένοι Ἀχραντε, καὶ ταῖς Σαῖς
ίκεσίαις, τῶν δεινῶν ἐκλυτρούμενοι, τῷ Σταυρῷ τοῦ Υἱοῦ Σου, ἐν
παντὶ φρουρούμενοι, κατὰ χρέος Σε πάντες, εὔσεβῶς μεγαλύνομεν.**

Τῇ Πέμπτῃ προτίθεμαι.

Συλλαβοῦσα ἀφλέκτως,... (ώς τῇ Τρίτῃ προτίθεμαι).

**Τῷ Σαββάτῳ προτίθεμαι.
(τό α' Θεοτοκίον τοῦ ἥχου)**

¹³⁴ Περιέχονται εἰς τὸ τέλος τῆς Παρακλητικῆς. Ἐπίσης περιέχονται εἰς τὸ Μ. Ωρολόγιον, κεφάλαιον (μετὰ τὸ Πεντηκοστάριον) «ΘΕΟΤΟΚΙΑ εἰς ἕκαστον ἥχον ψαλλόμενα ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, μετὰ τὰ Ἄπολυτίκια τῶν μὴ ἐορταζομένων Ἅγίων» («εἰς τὸ Θεὸς Κύριος»).

Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου Σοὶ Παρθένε τὸ Χαῖρε, σὺν τῇ φωνῇ ἐσαρκοῦτο ὁ τῶν ὅλων Δεσπότης, ἐν Σοὶ τῇ ἀγίᾳ κιβωτῷ, ώς ἔφη ὁ δίκαιος Δαυΐδ. Ἐδείχθης πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν, βαστάσασα τὸν Κτίστην Σου. Δόξα τῷ ἐνοικήσαντι ἐν Σοί· δόξα τῷ προελθόντι ἐκ Σοῦ· δόξα τῷ ἐλευθερώσαντι ἡμᾶς, διὰ τοῦ τόκου Σου.

Εἰς τὸν Β' ἥχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρῳ.

Εὔσπλαγχνίας ὑπάρχουσα πηγή, συμπαθείας ἀξίωσον ἡμᾶς Θεοτόκε· βλέψον εἰς λαὸν τὸν ἀμαρτήσαντα, δεῖξον ώς ἀεὶ τὴν δυναστείαν Σου· εἰς Σὲ γὰρ ἐλπίζοντες, τὸ Χαῖρε βοῶμέν Σοὶ, ώς ποτε ὁ Γαβριὴλ, ὁ τῶν Ἀσωμάτων ἀρχιστράτηγος.

Τῇ Τρίτῃ πρῳ.

Θείας γεγόναμεν κοινωνοὶ φύσεως, διὰ Σοῦ Θεοτόκε ἀειπάρθενε· Θεὸν γὰρ ἡμῖν σεσαρκωμένον τέτοκας· διὸ κατὰ χρέος Σε πάντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρῳ.

Υπερδεδοξασμένη ὑπάρχεις, Θεοτόκε Παρθένε, ὑμνοῦμέν Σε· διὰ γὰρ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Υἱοῦ Σου, κατεβλήθη ὁ Ἄδης, καὶ ὁ θάνατος τέθνηκε· νεκρωθέντες ἀνέστημεν, καὶ ζωῆς ἡξιώθημεν· τὸν Παράδεισον ἐλάβομεν, τὴν ἀρχαίαν ἀπόλαυσιν· διὸ εὐχαριστοῦντες δοξολογοῦμεν, ώς κραταιὸν Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ μόνον πολυέλεον.

Τῇ Πέμπτῃ πρῳ.

Θείας γεγόναμεν κοινωνοὶ φύσεως,... (ώς τῇ Τρίτῃ πρῳ).

Τῷ Σαββάτῳ πρῳ. (τό α' Θεοτοκίον τοῦ ἥχου)

Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν, πάντα ὑπερένδοξα, τὰ Σὰ Θεοτόκε μνηστήρια· τῇ ἀγνείᾳ ἐσφραγισμένη, καὶ παρθενίᾳ φυλαττομένη,

Μήτηρ ἐγνώσθης ἀψευδής, Θεὸν τεκοῦσα ἀληθινόν· Αὐτὸν ἰκέτευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸν Γ' ἥχον.

Τῇ Δευτέρᾳ προϊ.

Τὴν ώραιότητα τῆς παρθενίας Σου, καὶ τὸ ύπερλαμπρὸν τὸ τῆς ἀγνείας Σου, ὁ Γαβριὴλ καταπλαγεῖς, ἐβόα Σοι Θεοτόκε· Ποῖόν Σοι ἐγκώμιον, προσαγάγω ἐπάξιον; τί δέ ὄνομάσω Σε; ἀπορῶ καὶ ἔξισταμαι· διὸ ὡς προσετάγην βοῶ Σοι· Χαῖρε ἡ Κεχαριτωμένη.

Τῇ Τρίτῃ προϊ.

Καταφυγὴ καὶ δύναμις ἡμῶν Θεοτόκε, ἡ κραταιὰ βοήθεια τοῦ κόσμου, ταῖς πρεσβείαις Σου σκέπε τοὺς δούλους Σου, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης, μόνη εὐλογημένη.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ προϊ.

Ράβδον δυνάμεως κεκτημένοι, τὸν Σταυρὸν τοῦ Υἱοῦ Σου Θεοτόκε, ἐν αὐτῷ καταβάλλομεν, τῶν ἐχθρῶν τὰ φρυγάματα, οἱ πόθῳ Σε ἀπαύστως μεγαλύνοντες.

Τῇ Πέμπτῃ προϊ.

Προφῆται προεκήρυξαν, Ἀπόστολοι ἐδίδαξαν, Μάρτυρες ώμολόγησαν, καὶ ἡμεῖς ἐπιστεύσαμεν, Θεοτόκον Σε κυρίως ὑπάρχουσαν· διὸ καὶ μεγαλύνομεν, τὸν Τόκον Σου τὸν ἄφραστον.

Τῷ Σαββάτῳ προϊ.

(τὸ α' Θεοτοκίον τοῦ ἥχου)

Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν τὴν σωτηρίαν τοῦ γένους ἡμῶν, ἀνυμνοῦμεν Θεοτόκε Παρθένε· ἐν τῇ σαρκὶ γὰρ τῇ ἐκ Σοῦ προσληφθείσῃ, ὁ Υἱός Σου καὶ Θεὸς ἡμῶν, τὸ διὰ Σταυροῦ καταδεξάμενος πάθος, ἐλυτρώσατο ἡμᾶς, ἐκ φθορᾶς ως Φιλάνθρωπος.

Εἰς τὸν Δ' ἥχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί.

Τῇ ἀνατραφείσῃ ἐν τῷ ναῷ, εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἅγιων, τῇ περιβεβλημένῃ τὴν πίστιν καὶ τὴν σοφίαν, καὶ τὴν ἄμεμπτον παρθενίαν, ὁ ἀρχιστράτηγος Γαβριήλ, προσέφερεν οὐρανόθεν, τὸν ἀσπασμὸν καὶ τὸ χαῖρε· Χαῖρε εὐλογημένη, χαῖρε δεδοξασμένη, ὁ Κύριος μετὰ Σοῦ.

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς, νῦν προσδράμωμεν, ἀμαρτωλοὶ καὶ ταπεινοί, καὶ προσπέσωμεν ἐν μετανοίᾳ, κράζοντες ἐκ βάθους ψυχῆς· Δέσποινα βοήθησον, ἐφ' ἡμῖν σπλαγχνισθεῖσα· σπεῦσον ἀπολλύμεθα, ὑπὸ πλήθους πταισμάτων· μὴ ἀποστρέψῃς Σοὺς δούλους κενούς· Σὲ γὰρ καὶ μόνην ἐλπίδα κεκτήμεθα.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Παρθένε πανάμωμε, Μήτηρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ρόμφαια διῆλθέ Σου, τὴν παναγίαν ψυχήν, ἡνίκα σταυρούμενον, ἔβλεψας ἐκουσίως, τὸν Υἱὸν καὶ Θεόν Σου· ὃν περ εὐλογημένη, δυσωποῦσα μὴ παύσῃ, συγχώρησιν πταισμάτων, ἡμῖν δωρήσασθαι.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Τὸν Λόγον τοῦ Πατρός, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἐκ Σοῦ σαρκωθέντα ἔγνωμεν, Θεοτόκε Παρθένε, μόνη ἀγνή, μόνη εὐλογημένη· διὸ ἀπαύστως, Σὲ ἀνυμνοῦντες μεγαλύνομεν.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

(τό α΄ Θεοτοκίον τοῦ ἥχου)

Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον, καὶ Ἀγγέλοις ἀγνωστὸν μυστήριον, διὰ Σοῦ Θεοτόκε, τοῖς ἐπὶ γῆς πεφανέρωται· Θεός, ἐν ἀσυγχύτῳ ἐνώσει σαρκούμενος, καὶ Σταυρὸν ἐκουσίως ὑπὲρ ἡμῶν καταδεξάμενος· δι' οὗ ἀναστήσας τὸν Πρωτόπλαστον, ἔσωσεν ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸν πλάγιον Α' ἥχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί.

Μετὰ Ἀγγέλων τὰ οὐράνια, μετὰ ἀνθρώπων τὰ ἐπίγεια, ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως, Θεοτόκε βοῶμέν Σοι· Χαῖρε πύλη, τῶν οὐρανῶν πλατυτέρα· χαῖρε μόνη, τῶν γηγενῶν σωτηρία· χαῖρε Σεμνὴ κεχαριτωμένη, ἡ τεκοῦσα Θεὸν σεσαρκωμένον.

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Τὴν ταχεῖάν Σου σκέπην καὶ τὴν βοήθειαν, καὶ τὸ ἔλεος δεῖξον ἐπὶ τοὺς δούλους Σου, καὶ τὰ κύματα ἀγνὴ καταπράϋνον, τῶν ματαίων λογισμῶν· καὶ τὴν πεσοῦσάν μου ψυχὴν ἀνάστησον Θεοτόκε· οἶδα γὰρ ὅτι Παρθένε, ἰσχύεις ὅσα καὶ βούλεσαι.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Τῷ Σταυρῷ τοῦ Υἱοῦ Σου Θεοχαρίτωτε, τῶν εἰδώλων ἡ πλάνη πᾶσα κατήργηται, καὶ τῶν δαιμόνων ἡ ἰσχὺς καταπεπάτηται· διὰ τοῦτο οἱ πιστοί, κατὰ χρέος Σε ἀεί, ύμνοῦμεν καὶ εὐλογοῦμεν, καὶ Θεοτόκον κυρίως, ὁμολογοῦντες Σὲ μεγαλύνομεν.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Τὸ ξένον τῆς Παρθένου μυστήριον, τῷ κόσμῳ ἀνεδείχθη σωτήριον· ἐξ Αὐτῆς γὰρ ἐτέχθης ἄνευ σπορᾶς, καὶ σαρκὶ ἀνεδείχθης, δίχα φθορᾶς, ἡ πάντων χαρά. Κύριε δόξα Σοι.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

(τό α' Θεοτοκίον τοῦ ἥχου)

Χαῖρε πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδευτος· Χαῖρε τεῖχος καὶ σκέπη τῶν προστρεχόντων εἰς Σέ· Χαῖρε ἀχείμαστε λιμήν, καὶ ἀπειρόγαμε· ἡ τεκοῦσα ἐν σαρκὶ τὸν Ποιητήν Σου καὶ Θεόν, πρεσβεύουσα μὴ ἐλλείπης, ύπερ τῶν ἀνυμνούντων, καὶ προσκυνούντων τὸν τόκον Σου.

Εἰς τὸν πλάγιον Β' ἵχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί.

Αρχὴ σωτηρίας, ἡ τοῦ Γαβριὴλ προσηγορία, πρὸς τὴν Παρθένον γέγονεν· ἥκουσε γὰρ τὸ Χαῖρε, καὶ οὐκ ἀπέφυγε τὸν ἀσπασμόν· οὐκ ἐδίστασεν ως ἡ Σάρρα ἐν τῇ σκηνῇ, ἀλλ’ οὕτως ἔλεγεν· Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτο μοι κατὰ τὸ ρῆμά σου.

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Ἐλπὶς τοῦ κόσμου ἀγαθή, Θεοτόκε Παρθένε, τὴν Σὴν καὶ μόνην κραταιὰν προστασίαν αἰτοῦμεν· σπλαγχνίσθητι εἰς ἀπροστάτευτον λαόν· δυσώπησον τὸν ἔλεήμονα Θεόν, ρύσθηται τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ἐκ πάσης ἀπειλῆς, μόνη εὐλογημένη.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Θεοτόκε Παρθένε, ἰκέτευε τὸν Υἱόν Σου, τὸν ἐκουσίως προσπαγέντα ἐν Σταυρῷ, καὶ τὸν κόσμον ἐκ πλάνης ἔλευθερώσαντα, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, τοῦ ἔλεῆσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Αγία Δέσποινα ἀγνή, τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Μήτηρ, ἡ τὸν ἀπάντων Ποιητήν, ἀπορρήτως τεκοῦσα, ἰκέτευε σὺν Ἀποστόλοις ἱεροῖς, ἐκάστοτε τὴν ἀγαθότητα Αὐτοῦ, παθῶν ἡμᾶς λυτρώσασθαι, καὶ ἄφεσιν ἡμῖν, δοῦναι ἀμαρτημάτων.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Προϊστορεῖ ὁ Γεδεὼν τὴν σύλληψιν, καὶ ἔρμηνεύει ὁ Δαυΐδ, τὸν Τόκον Σου Θεοτόκε· κατέβη γὰρ ως ὑετὸς ἐπὶ πόκον, ὁ Λόγος ἐν τῇ γαστρὶ Σου, καὶ ἐβλάστησας ἄνευ σπορᾶς γῆ ἀγία, τοῦ κόσμου τὴν σωτηρίαν, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἡ Κεχαριτωμένη.

Εἰς τὸν Βαρὺν ἥχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωΐ.

Θεοτόκε Παρθένε ἀμίαντε, τὸν Υἱόν Σου δυσώπει, σὺν ταῖς ἄνω Δυνάμεσι, συγχώρησιν πταισμάτων ἡμῖν, πρὸ τοῦ τέλους δωρήσασθαι, τοῖς πιστῶς Σε δοξάζουσι.

Τῇ Τρίτῃ πρωΐ.

Τὸ Χαῖρέ Σοι προσάγομεν Θεοτόκε· τῶν Ἀγγέλων γὰρ ἀνωτέρα ἐδείχθης, Θεὸν κυήσασα.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωΐ.

Τὸν σταυρωθέντα ὑπὲρ ἡμῶν, Χριστὸν τὸν Θεόν, καὶ καθελόντα τοῦ θανάτου τὸ κράτος, ἀπαύστως ἵκέτευε Θεοτόκε Παρθένε, ἵνα σώσῃ τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τῇ Πέμπτῃ πρωΐ.

Ο καρπὸς τῆς κοιλίας Σου Ἀχραντε, τῶν Προφητῶν ὑπάρχει, καὶ τοῦ νόμου τὸ πλήρωμα· διό Σε Θεοτόκον, ἐν ἐπιγνώσει δοξάζοντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῷ Σαββάτῳ πρωΐ.

(τό α' Θεοτοκίον τοῦ ἥχου)

Ως τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως θησαύρισμα, τοὺς ἐπὶ Σοὶ πεποιθότας Πανύμνητε, ἐκ λάκκου καὶ βυθοῦ πταισμάτων ἀνάγαγε· Σὺ γὰρ τοὺς ὑπευθύνους τῇ ἀμαρτίᾳ, ἔσωσας τεκοῦσα τὴν σωτηρίαν, ἡ πρὸ τόκου Παρθένος, καὶ ἐν τόκῳ Παρθένος, καὶ μετὰ τόκου πάλιν οὖσα Παρθένος.

Εἰς τὸν πλάγιον Δ' ἥχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωΐ.

Χαῖρε, ἡ δι' Ἀγγέλου, τὴν χαρὰν τοῦ κόσμου δεξαμένη· χαῖρε, ἡ τεκοῦσα, τὸν Ποιητήν Σου καὶ Κύριον· χαῖρε ἡ ἀξιωθεῖσα, γενέσθαι Μήτηρ Θεοῦ.

Τῇ Τρίτῃ πρῳ.

Τὸ ἀσάλευτον στήριγμα τὸ τῆς Πίστεως, καὶ σεβάσμιον δώρημα τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τὴν Θεοτόκον ἐν ὕμνοις μεγαλύνωμεν πιστοί· Χαῖρε ἡ τὴν πέτραν τῆς ζωῆς, ἐν γαστρί Σου χωρήσασα· χαῖρε τῶν περάτων ἡ ἐλπίς, θλιβομένων ἀντίληψις· χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρῳ.

Τὸν Ἄμνὸν καὶ Ποιμένα, καὶ Σωτῆρα τοῦ κόσμου, ἐν τῷ Σταυρῷ θεωροῦσα, ἡ τεκοῦσα ἔλεγε δακρύουσα· Ὁ μὲν κόσμος ἀγάλλεται, δεχόμενος τὴν λύτρωσιν, τὰ δὲ σπλάγχνα μου φλέγονται, ὁρώσης Σου τὴν Σταύρωσιν, ἦν ὑπὲρ πάντων ὑπομένεις, ὁ Υἱὸς καὶ Θεός μου.

Τῷ Πέμπτῃ πρῳ.

Η νοητὴ πύλη τῆς ζωῆς, Ἀχραντε Θεοτόκε, τοὺς προστρέχοντάς Σοι πιστῶς, λύτρωσαι τῶν κινδύνων, ἵνα δοξάζωμεν τὸν πανάγιον Τόκον Σου, εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῷ Σαββάτῳ πρῳ.

(τό α' Θεοτοκίον τοῦ ἥχου)

Ο δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου, καὶ Σταύρωσιν ὑπομείνας Ἀγαθέ, ὁ θανάτῳ τὸν θάνατον σκυλεύσας, καὶ ἔγερσιν δείξας ώς Θεός, μὴ παρίδῃς οὓς ἔπλασας τῇ χειρὶ Σου· δεῖξον τὴν φιλανθρωπίαν Σου Ἐλεῆμον· δέξαι τὴν τεκοῦσάν Σε Θεοτόκον, πρεσβεύουσαν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ σῶσον Σωτὴρ ἡμῶν, λαὸν ἀπεγνωσμένον.

**Θεοτοκία εἰς ἕκαστον ἥχον ψαλλόμενα ἐν ὅλῳ
τῷ ἐνιαυτῷ, εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου, μετὰ τὰ
Ἄπολυτίκια τῶν Ἅγίων ἔχόντων Μικρὰν
Δοξολογίαν**

Εἰς τὸν Α΄ ἥχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί.¹³⁵

**Ἄχραντε Θεοτόκε, ἡ ἐν οὐρανοῖς εὐλογημένη, καὶ ἐπὶ γῆς
δοξολογουμένη, χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.**

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

**Τὸν ἀμήτορα ἐν οὐρανῷ, ὑπὲρ ἔννοιαν καὶ ἀκοήν, ἐπὶ γῆς
ἀπάτορα ἔτεκες. Αὐτὸν Θεοτόκε ἰκέτευε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.**

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Ἄχραντε Θεοτόκε, ἡ ἐν οὐρανοῖς ... (ώς τῇ Δευτέρᾳ πρωί).

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Τὸν ἀμήτορα ἐν οὐρανῷ, ... (ώς τῇ Τρίτῃ πρωί).

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Τὸν ἀμήτορα ἐν οὐρανῷ, ... (ώς τῇ Τρίτῃ πρωί).

Εἰς τὸν Β΄ ἥχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί.

**Μήτηρ ἀγία, ἡ τοῦ ἀφράστου Φωτός, ἀγγελικοῖς Σε ὕμνοις
τιμῶντες, εὔσεβῶς μεγαλύνομεν.**

¹³⁵ Περιέχονται εἰς τὸ τέλος τῆς Παρακλητικῆς. Ἐπίσης περιέχονται εἰς τὸ Μ. Ὁρολόγιον, κεφάλαιον (μετὰ τὸ Πεντηκοστάριον) «ΘΕΟΤΟΚΙΑ εἰς ἕκαστον ἥχον ψαλλόμενα ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, μετὰ τὰ Ἄπολυτίκια τῶν μὴ ἐορταζομένων Ἅγίων» («εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου»).

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Σὲ μεγαλύνομεν Θεοτόκε βοῶντες· Χαῖρε ἀδύτου φωτὸς νεφέλη, Αὐτὸν βαστάσασα ἐν κόλποις, τῆς δόξης τὸν Κύριον.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Σὲ μεγαλύνομεν Θεοτόκε βοῶντες· Χαῖρε ἡ ράβδος, ἐξ ἣς ἀσπόρως Θεὸς βλαστήσας, ἀνεῖλεν ἐν Ξύλῳ τὸν θάνατον.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Σὲ μεγαλύνομεν Θεοτόκε,... ἀδύτου ... (ώς τῇ Τρίτῃ πρωί).

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Μήτηρ ἀγία, ἡ τοῦ ἀφράστου Φωτός ... (ώς τῇ Δευτέρᾳ πρωί).

Εἰς τὸν Γ' ἥχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί.

Ἐκαστος ὅπου σώζεται, ἐκεῖ δικαίως καὶ προστρέχει· καὶ ποία ἄλλη τοιαύτη καταφυγή, ώς Σὺ Θεοτόκε, σκέπουσα τὰς ψυχὰς ἡμῶν;

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Ἐκαστος ὅπου σώζεται, ... (ώς τῇ Δευτέρᾳ πρωί).

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Καταφυγὴ καὶ δύναμις ἡμῶν Θεοτόκε, ἡ κραταιὰ βοήθεια τοῦ κόσμου, ταῖς πρεσβείαις Σου σκέπε τοὺς δούλους Σου, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης, μόνη εὐλογημένη.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Ἐκαστος ὅπου σώζεται, ... (ώς τῇ Δευτέρᾳ πρωί).

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Προφῆται προεκήρυξαν, Ἀπόστολοι ἐδίδαξαν, Μάρτυρες ὡμολόγησαν, καὶ ἡμεῖς ἐπιστεύσαμεν, Θεοτόκον Σε κυρίως ὑπάρχουσαν· διὸ καὶ μεγαλύνομεν, τὸν Τόκον Σου τὸν ἀφραστον.

Εἰς τὸν Δ' ἥχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωΐ.

Οτι πάντων ὑπάρχεις τῶν ποιημάτων ὑπερτέρα, ἀνυμνεῖν Σε ἀξίως, μὴ εὐποροῦντες Θεοτόκε, δωρεὰν αἰτοῦμέν Σε, ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῇ Τρίτῃ πρωΐ.

Σὲ μεγαλύνομεν, Θεοτόκε, βοῶντες· Σὺ εἴ̄ ἡ βάτος, ἐν ᾧ ἀφλέκτως Μωσῆς, κατεῖδεν ώς φλόγα τὸ πῦρ τῆς Θεότητος.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωΐ.

Σὲ μεγαλύνομεν, Θεοτόκε, βοῶντες· Σὺ εἴ̄ τὸ ὄρος, ἐξ οὗ ἀρρήτως ἐτμήθη λίθος, καὶ πύλας τοῦ Ἀδου συνέτριψε.

Τῇ Πέμπτῃ πρωΐ.

Οτι πάντων ὑπάρχεις ... (ώς τῇ Δευτέρᾳ πρωΐ).

Τῷ Σαββάτῳ πρωΐ.

Σὲ μεγαλύνομεν, Θεοτόκε, ... ἡ βάτος ... (ώς τῇ Τρίτῃ πρωΐ).

Εἰς τὸν πλάγιον Α' ἥχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωΐ.

Ο ἐκ Παρθένου ἀνατείλας τῷ κόσμῳ, Χριστὲ ὁ Θεός, υἱὸν φωτὸς δι' Αὐτῆς ἀναδείξας, ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῇ Τρίτῃ πρωΐ.

Μήτηρ Θεοῦ Παναγία, τὸ τεῖχος τῶν Χριστιανῶν, ρῦσαι λαόν Σου συνήθως, κραυγάζοντά Σοι ἐκτενῶς· Ἀντιτάχθητι αἰσχροῖς, καὶ ἀλαζόσι λογισμοῖς, ἵνα βοῶμέν Σοι· Χαῖρε Άειπάρθενε.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωΐ.

Ο ἐκ Παρθένου ἀνατείλας ... (ώς τῇ Δευτέρᾳ πρωΐ).

Τῇ Πέμπτῃ πρωΐ.

Μήτηρ Θεοῦ Παναγία ... (ώς τῇ Τρίτῃ πρωΐ).

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Ο ἐκ Παρθένου ἀνατείλας ... (ώς τῇ Δευτέρᾳ πρωί).

Εἰς τὸν πλάγιον Β' ἥχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί.

Αρχαγγελικὸν λόγον ὑπεδέξω, καὶ χερουβικὸς θρόνος ἀνεδείχθης, καὶ ἐν ἀγκάλαις Σου ἐβάστασας, Θεοτόκε, τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Ούδεὶς προστρέχων ἐπὶ Σοί, κατησχυμένος ἀπὸ Σοῦ ἐκπορεύεται, ἄγνή Παρθένε Θεοτόκε, ἀλλ’ αἴτεῖται τὴν χάριν, καὶ λαμβάνει τὸ δώρημα, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς αἴτησεως.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Τὸν πρὸ αἰώνων ἐκ Πατρός, ἄνευ μητρὸς γεννηθέντα, Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ, ἐπ’ ἐσχάτων τῶν χρόνων, ἐκύησας σεσαρκωμένον, ἐξ ἀγνῶν αἵμάτων Σου, Θεοκυῆτορ ἄνευ ἀνδρός· ὃν αἴτησαι δωρήσασθαι, ἡμῖν ἀμαρτιῶν ἄφεσιν, πρὸ τοῦ τέλους.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Μεγάλων χαρισμάτων ἄγνή, Παρθένε Θεομῆτορ Σὺ ἡξιώθης, ὅτι ἔτεκες σαρκὶ τὸν ἔνα τῆς Τριάδος, Χριστὸν τὸν ζωοδότην, εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Τὸν πρὸ αἰώνων ἐκ Πατρός, ... (ώς τῇ Τετάρτῃ πρωί).

Εἰς τὸν Βαρὺν ἥχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί.

Υπερέβης τὰς Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, ὅτι ναὸς ἐδείχθης Θεϊκός, εὐλογημένη Θεοτόκε, ως τεκοῦσα Χριστόν, τὸν Σωτῆρα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Εἰρήνευσον πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, τὴν ζωὴν ἡμῶν τῶν βιώντων Σοι· Ἐλεῆμον Κύριε, δόξα Σοι.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Λύτρωσαι Θεοτόκε, τῶν συνεχουσῶν ἡμᾶς ἀμαρτιῶν, ὅτι ἄλλην ἐλπίδα οἱ πιστοὶ οὐκ ἔχομεν, εἰ μὴ Σέ, καὶ τὸν ἐκ Σοῦ τεχθέντα Θεόν.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Ο καρπὸς τῆς γαστρός Σου Θεόνυμφε, τοῖς ἀνθρώποις ἐδείχθη σωτηρίας πρόξενος· διό Σε Θεοτόκον, γνώμῃ καὶ γλώσσῃ δοξάζοντες, οἱ πιστοὶ μεγαλύνομεν.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Χαῖρε ἡ τὸν ἀχώρητον ἐν οὐρανοῖς, χωρήσασα ἐν μήτρᾳ Σου· χαῖρε Παρθένε, τῶν Προφητῶν τὸ κήρυγμα, δι’ ἣς ἔλαμψεν ὁ Ἐμμανουὴλ· Χαῖρε Μήτηρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ.

Εἰς τὸν πλάγιον Δ' ἥχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί.

Χαῖρε ἡ πύλη τοῦ Βασιλέως τῆς δόξης, ἦν ὁ Ὅψιστος μόνος διώδευσε, καὶ μόνην ἐσφραγισμένην ἐφύλαξεν, εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Παρθένε ἄχραντε, σῶσον ἡμᾶς ταῖς πρεσβείαις Σου, κινοῦσα σπλάγχνα μητρικά, τῷ Υἱῷ Σου καὶ Θεῷ ἡμῶν.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Ο καρπὸς τῆς κοιλίας Σου Ἀχραντε, τῶν Προφητῶν ὑπάρχει καὶ τοῦ νόμου τὸ πλήρωμα· διό Σε Θεοτόκον, ἐν ἐπιγνώσει δοξάζοντες, εὔσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Χαῖρε ἡ πύλη τοῦ Βασιλέως ... (ώς τῇ Δευτέρᾳ πρωί).

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Παρθένε ἄχραντε, σῶσον ἡμᾶς ... (ώς τῇ Τρίτῃ πρωί).

Τῇ Υπερμάχῳ Στρατηγῷ τὰ νικητήρια,
Ως λυτρωθεῖσα τῶν δεινῶν εὐχαριστήρια,
Ἀναγράφω Σοι ἡ πόλις Σου, Θεοτόκε·
Ἄλλ’ ως ἔχουσα τὸ κράτος ἀπροσμάχητον,
Ἐκ παντοίων με κινδύνων ἐλευθέρωσον,
Ἴνα κράζω Σοι· Χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Κοντάκιον· Ἀκάθιστος "Υμνος τῆς Υπεραγίας Θεοτόκου

«Τέτοκας τῆς Τριάδος τὸν ἔνα Πανάχραντε, θεαρχικότατον Υἱόν, σωματωθέντα δι' ἡμᾶς ἐκ Σοῦ, καὶ αὐγάζοντα τοὺς γηγενεῖς τῆς τρισηλίου Θεότητος, τῷ ἀνεσπέρῳ φωτὶ καὶ ταῖς λάμψεσιν».

Παρακλητική, Τῇ Κυριακῇ πρωί, εἰς τὸ Μεσονυκτικόν, ἥχος α'.

«Παρέστη ἡ Βασίλισσα ἐκ δεξιῶν Σου, ἐν ἴματισμῷ διαχρύσῳ περιβεβλημένη, πεποικιλμένη»

Ψαλμός μδ' (44)

Α' Θεοτοκία τῶν Ἡγων

Ὕχος α'.

Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου Σοὶ Παρθένε τὸ Χαῖρε, σὺν τῇ φωνῇ ἐσαρκοῦτο ὁ τῶν ὅλων Δεσπότης, ἐν Σοὶ τῇ ἀγίᾳ κιβωτῷ, ώς ἔφη ὁ δίκαιος Δαυΐδ· ἐδείχθης πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν, βαστάσασα τὸν Κτίστην σου. Δόξα τῷ ἐνοικήσαντι ἐν Σοί, δόξα τῷ προελθόντι ἐκ Σοῦ, δόξα τῷ ἐλευθερώσαντι ἡμᾶς διὰ τοῦ τόκου Σου.

Ὕχος β'.

Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν, πάντα ὑπερένδοξα, τὰ Σὰ Θεοτόκε μυστήρια· τῇ ἀγνείᾳ ἐσφραγισμένη, καὶ παρθενίᾳ φυλαττομένη, Μήτηρ ἐγνώσθης ἀψευδής, Θεὸν τεκοῦσα ἀληθινόν· Αὐτὸν ἰκέτευε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὕχος γ'.

Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν τὴν σωτηρίαν τοῦ γένους ἡμῶν, ἀνυμνοῦμεν Θεοτόκε Παρθένε· ἐν τῇ σαρκὶ γὰρ τῇ ἐκ Σοῦ προσληφθείσῃ ὁ Υἱός σου καὶ Θεὸς ἡμῶν, τὸ διὰ Σταυροῦ καταδεξάμενος πάθος, ἐλυτρώσατο ἡμᾶς, ἐκ φθορᾶς ως Φιλάνθρωπος.

Ὕχος δ'.

Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον, καὶ Ἀγγέλοις ἄγνωστον Μυστήριον, διὰ Σοῦ Θεοτόκε τοῖς ἐπὶ γῆς πεφανέρωται, Θεὸς ἐν ἀσυγχύτῳ ἐνώσει σαρκούμενος, καὶ Σταυρὸν ἐκουσίως ὑπὲρ ἡμῶν καταδεξάμενος· δι' οὗ ἀναστήσας τὸν πρωτόπλαστον, ἔσωσεν ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

„**Ηχος πλ. α'**.

Χαῖρε πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδευτος· χαῖρε τεῖχος καὶ σκέπη τῶν προστρεχόντων εἰς Σέ· χαῖρε ἀχείμαστε λιμήν καὶ Ἀπειρόγαμε· ἡ τεκοῦσα ἐν σαρκὶ τὸν Ποιητήν σου καὶ Θεόν, πρεσβεύουσα μὴ ἔλλείπης, ὑπὲρ τῶν ἀνυμνούντων, καὶ προσκυνούντων τὸν Τόκον σου.

„**Ηχος πλ. β'**.

Ο τὴν εὐλογημένην καλέσας Σου Μητέρα, ἥλθες ἐπὶ τὸ πάθος ἔκουσίᾳ βουλῇ, λάμψας ἐν τῷ Σταυρῷ, ἀναζητῆσαι θέλων τὸν Ἄδαμ, λέγων τοῖς Ἅγγελοις· Συγχάρητέ μοι, ὅτι εύρεθη ἡ ἀπολομένη δραχμή. Ο πάντα σοφῶς οἰκονομήσας, δόξα Σοι.

„**Ηχος βαρύς**.

Ως τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως θησαύρισμα, τοὺς ἐπὶ Σοὶ πεποιθότας Πανύμνητε, ἐκ λάκκου καὶ βυθοῦ πταισμάτων ἀνάγαγε· Σὺ γὰρ τοὺς ὑπευθύνους τῇ ἀμαρτίᾳ, ἔσωσας τεκοῦσα τὴν σωτηρίαν, ἡ πρὸ τόκου Παρθένος, καὶ ἐν τόκῳ Παρθένος, καὶ μετὰ τόκον πάλιν οὖσα Παρθένος.

„**Ηχος πλ. δ'**.

Ο δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου, καὶ σταύρωσιν ὑπομείνας Ἀγαθέ, ὁ θανάτῳ τὸν θάνατον σκυλεύσας, καὶ Ἐγερσιν δείξας ώς Θεός, μὴ παρίδῃς οὓς ἔπλασας τῇ χειρὶ Σου· δείξον τὴν φιλανθρωπίαν Σου Ἐλεῆμον· δέξαι τὴν τεκοῦσάν Σε Θεοτόκον πρεσβεύουσαν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ σῶσον Σωτὴρ ἡμῶν, λαὸν ἀπεγνωσμένον.

Πολυέλεος

Ο πολυέλεος ἀποτελεῖται ἐκ τῶν δύο πρώτων Ψαλμῶν τοῦ ιθ' Καθίσματος τοῦ Ψαλτηρίου, καὶ ἐκ σειρᾶς στίχων καταλλήλων διὰ τὸν Ἅγιον, ἐκ διαφόρων Ψαλμῶν ἐκλελεγμένων, οἱ ὅποιοι καλοῦνται ἐκλογή¹³⁶.

Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου στίχου εἰς τὸ Δοῦλοι Κύριον καὶ εἰς τὴν Ἐκλογήν, ἐπιψάλλεται καὶ ἀνὰ ἐν Ἀλληλούια. Εἰς τὸ Ἐξομολογεῖσθε, ψάλλονται δύο Ἀλληλούια, ώς ἔχουν κατωτέρω. Εὰν ὁ Πολυέλεος τυχὸν ἀναγινώσκεται, παραλείπονται τὰ προστεθέντα Ἀλληλούια.

Δοῦλοι Κύριον Ψαλμὸς ρλδ' (134)

Δοῦλοι Κύριον. Ἀλληλούια.

Αίνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου, αίνεῖτε δοῦλοι Κύριον· Ἀλληλούια.

Οἱ ἔστωτες ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν αὐλαῖς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν· Ἀλληλούια.

Αίνεῖτε τὸν Κύριον ὅτι ἀγαθὸς Κύριος· ψάλατε τῷ ὄνόματι Αὐτοῦ ὅτι καλόν· Ἀλληλούια.

Οτι τὸν Ἰακὼβ ἐξελέξατο ἐαυτῷ ὁ Κύριος, Ἰσραὴλ εἰς περιουσιασμὸν ἐαυτῷ· Ἀλληλούια.

Οτι ἐγὼ ἔγνωκα ὅτι μέγας ὁ Κύριος, καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν παρὰ πάντας τοὺς θεούς· Ἀλληλούια.

Πάντα ὅσα ἡθέλησεν ὁ Κύριος ἐποίησεν, ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, ἐν ταῖς θαλάσσαις καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἀβύσσοις· Ἀλληλούια.

Ἀνάγων νεφέλας ἐξ ἐσχάτου τῆς γῆς, ἀστραπὰς εἰς ὑετὸν ἐποίησεν· ὁ ἐξάγων ἀνέμους ἐκ θησαυρῶν Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

¹³⁶ [ΤΓΡ, σ. 79]. Βλέπε καὶ τὸ βιβλίον Ἐκλογάριον.

Ος ἐπάταξε τὰ πρωτότοκα Αἰγύπτου, ἀπὸ ἀνθρώπου ἔως κτήνους. Ἀλληλούια.

Εξαπέστειλε σημεῖα καὶ τέρατα ἐν μέσῳ σου Αἴγυπτε, ἐν Φαραὼ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς δούλοις αὐτοῦ. Ἀλληλούια.

Ος ἐπάταξεν ἔθνη πολλά, καὶ ἀπέκτεινε βασιλεῖς κραταιούς. Ἀλληλούια.

Τὸν Σηών βασιλέα τῶν Ἄμορραίων, καὶ τὸν Ὡγ βασιλέα τῆς Βασάν, καὶ πάσας τὰς βασιλείας Χαναάν· Ἀλληλούια.

Καὶ ἔδωκε τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν, κληρονομίαν Ἰσραὴλ λαῷ Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Κύριε, τὸ ὄνομά Σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ τὸ μνημόσυνόν Σου εἰς γενεὰν καὶ γενεάν· Ἀλληλούια.

Οτι κρινεῖ Κύριος τὸν λαὸν Αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις Αὐτοῦ παρακληθήσεται· Ἀλληλούια.

Τὰ εἴδωλα τῶν ἔθνῶν ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων· Ἀλληλούια.

Στόμα ἔχουσι καὶ οὐ λαλήσουσιν, ὀφθαλμοὺς ἔχουσι καὶ οὐκ ὄψονται· Ἀλληλούια.

Ωτα ἔχουσι καὶ οὐκ ἐνωτισθήσονται, οὐδὲ γάρ ἐστι πνεῦμα ἐν τῷ στόματι αὐτῶν· Ἀλληλούια.

Ομοιοι αὐτοῖς γένοιντο οἱ ποιοῦντες αὐτά, καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς· Ἀλληλούια.

Οἶκος Ἰσραὴλ, εὐλογήσατε τὸν Κύριον· οἶκος Ἄαρών, εὐλογήσατε τὸν Κύριον. οἶκος Λευΐ, εὐλογήσατε τὸν Κύριον· Ἀλληλούια.

Οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, εὐλογήσατε τὸν Κύριον· Ἀλληλούια.

Εὐλογητὸς Κύριος ἐκ Σιών, ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλήμ· Ἀλληλούια.

**Ἐξομολογεῖσθε
Ψαλμὸς ρλε' (135)**

Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ ὅτι ἀγαθός, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ τῶν θεῶν, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ τῶν κυρίων, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τῷ ποιήσαντι θαυμάσια μεγάλα μόνῳ, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τῷ ποιήσαντι τοὺς οὐρανοὺς ἐν συνέσει, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τῷ στερεώσαντι τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὄδατων, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τῷ ποιήσαντι φῶτα μεγάλα μόνῳ, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τὸν ἥλιον εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας εἰς ἐξουσίαν τῆς νυκτός, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τῷ πατάξαντι Αἴγυπτον σὺν τοῖς πρωτοτόκοις αὐτῶν, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Καὶ ἐξαγαγόντι τὸν Ἰσραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Ἐν χειρὶ κραταιῇ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τῷ καταδιελόντι τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν εἰς διαιρέσεις, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Καὶ διαγαγόντι τὸν Ἰσραὴλ διὰ μέσου αὐτῆς, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Καὶ ἔκτινάξαντι Φαραὼ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ εἰς θάλασσαν Ἐρυθράν, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τῷ διαγαγόντι τὸν λαὸν Αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τῷ πατάξαντι βασιλεῖς μεγάλους, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Καὶ ἀποκτείναντι βασιλεῖς κραταιούς, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τὸν Σηών βασιλέα τῶν Ἀμορραίων, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Καὶ τὸν Ὡγ βασιλέα τῆς Βασάν, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Κληρονομίαν Ἰσραὴλ δούλῳ Αὐτοῦ, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Οτι ἐν τῇ ταπεινώσει ἡμῶν ἐμνήσθη ἡμῶν ὁ Κύριος, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Καὶ ἐλυτρώσατο ἡμᾶς ἐκ τῶν ἔχθρῶν ἡμῶν, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Ο διδοὺς τροφὴν πάσῃ σαρκὶ, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Καὶ ψάλλεται ἡ Ἐκλογὴ τοῦ Πολυελέου τοῦ Ἅγιου (βλ. εἰς τὸ βιβλίον Ἐκλογάριον).

Πληρωθείσης τῆς Ἐκλογῆς, ἡ ψάλλονται τὰ συνήθη, Δόξα. Καὶ νῦν. Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια, δόξα Σοι ὁ Θεός (**ἐκ γ'**). Ἡ ἐλπὶς ἡμῶν Κύριε δόξα Σοι. **Ἡ** ψάλλονται τὰ μεγάλα δοξαστικὰ τοῦ

Πολυελέου, ώς κεῖνται εἰς τὰ μουσικὰ βιβλία¹³⁷. Σημειωτέον ὅτι τινές, ὅταν παραλείπουν τὰ μεγάλα αὐτὰ δοξαστικὰ χάριν συντομίας, ψάλλουν τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια τῶν Μακαρισμῶν τῆς Κυριακῆς τοῦ α' ἥχου¹³⁸.

Ὕχος α'.

Δόξα.

Τὸν Πατέρα προσκυνήσωμεν, καὶ τὸν Υἱὸν δοξολογήσωμεν, καὶ τὸ Πανάγιον ὁμοῦ, πάντες Πνεῦμα ἀνυμνήσωμεν, κράζοντες καὶ λέγοντες· Παναγία Τριάς, σῶσον πάντας ἡμᾶς.

Καὶ νῦν.

Τὴν Μητέρα Σου προσάγει Σοι, εἰς ἵκεσίαν ὁ λαός Σου Χριστέ· ταῖς παρακλήσεσιν Αὐτῆς, τοὺς οἰκτιρμούς Σου δὸς ἡμῖν Ἀγαθέ, ἵνα Σὲ δοξάζωμεν, τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν¹³⁹.

Άγιος Ιάκωβος ὁ Ἄδελφοθεος

«εύθυμεῖ τις; ψαλλέτω»

[Ιακ. ε' 13]

¹³⁷ [ΑΤ, σ. 96]. Δόξα. Ή ύπεράρχιος Θεότης. Καὶ νῦν. Παντάνασσα.

¹³⁸ [ΤΓΡ, σ. 80].

¹³⁹ Εἴθισται ὅταν ψάλλεται εἰς τὸ τέλος τῆς Ἐκλογῆς τοῦ Πολυελέου, ὅντι γιὰ τὴν κατάληξη τοῦ τροπαρίου «τὸν ἐκ τάφου ἡμῖν ἀνατείλαντο», νὰ λέγεται τὸ «τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν».

«Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε, ἀποδίωξον τοὺς πονηροὺς καὶ ἀκαθάρτους λογισμοὺς ἀπὸ τῆς ἀθλίας καὶ ταλαιπώρου μου ψυχῆς, καὶ καρδίας, καὶ κατάσβεσόν μου τὴν φλόγα τῶν παθῶν, καὶ ἐλέησόν με, ὅτι ἀσθενής καὶ ταλαιπωρός εἰμι ἐγώ· καὶ ῥῦσαί με ἀπὸ τῶν ἐπερχομένων μοι πονηρῶν ἐνθυμήσεων καὶ προλήψεων· ὅτι Ὑπερευλογημένη, ὑπάρχεις, καὶ τὸ ὄνομά Σου τὸ ἄγιον δεδοξασμένον εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἄμην.»

Τριώδιον τὸ Κατανυκτικόν, Δευτέρα τῆς Α΄ Ἔβδομάδος ἐσπέρας.

«Ἐνδοξεῖ Ἀειπάρθενε Θεοτόκε, Μήτηρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, προσάγαγε τὴν ἡμετέραν προσευχὴν τῷ Υἱῷ Σου καὶ Θεῷ ἡμῶν, ἵνα σώσῃ διὰ Σοῦ τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

Τριώδιον τὸ Κατανυκτικόν, Δευτέρα τῆς Α΄ Ἔβδομάδος ἐσπέρας

Κανὼν τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως

*Ψαλλόμενος ἐν πάσῃ περιστάσει καὶ θλίψει ψυχῆς.
Ποίημα Θεοστηρίκτου Μοναχοῦ· οἱ δέ, Θεοφάνους.*

Ωδὴ α'. Ἡχος πλ. δ'.

«**Υ**γρὰν διοδεύσας ώσεὶ ξηράν, καὶ τὴν Αἴγυπτίαν, μοχθηρίαν διαφυγών, ὁ Ἰσραηλίτης ἀνεβόα· Τῷ Λυτρωτῇ καὶ Θεῷ ἡμῶν ἄσωμεν».

Τροπάρια.

(πρὸ ἑκάστου τροπαρίου ὅλων τῶν ὥδῶν λέγομεν
«**Υ**περαγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς»)

Πολλοῖς συνεχόμενος πειρασμοῖς, πρὸς Σὲ καταφεύγω, σωτηρίαν ἐπιζητῶν· φὴ Μῆτερ τοῦ Λόγου καὶ Παρθένε, τῶν δυσχερῶν καὶ δεινῶν με διάσωσον.

Παθῶν με ταράττουσι προσβολαί, πολλῆς ἀθυμίας ἐμπιπλῶσαι μου τὴν ψυχήν· εἰρήνευσον Κόρη τῇ γαλήνῃ, τῇ τοῦ Υίοῦ καὶ Θεοῦ Σου Πανάμωμε.

Σωτῆρα τεκοῦσάν σε καὶ Θεόν, δυσωπῶ Παρθένε, λυτρωθῆναι με τῶν δεινῶν· Σοὶ γὰρ νῦν προσφεύγων ἀνατείνω, καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν διάνοιαν.

Νοσοῦντα τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχήν, ἐπισκοπῆς θείας, καὶ προνοίας τῆς παρὰ Σοῦ, ἀξίωσον μόνη Θεομῆτορ, ως ἀγαθὴ ἀγαθοῦ τε λοχεύτρια.

Ωδὴ γ'. Ὁ Είρμος.

«**Ο**ὐρανίας ἀψίδος, ὄροφουργὲ Κύριε, καὶ τῆς Ἑκκλησίας δομῆτορ, Σύ με στερέωσον, ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ Σῇ, τῶν ἐφετῶν ἡ ἀκρότης, τῶν πιστῶν τὸ στήριγμα, μόνε Φιλάνθρωπε».

Τροπάρια.

Προστασίαν καὶ σκέπην, ζωῆς ἐμῆς τίθημι, Σὲ Θεογεννῆτορ Παρθένε· Σύ με κυβέρνησον, πρὸς τὸν λιμένα Σου, τῶν ἀγαθῶν ἡ αἰτία, τῶν πιστῶν τὸ στήριγμα, μόνη πανύμνητε.

Τικετεύω Παρθένε, τὸν ψυχικὸν τάραχον, καὶ τῆς ἀθυμίας τὴν ζάλην διασκεδάσαι μου· Σὺ γάρ Θεόνυμφε, τὸν ἀρχηγὸν τῆς γαλήνης, τὸν Χριστὸν ἐκύησας, μόνη πανάχραντε.

Εὔεργέτην τεκοῦσα, τὸν τῶν καλῶν αἴτιον, τῆς εὐεργεσίας τὸν πλοῦτον, πᾶσιν ἀνάβλυσον· πάντα γὰρ δύνασαι, ώς δυνατὸν ἐν ἴσχυΐ, τὸν Χριστὸν κυήσασα, Θεομακάριστε.

Χαλεπαῖς ἀρρώστιαις, καὶ νοσεροῖς πάθεσιν, ἐξεταζομένῳ Παρθένε, Σύ μοι βοήθησον· τῶν ιαμάτων γὰρ ἀνελλιπῇ Σε γινώσκω, θησαυρὸν Πανάμωμε, τὸν ἀδαπάνητον.

'Ωδὴ δ'. Ὁ Είρμος.

«**Ε**ἰσακήκοα Κύριε, τῆς οἰκονομίας Σου τὸ Μυστήριον, κατενόησα τὰ ἔργα Σου, καὶ ἐδόξασά Σου τὴν Θεότητα».

Τροπάρια.

Τῶν παθῶν μου τὸν τάραχον, ἡ τὸν κυβερνήτην τεκοῦσα Κύριον, καὶ τὸν κλύδωνα κατεύνασον, τῶν ἐμῶν πταισμάτων Θεονύμφευτε.

Εὔσπλαγχνίας τὴν ἄβυσσον, ἐπικαλουμένῳ τῆς Σῆς παράσχου μοι, ἡ τὸν εὔσπλαγχνον κυήσασα, καὶ Σωτῆρα πάντων τῶν ὑμνούντων Σε.

Απολαύοντες Πάναγνε, τῶν Σῶν δωρημάτων εὐχαριστήριον, ἀναμέλπομεν ἐφύμνιον, οἱ γινώσκοντές Σε Θεομήτορα.

Οἱ ἐλπίδα καὶ στήριγμα, καὶ τῆς σωτηρίας τεῖχος ἀκράδαντον, κεκτημένοι Σε, Πανύμνητε, δυσχερείας πάσης ἐκλυτρούμεθα.

΄Ωδὴ ε΄. Ὁ Εἱρμός.

«**Φ**ώτισον ἡμᾶς, τοῖς προστάγμασί Σου Κύριε, καὶ τῷ βραχίονί Σου τῷ ύψηλῷ, τὴν Σὴν εἰρήνην παράσχου ἡμῖν Φιλάνθρωπε».

Τροπάρια.

Ἐμπλησον Ἀγνή, εὐφροσύνης τὴν καρδίαν μου, τὴν σὴν ἀκήρατον διδοῦσα χαράν, τῆς εὐφροσύνης ἡ γεννήσασα τὸν αἴτιον.

Λύτρωσαι ἡμᾶς, ἐκ κινδύνων Θεοτόκε Ἀγνή, ἡ αἰωνίαν τεκοῦσα λύτρωσιν, καὶ τὴν εἰρήνην τὴν πάντα νοῦν ὑπερέχουσαν.

Λῦσον τὴν ἀχλύν, τῶν πταισμάτων μου Θεόνυμφε, τῷ φωτισμῷ τῆς Σῆς λαμπρότητος, ἡ φῶς τεκοῦσα, τὸ θεῖον καὶ προαιώνιον.

Τασαι Ἀγνή, τῶν παθῶν μου τὴν ἀσθένειαν, ἐπισκοπῆς Σου ἀξιώσασα, καὶ τὴν ὑγείαν τῇ πρεσβείᾳ Σου παράσχου μοι.

΄Ωδὴ ζ΄. Ὁ Εἱρμός.

«**Τ**ὴν δέησιν ἔκχεω πρὸς Κύριον, καὶ Αὐτῷ ἀπαγγελῶ μου τὰς θλίψεις, ὅτι κακῶν, ἡ ψυχή μου ἐπλήσθη, καὶ ἡ ζωή μου τῷ Ἄδῃ προσήγγισε, καὶ δέομαι ώς Ἰωνᾶς· Ἐκ φθορᾶς ὁ Θεός με ἀνάγαγε».

Τροπάρια.

Θανάτου καὶ τῆς φθορᾶς Ὁς ἔσωσεν, Έαυτὸν ἐκδεδωκὼς τῷ θανάτῳ, τὴν τῇ φθορᾷ, καὶ θανάτῳ μου φύσιν, κατασχεθεῖσαν Παρθένε δυσώπησον, τὸν Κύριόν Σου καὶ Υἱόν, τῆς ἐχθρῶν κακουργίας με ρύσασθαι.

Προστάτιν Σε τῆς ζωῆς ἐπίσταμαι, καὶ φρουρὰν ἀσφαλεστάτην Παρθένε, τῶν πειρασμῶν, διαλύουσαν ὄχλον, καὶ ἐπηρείας δαιμόνων ἐλαύνουσαν· καὶ δέομαι διαπαντός, ἐκ φθορᾶς τῶν παθῶν μου ρύσθηναί με.

Ως τεῖχος καταφυγῆς κεκτήμεθα, καὶ ψυχῶν Σε παντελῆ σωτηρίαν, καὶ πλατυσμὸν, ἐν ταῖς θλίψεσι Κόρη, καὶ τῷ φωτί Σου ἀεὶ ἀγαλλόμεθα. **Ω** Δέσποινα καὶ νῦν ἡμᾶς, τῶν παθῶν καὶ κινδύνων διάσωσον.

Ἐν κλίνῃ, νῦν ἀσθενῶν κατάκειμαι, καὶ οὐκ ἔστιν ἵασις τῇ σαρκὶ μου· ἀλλ’ ἡ Θεόν, καὶ Σωτῆρα τοῦ Κόσμου, καὶ τὸν λυτῆρα τῶν νόσων κυήσασα, Σοῦ δέομαι τῆς ἀγαθῆς· Ἐκ φθορᾶς νοσημάτων ἀνάστησον.

Ωδὴ ζ'. Ὁ Εἱρμός.

«**Ο**ἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας, καταντήσαντες Παῖδες ἐν Βαβυλῶνι ποτέ, τῇ πίστει τῆς Τριάδος, τὴν φλόγα τῆς καμίνου, κατεπάτησαν ψάλλοντες· Ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἰ».

Τροπάρια.

Τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, ώς ἡθέλησας Σῶτερος οἰκονομήσασθαι, ἐν μήτρᾳ τῆς Παρθένου, κατώκησας τῷ Κόσμῳ, Ἡν προστάτιν ἀνέδειξας· Ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἰ.

Θελητὴν τοῦ ἐλέους, Ὄν ἐγέννησας Μῆτερ ἀγνὴ δυσώπησον, ρύσθηναι τῶν πταισμάτων, ψυχῆς τε μολυσμάτων, τοὺς ἐν πίστει κραυγάζοντας· Ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἰ.

Θησαυρὸν σωτηρίας, καὶ πηγὴν ἀφθαρσίας, τὴν Σὲ κυήσασαν, καὶ πύργον ἀσφαλείας, καὶ θύραν μετανοίας, τοῖς κραυγάζουσιν ἔδειξας· Ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἰ.

Σωμάτων μαλακίας, καὶ ψυχῶν ἀρρώστιας Θεογεννήτρια, τῶν πόθῳ προσιόντων, τῇ σκέπῃ Σου τῇ θείᾳ, θεραπεύειν ἀξίωσον, ἡ τὸν Σωτῆρα Χριστόν, ἡμῖν ἀποτεκοῦσα.

Ωδὴ η'. Ὁ Εἱρμός.

«**Τ**ὸν Βασιλέα τῶν οὐρανῶν Ὄν ύμνοῦσι, Στρατιὰ τῶν Ἀγγέλων ύμνεῖτε, καὶ ύπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

Τροπάρια.

Τοὺς βιηθείας τῆς παρὰ Σοῦ δεομένους, μὴ παρίδῃς Παρθένε ύμνοῦντας, καὶ ύπερυψοῦντάς Σε Κόρη εἰς αἰῶνας.

Τῶν ἰαμάτων τὸ δαψιλὲς ἐπιχέεις, τοῖς πιστῶς ὑμνοῦσί Σε Παρθένε, καὶ ὑπερυψοῦσι, τὸν ἄφραστόν Σου Τόκον.

Τὰς ἀσθενείας μου τῆς ψυχῆς ἱατρεύεις, καὶ σαρκὸς τὰς ὁδύνας Παρθένε, ἵνα Σε δοξάζω, τὴν Κεχαριτωμένην.

Τῶν πειρασμῶν Σὺ τὰς προσβολὰς ἐκδιώκεις, καὶ παθῶν τὰς ἐφόδους Παρθένε· ὅθεν Σε ὑμνοῦμεν, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

΄Ωδὴ θ'. Ό Εἱρμός.

«**Κ**υρίως Θεοτόκον, Σὲ ὁμολογοῦμεν, οἱ διὰ Σοῦ σεσωσμένοι Παρθένε ἀγνή, σὺν Ἀσωμάτων χορείαις Σὲ μεγαλύνοντες».

Τροπάρια.

Ροήν μου τῶν δακρύων, μὴ ἀποποιήσῃς, ἡ τὸν παντὸς ἐκ προσώπου πᾶν δάκρυον, ἀφηρηκότα Παρθένε Χριστὸν κυήσασα.

Χαρᾶς μου τὴν καρδίαν, πλήρωσον Παρθένε, ἡ τῆς χαρᾶς δεξαμένη τὸ πλήρωμα, τῆς ἀμαρτίας τὴν λύπην ἐξαφανίσασα.

Λιμὴν καὶ προστασία, τῶν Σοὶ προσφευγόντων, γενοῦ Παρθένε καὶ τεῖχος ἀκράδαντον, καταφυγή τε καὶ σκέπη καὶ ἀγαλλίαμα.

Φωτός Σου ταῖς ἀκτῖσι, λάμπρυνον Παρθένε, τὸ ζοφερὸν τῆς ἀγνοίας διώκουσα, τοὺς εὔσεβῶς Θεοτόκον Σὲ καταγγέλλοντας.

Κακώσεως ἐν τόπῳ, τῷ τῆς ἀσθενείας, ταπεινωθέντα Παρθένε θεράπευσον, ἐξ ἀρρώστιας εἰς ρῶσιν μετασκευάζουσα.

Άγιος Πορφύριος ὁ Κανσοκαλυβίτης

Ἐπαναλαμβάνοντας τὸ Ψαλτήρι καὶ τοὺς Κανόνας,
ἔμαθα γράμματα καὶ ὅχι γράμματα αὐτὰ τὰ [σχολικά]... Τὶς
συμβουλὲς ποὺ λέω, ἀπὸ κεῖ τὶς ἔχω μάθει. Άπὸ τοὺς κανόνας
τῶν Ἅγιων, τῶν Ὁσίων, ποὺ ἔχει φτειάξει ὁ Θεοφάνης, ὁ ἄλλος
μοναχός, καὶ οἱ διάφοροι ἄγιοι. Δηλαδὴ αὐτοὶ ἐγκωμίαζαν τὸν
ἄγιο, ποὺ ἦξεραν τὰ βιώματα τὰ δικά τους πάνω στὸ θέμα καὶ
λένε τρόπους, πάρα πολλοὺς τρόπους. Νὰ διαβάζετε τοὺς
ἀγίους τοῦ χρόνου, ὅλου τοῦ χρόνου, μὲ ἐνδιαφέρον.

[Ἄγ. Πορφύριος Κανσοκαλυβίτης, Θὰ σᾶς πῶ..., σ. 158]

Καταβασίαι

Όταν ή τυπική διάταξις έχει Καταβασίες, είναι ἐν συντομίᾳ οι ἔπομενες¹⁴⁰:

α) Άπὸ τῆς κδ' Αὔγουστου μέχρι τῆς κα' Σεπτεμβρίου, αἱ καταβασίαι Σταυρὸν χαράξας^(σ. 141) μοναὶ (μόνον ἐν τῇ η' καὶ ιδ' Σεπτεμβρίου καὶ εἰς τὰς ἀποδόσεις των ψάλλεται ἡ καταβασία τῆς θ' φδῆς διπλῆ).

β) Άπὸ τῆς κβ' Σεπτεμβρίου μέχρι τῆς ζ' Νοεμβρίου μοναὶ, αἱ Ανοίξω τὸ στόμα μον^(σ. 142).

γ) Άπὸ τῆς η' Νοεμβρίου μέχρι τῆς κ' Νοεμβρίου, αἱ Ανοίξω τὸ στόμα μον^(σ. 142), ἀλλ' ἐν τῇ α', γ', ε' καὶ θ' φδὴ προστίθενται τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς Εἰσόδου, ώς ἀναγράφονται ἐν τοῖς Μηναίοις.

δ) Άπὸ τῆς κα' Νοεμβρίου μέχρι τῆς κδ' Δεκεμβρίου, αἱ Χριστός γεννᾶται^(σ. 144), μοναὶ.

ε) Τῇ κε' καὶ τῇ λα' Δεκεμβρίου, αἱ Χριστός γεννᾶται^(σ. 144), καὶ Ἐσωσε λαόν, διπλαῖ.

ζ) Άπὸ τῆς κς' Δεκεμβρίου μέχρι τῆς λ' Δεκεμβρίου, αἱ Ἐσωσε λαόν^(σ. 144), μοναὶ.

Ω) Τῇ α', τῇ ζ' καὶ τῇ ιδ' Ιανουαρίου, αἱ Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα^(σ. 147), καὶ Στίβει θαλάσσης, διπλαῖ.

η) Άπὸ τῆς β' μέχρι τῆς ε' Ιανουαρίου, αἱ Βυθοῦ ἀνεκάλυψε^(σ. 147), μοναὶ.

θ) Άπὸ τῆς ζ' μέχρι τῆς ιγ' Ιανουαρίου, αἱ Στίβει θαλάσσης^(σ. 147), μοναὶ.

¹⁴⁰ βλ. περαιτέρω λεπτομέρειες εἰς [ΤΓΡ, σ. 95].

ι) Ἀπὸ τῆς **ιε'** Ἰανουαρίου μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς **Ὑπαπαντῆς**, αἱ **Χέρσον ἀβυσσοτόκον**^(σ. 150), μοναί.

ια) **Μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς Ὑπαπαντῆς** μέχρι τῆς **ἀρχῆς τοῦ Τριωδίου**, αἱ **Ἀνοίξω τὸ στόμα μον**^(σ. 142).

ιβ) Ἀπὸ τῆς **Κυριακῆς τοῦ Πάσχα**, μέχρι τῆς **ἀποδόσεως αὐτοῦ**, αἱ **Ἀναστάσεως ἡμέρα**^(σ. 152).

ιγ) Ἀπὸ τῆς **Πέμπτης τῆς Ἀναλήψεως**, μέχρι τῆς **ἀποδόσεως τῆς Πεντηκοστῆς**, αἱ **Θείω καλυφθείς**^(σ. 153), μοναί.

ιδ) Ἀπὸ τῆς **Κυριακῆς τῶν Ἅγίων Πάντων** μέχρι τῆς **κζ' Ιουλίου**, αἱ **Ἀνοίξω τὸ στόμα μον**^(σ. 142).

ιε) Ἀπὸ τῆς **κζ' Ιουλίου** μέχρι τῆς **ε' Αὐγούστου**, αἱ **Χοροὶ Ιεραήλ**^(σ. 156). Ὁμως τῇ **α' Αὐγούστου**, αἱ **Σταυρὸν χαράξας**^(σ. 141).

ιε) Ἀπὸ τῆς **ς'** μέχρι τῆς **ιγ' Αὐγούστου**, αἱ **Σταυρὸν χαράξας**^(σ. 141).

ιζ) Τῇ **ιδ' Αὐγούστου** (**ἐὰν εῖναι Κυριακή**) αἱ **Ἀνοίξω τὸ στόμα μον**^(σ. 142), μετὰ τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς **Κοιμήσεως** ἐν τῇ **α', γ', ε'** καὶ **θ'** φόδῃ.

ιη) Ἀπὸ τῆς **ις'** μέχρι τῆς **κβ' Αὐγούστου**, αἱ **Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ**^(σ. 157), μοναί.

Παρακάτω, παρατίθενται οἱ Καταβασίες:

«Σταυρὸν χαράξας» - Τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ

Ωδὴ α'. Ἡχος πλ. δ'.

Σταυρὸν χαράξας Μωσῆς, ἐπ' εὐθείας ράβδῳ, τὴν Ἐρυθρὰν διέτεμε, τῷ Ἰσραὴλ πεζεύσαντι· τὴν δὲ ἐπιστρεπτικῶς, Φαραὼ τοῖς ἄρμασι, κροτήσας ἥνωσεν, ἐπ' εὔρους διαγράψας, τὸ ἀήττητον ὅπλον· διὸ Χριστῷ ἄσωμεν, τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅτι δεδόξασται.

Ωδὴ γ'.

Ράβδος εἰς τύπον, τοῦ μυστηρίου, παραλαμβάνεται· τῷ βλαστῷ γὰρ προκρίνει τὸν ἱερέα· τῇ στειρευούσῃ δὲ πρώην, Ἐκκλησίᾳ νῦν ἔξηνθησε, ξύλον Σταυροῦ, εἰς κράτος καὶ στερέωμα.

Ωδὴ δ'.

Εἰσακήκοα Κύριε, τῆς οἰκονομίας Σου τὸ μυστήριον, κατενόησα τὰ ἔργα Σου, καὶ ἐδόξασά Σου τὴν Θεότητα.

Ωδὴ ε'.

Ω τρισμακάριστον Ξύλον! ἐνῷ ἐτάθη Χριστός, ὁ Βασιλεὺς καὶ Κύριος· δι’ οὗ πέπτωκεν ὁ ξύλῳ ἀπατήσας, τῷ ἐν σοὶ δελεασθείς, Θεῷ τῷ προσπαγέντι σαρκί, τῷ παρέχοντι, τὴν εἰρήνην ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Ωδὴ ζ'.

Νοτίου θηρὸς ἐν σπλάγχνοις, παλάμας Ἰωνᾶς, σταυροειδῶς διεκπετάσας, τὸ σωτήριον πάθος, προδιετύπου σαφῶς· ὅθεν τριήμερος ἐκδύς, τὴν ὑπερκόσμιον Ἄναστασιν, ὑπεζωγράφησε, τοῦ σαρκὶ προσπαγέντος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ τριημέρῳ ἐγέρσει, τὸν κόσμον φωτίσαντος.

Ωδὴ ζ'.

Ἐκνοον πρόσταγμα τυράννου δυσσεβοῦς, λαοὺς ἐκλόνησε, πνέον ἀπειλῆς, καὶ δυσφημίας θεοστυγοῦς· ὅμως Τρεῖς Παῖδας, οὐκ ἐδειμάτωσε, θυμὸς θηριώδης, οὐ πῦρ βρόμιον· ἀλλ’ ἀντηχοῦντι,

δροσοβόλῳ πνεύματι, πυρὶ συνόντες ἔψαλλον· Ὁ ύπερύμνητος, τῶν πατέρων καὶ ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἰ̄.

΄Ωδή η΄.

Αἴνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Εὐλογεῖτε Παῖδες, τῆς Τριάδος ἵσταριθμοι, δημιουργὸν Πατέρα Θεόν· ύμνεῖτε, τὸν συγκαταβάντα Λόγον, καὶ τὸ πῦρ εἰς δρόσον μεταποιήσαντα· καὶ ύπερυψοῦτε, τὸ πᾶσι ζωὴν παρέχον, Πνεῦμα πανάγιον εἰς τοὺς αἰῶνας.

΄Ωδή θ΄.

Μυστικὸς εἰ̄ Θεοτόκε παράδεισος, ἀγεωργήτως βλαστήσασα Χριστόν, ύφ' οὗ τὸ τοῦ Σταυροῦ, ζωηφόρον ἐν γῇ, πεφυτούργηται δένδρον· δι' οὗ νῦν ύψουμένου, προσκυνοῦντες Αὐτόν, Σὲ μεγαλύνομεν.

΄Ἄλλη.

Ο διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου, τῷ γένει προσγενόμενος θάνατος, διὰ Σταυροῦ κατήργηται σήμερον· τῆς γὰρ προμήτορος ἡ παγγενής, κατάρα διαλέλυται, τῷ βλαστῷ τῆς ἀγνῆς Θεομήτορος· ἦν πᾶσαι αἱ δυνάμεις, τῶν οὐρανῶν μεγαλύνουσιν.

«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» - Τῆς Θεοτόκου

΄Ωδή α΄. Ἡχος δ΄.

Ανοίξω τὸ στόμα μου, καὶ πληρωθήσεται Πνεύματος, καὶ λόγον ἐρεύξομαι, τῇ Βασιλίδι Μητρὶ· καὶ ὁφθήσομαι, φαιδρῶς πανηγυρίζων, καὶ ἄσω γηθόμενος, ταύτης τὰ θαύματα [τὴν Εἰσοδον] [τὴν Κοίμησιν].

΄Ωδή γ΄.

Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους, Θεοτόκε, ἡ ζῶσα καὶ ἄφθονος πηγή, θίασον συγκροτήσαντας, πνευματικὸν στερέωσον· καὶ ἐν τῇ θείᾳ

δόξη Σου, [κάν τῇ σεπτῇ **Εἰσόδῳ** Σου,] [κάν τῇ σεπτῇ **Κοιμήσει** Σου,] στεφάνων δόξης ἀξίωσον.

΄Ωδὴ δ’.

Τὴν ἀνεξιχνίαστον θείαν βουλήν, τῆς ἐκ τῆς Παρθένου σαρκώσεως, Σοῦ τοῦ Ὑψίστου, ὁ προφήτης Ἀββακούμ, κατανοῶν ἐκραύγαζε· Δόξα τῇ δυνάμει Σου Κύριε.

΄Ωδὴ ε’.

Ἐξέστη τὰ σύμπαντα, ἐπὶ τῇ θείᾳ δόξῃ Σου· Σὺ γάρ, ἀπειρόγαμε Παρθένε, ἔσχες ἐν μήτρᾳ, τὸν ἐπὶ πάντων Θεόν, καὶ τέτοκας ἄχρονον Υἱόν, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσί Σε, σωτηρίαν βραβεύουσα.

[**Ἐ**ξέστη τὰ σύμπαντα, ἐν τῇ σεπτῇ **Εἰσόδῳ** Σου· Σὺ γάρ, ἀπειρόγαμε Παρθένε, ἔνδον εἰσῆλθες, ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ, ὡσπερ καθαρώτατος ναός, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσί Σε, σωτηρίαν βραβεύουσα.]

[**Ἐ**ξέστη τὰ σύμπαντα, ἐν τῇ σεπτῇ **Κοιμήσει** Σου· Σὺ γάρ, ἀπειρόγαμε Παρθένε, γῆθεν μετέστης, πρὸς αἰωνίους μονάς, καὶ πρὸς ἀτελεύτητον ζωήν, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσί Σε, σωτηρίαν βραβεύουσα.]

΄Ωδὴ ζ’.

Τὴν θείαν ταύτην καὶ πάντιμον, τελοῦντες Ἔορτὴν οἱ θεόφρονες, τῆς Θεομήτορος, δεῦτε τὰς χεῖρας κροτήσωμεν, τὸν ἐξ Αὐτῆς τεχθέντα, Θεὸν δοξάζοντες.

΄Ωδὴ ζ’.

Ούκ ἐλάτρευσαν, τῇ κτίσει οἱ θεόφρονες, παρὰ τὸν κτίσαντα· ἀλλὰ πυρὸς ἀπειλήν, ἀνδρείως πατήσαντες, χαίροντες ἔψαλλον· Υπερύμνητε, ὁ τῶν πατέρων Κύριος, καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἴ̄.

΄Ωδὴ η’.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Παῖδας εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ, ὁ τόκος τῆς Θεοτόκου διεσώσατο, τότε μὲν τυπούμενος· νῦν δὲ ἐνεργούμενος, τὴν οἰκουμένην

ἄπασαν, ἀγείρει ψάλλουσαν· Τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα, καὶ ὑπερψυχοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ωδὴ θ'.

Ἄπας γηγενής, σκιρτάτω τῷ πνεύματι, λαμπαδουχούμενος· πανηγυριζέτω δέ, ἀύλων Νόων, φύσις γεραίρουσα, τὰ ἱερὰ θαυμάσια, [τὰ ἱερὰ **Εἰσόδια,**] [τὴν ἱερὰν **Μετάστασιν,**] τῆς Θεομήτορος, καὶ βοάτω· Χαίροις παμμακάριστε, Θεοτόκε ἀγνή, ἀειπάρθενε.

**«Χριστὸς γεννᾶται», «Ἐσωσε λαόν» - Τῆς Χριστοῦ
Γεννήσεως**
(Πεζαὶ καὶ ιαμβικαὶ)

Ωδὴ α'. Ἡχος α'.

Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε· Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν ἀπαντήσατε· Χριστὸς ἐπὶ γῆς ὑψώθητε. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, καὶ ἐν εὐφροσύνῃ, ἀνυμνήσατε λαοί, ὅτι δεδόξασται.

Ιαμβική.

Ἐσωσε λαόν, θαυματουργῶν Δεσπότης,
Ὑγρὸν θαλάσσης κῦμα, χερσώσας πάλαι.
Ἐκὼν δὲ τεχθείς, ἐκ Κόρης τρίβον βατήν,
Πόλου τίθησιν ἡμῖν· ὃν κατ' οὐσίαν,
Ἴσόν τε Πατρί, καὶ βροτοῖς δοξάζομεν.

Ωδὴ γ'.

Τῷ πρὸ τῶν αἰώνων, ἐκ Πατρὸς γεννηθέντι ἀρρεύστως Υἱῷ, καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐκ Παρθένου, σαρκωθέντι ἀσπόρως, Χριστῷ τῷ Θεῷ βοήσωμεν· Οἱ ἀνυψώσας τὸ κέρας ἡμῶν, Ἅγιος εἶ Κύριε.

Ιαμβική.

Νεῦσον πρὸς ὕμνους, οἰκετῶν εὔεργέτα,
Ἐχθροῦ ταπεινῶν, τὴν ἐπηρμένην ὄφρύν,

Φέρων τε παντεπόπτα, τῆς ἀμαρτίας
 "Υπερθεν ἀκλόνητον, ἐστηριγμένους,
 Μάκαρ μελῳδούς, τῇ βάσει τῆς πίστεως.

Ωδή δ'.

Ράβδος ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαί, καὶ ἄνθος ἐξ αὐτῆς, Χριστέ, ἐκ τῆς Παρθένου ἀνεβλάστησας, ἐξ ὅρους ὁ αἰνετός, κατασκίου δασέος· ἥλθες σαρκωθεὶς ἐξ ἀπειράνδρου, ὁ ἄνλος καὶ Θεός. Δόξα τῇ δυνάμει Σου Κύριε.

Ιαμβική.

Γένους βροτείου, τὴν ἀνάπλασιν πάλαι,
 Ἄδων προφήτης, Ἀββακοὺμ προμηνύει,
 Ἰδεῖν ἀφράστως, ἀξιωθεὶς τὸν τύπον·
 Νέον βρέφος γάρ, ἐξ ὅρους τῆς Παρθένου,
 Ἐξῆλθε λαῶν, εἰς ἀνάπλασιν Λόγος.

Ωδή ε'.

Θεὸς ὃν εἰρήνης, Πατὴρ οἰκτιρμῶν, τῆς μεγάλης βουλῆς Σου τὸν Ἀγγελον, εἰρήνην παρεχόμενον, ἀπέστειλας ἡμῖν· ὅθεν θεογνωσίας, πρὸς φῶς ὁδηγηθέντες, ἐκ νυκτὸς ὄρθριζοντες, δοξολογοῦμέν Σε, Φιλάνθρωπε.

Ιαμβική.

Εκ νυκτὸς ἔργων, ἐσκοτισμένης πλάνης,
 Ίλασμὸν ἡμῖν, Χριστὲ τοῖς ἐγρηγόρως,
 Νῦν Σοι τελοῦσιν, ὕμνον ώς εὔεργέτη,
 Ἐλθοις πορίζων, εὐχερῆ τε τὴν τρίβον,
 Καθ' ἦν ἀνατρέχοντες, εῦροιμεν κλέος.

Ωδή ζ'.

Σπλάγχνων Ἰωνᾶν, ἔμβρυον ἀπήμεσεν, ἐνάλιος θήρ, οἷον ἐδέξατο· τῇ Παρθένῳ δέ, ἐνοικήσας ὁ Λόγος, καὶ σάρκα λαβών, διελήλυθε φυλάξας ἀδιάφθορον· ἵς γὰρ οὐχ ὑπέστη ρέυσεως, τὴν τεκοῦσαν κατέσχεν ἀπήμαντον.

Ιαμβική.

Ναίων Ἰωνᾶς, ἐν μυχοῖς θαλαττίοις,
Ἐλθεῖν ἐδεῖτο, καὶ ζάλην ἀπαρκέσαι.
Νυγεὶς ἐγὼ δέ, τῷ τυραννοῦντος βέλει,
Χριστὲ προσαυδῶ, τὸν κακῶν ἀναιρέτην,
Θᾶττον μολεῖν Σε, τῆς ἐμῆς ράθυμίας.

Ωδή ζ'.

Οἱ Παῖδες, εὔσεβείᾳ συντραφέντες, δυσσεβοῦς προστάγματος
καταφρονήσαντες, πυρὸς ἀπειλὴν οὐκ ἐπτοήθησαν, ἀλλ’ ἐν μέσῳ
τῆς φλογός, ἐστῶτες ἔψαλλον· Ο τῶν πατέρων, Θεὸς εὐλογητὸς εἰ.

Ιαμβική.

Τῷ παντάνακτος, ἐξεφαύλισαν πόθῳ,
Ἄπλητα θυμαίνοντος, ἡγκιστρωμένοι,
Παῖδες τυράννου, δύσθεον γλωσσαλγίαν·
Οῖς εἴκαθε πῦρ, ἄσπετον τῷ Δεσπότῃ,
Λέγουσιν· Εἰς αἰῶνας εὐλογητὸς εἰ.

Ωδή η'.

Αἶνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Θαύματος ὑπερφυοῦς ἡ δροσοβόλος, ἐξεικόνισε κάμινος
τύπον· οὐ γὰρ οὓς ἐδέξατο φλέγει νέους, ώς οὐδὲ πῦρ τῆς Θεότητος,
Παρθένου ἦν ὑπέδυνηδύνη διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμέλψωμεν·
Εὐλογείτω, ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας
τοὺς αἰῶνας.

Ιαμβική.

Μήτραν ἀφλέκτως, εἰκονίζουσι Κόρης,
Οἱ τῆς παλαιᾶς, πυρπολούμενοι νέοι,
Ὑπερφυῶς κύουσαν, ἐσφραγισμένην.
Ἄμφω δὲ δρῶσα, θαυματουργίᾳ μιᾶ,
Λαοὺς πρὸς ὅμνον, ἐξανίστησι Χάρις.

'Ωδή θ'.

Μεγάλυνον ψυχή μου, τὴν Τιμιωτέραν, καὶ ἐνδοξότεραν, τῶν ἄνω στρατευμάτων.

Μυστήριον ξένον, ὁρῶ καὶ παράδοξον· οὐρανὸν τὸ σπήλαιον· θρόνον, χερουβικόν τὴν Παρθένον· τὴν φάτνην χωρίον, ἐν ᾧ ἀνεκλίθη ὁ ἀχώρητος, Χριστὸς ὁ Θεός· δν ἀνυμνοῦντες μεγαλύνομεν.

'Ιαμβική.

*Μεγάλυνον ψυχή μου, τὴν λυτρωσαμένην,
ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας.*

Στέργειν μὲν ἡμᾶς, ώς ἀκίνδυνον φόβῳ,
Ρᾶον σιωπήν· τῷ πόθῳ δὲ Παρθένε,
"Υμνους ὑφαίνειν, συντόνως τεθηγμένους,
Ἐργῶδες ἔστιν· ἀλλὰ καὶ Μήτηρ σθένος,
Οση πέφυκεν, ἡ προαίρεσις δίδου.

**«Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα», «Στείβει θαλάσσης» -
Τῶν Θεοφανείων
(Πεζαὶ καὶ ιαμβικαὶ)**

'Ωδή α'. Ἡχος β'.

Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα, καὶ διὰ ξηρᾶς οἰκείους ἔλκει, ἐν αὐτῷ κατακαλύψας ἀντιπάλους, ὁ κραταιός, ἐν πολέμοις Κύριος· ὅτι δεδόξασται.

'Ιαμβική.

Στείβει θαλάσσης, κυματούμενον σάλον,
"Ηπειρον αὖθις, Ἰσραήλ δεδειγμένον.
Μέλας δὲ πόντος, τριστάτας Αἴγυπτίων,
Ἐκρυψεν ἄρδην, ύδατόστρωτος τάφος,
Ρώμῃ κραταιῆ, δεξιᾶς τοῦ Δεσπότου.

΄Ωδή γ΄.

Ισχὺν ὁ διδούς, τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν Κύριος, καὶ κέρας χριστῶν Αὐτοῦ ὑψῶν, Παρθένου ἀποτίκτεται, μολεῖ δὲ πρὸς τὸ βάπτισμα· διὸ πιστοὶ βοήσωμεν· Οὐκ ἔστιν Ἀγιος, ως ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος, πλὴν Σοῦ Κύριε.

΄Ιαμβική.

Οσοι παλαιῶν, ἐκλελύμεθα βρόχων,
Βορῶν λεόντων, συντεθλασμένων μύλας,
Ἄγαλλιῶμεν, καὶ πλατύνωμεν στόμα,
Λόγῳ πλέκοντες, ἐκ λόγων μελωδίαν,
΄Ω τῶν πρὸς ἡμᾶς, ἥδεται δωρημάτων.

΄Ωδή δ΄.

Ακήκοε Κύριε, φωνῆς Σου δν εἶπας, Φωνὴ βοῶντος ἐν ἐρήμῳ,
ὅτε ἐβρόντησας, πολλῶν ἐπὶ ὕδάτων, τῷ Σῷ μαρτυρούμενος Υἱῷ·
ὅλος γεγονὼς τοῦ παρόντος, Πνεύματος δὲ ἐβόησε· Σὺ εἰς Χριστός,
Θεοῦ σοφία καὶ δύναμις.

΄Ιαμβική.

Πυρσῷ καθαρθείς, μυστικῆς θεωρίας,
΄Υμνῶν προφήτης, τὴν βροτῶν καινουργίαν,
΄Ρήγνυσι γῆρυν, Πνεύματι κροτουμένην,
Σάρκωσιν ἐμφαίνουσαν, ἀρρήτου Λόγου,
΄Ω τῶν δυναστῶν, τὰ κράτη συνετρίβῃ.

΄Ωδή ε΄.

Ιησοῦς ὁ ζωῆς ἀρχηγός, λῦσαι τὸ κατάκριμα ἥκει, Ἄδαμ τοῦ πρωτοπλάστου· καθαρσίων δὲ ως Θεὸς μὴ δεόμενος, τῷ πεσόντι καθαιρεται, ἐν τῷ Ἰορδάνῃ· ἐν ᾧ τὴν ἔχθραν κτείνας, ὑπερέχουσαν πάντα νοῦν, εἰρήνην χαρίζεται.

΄Ιαμβική.

Εχθροῦ ζοφώδους, καὶ βεβορβορωμένου,
΄Ιὸν καθάρσει, Πνεύματος λελουμένοι,
Νέαν προσωριμίσθημεν, ἀπλανῇ τρίβον,

Ἄγουσαν ἀπρόσιτον, εἰς θυμηδίαν,
Μόνοις προσιτήν, οἵς Θεὸς κατηλλάγη.

Ωδή σ'.

Η φωνὴ τοῦ Λόγου, ὁ λύχνος τοῦ φωτός, ὁ ἐωσφόρος, ὁ τοῦ ἥλιου Πρόδρομος, ἐν τῇ ἐρήμῳ· Μετανοεῖτε, πᾶσι βοῶ τοῖς λαοῖς, καὶ προκαθαίρεσθε· ἵδοὺ γὰρ πάρεστι Χριστός, ἐκ φθορᾶς τὸν κόσμον λυτρούμενος.

Ιαμβική.

Τιμερτὸν ἔξέφηνε, σὺν πανολβίῳ,
Ἡχῷ Πατήρ, ὃν γαστρὸς ἔξηρεύξατο.
Ναὶ φησὶν οὗτος, συμφυὴς γόνος πέλων,
Φώταυγος ἔξωρουσεν, ἀνθρώπων γένους,
Λόγος τέ μου ζῶν, καὶ βροτὸς προμηθείᾳ.

Ωδή ζ'.

Νέους εὐσεβεῖς, καμίνῳ πυρὸς προσομιλήσαντας, διασυρίζον πνεῦμα δρόσου, ἀβλαβεῖς διεφύλαξε, καὶ θείου ἀγγέλου συγκατάβασις· ὅθεν ἐν φλογὶ δροσιζόμενοι, εὐχαρίστως ἀνέμελπον·
Ὑπερύμνητε, ὁ τῶν πατέρων Κύριος, καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἴ.

Ιαμβική.

Ἐφλεξε ῥείθρῳ, τῶν δρακόντων τὰς κάρας,
Ο τῆς καμίνου, τὴν μετάρσιον φλόγα,
Νέους φέρουσαν, εὐσεβεῖς κατευνάσας·
Τὴν δυσκάθεκτον, ἀχλὺν ἐξ ἀμαρτίας,
Ολην πλύνει δέ, τῇ δρόσῳ τοῦ Πνεύματος.

Ωδή η'.

Αἶνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Μυστήριον παράδοξον, ἡ Βαβυλῶνος ἔδειξε κάμινος, πηγάσασα δρόσον· ὅτι ῥείθροις ἔμελλεν, ἄνλον πῦρ εἰσδέχεσθαι ὁ Ἰορδάνης, καὶ στέγειν σαρκί, βαπτιζόμενον τὸν Κτίστην· ὃν εὐλογοῦσι λαοί, καὶ ὑπερυψοῦσιν, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ιαμβική.

Ἐλευθέρα μέν, ἡ κτίσις γνωρίζεται·
Υἱοὶ δὲ φωτός, οἱ πρὸν ἐσκοτισμένοι.
Μόνος στενάζει, τοῦ σκότους ὁ προστάτης.
Νῦν εὐλογείτω, συντόνως τὸν αἴτιον,
Ἡ πρὸν τάλαινα, τῶν ἐθνῶν παγκληρία.

Ωδή θ'.

Μεγάλυνον ψυχή μου, τὴν Τιμιωτέραν, τῶν ἄνω στρατευμάτων.
Απορεῖ πᾶσα γλῶσσα, εὐφημεῖν πρὸς ἀξίαν· ἵλιγγιᾶ δὲ νοῦς καὶ
ὑπερκόσμιος, ύμνεῖν Σε Θεοτόκε· ὅμως ἀγαθὴ ὑπάρχουσα, τὴν
πίστιν δέχου· καὶ γὰρ τὸν πόθον οἶδας, τὸν ἔνθεον ἡμῶν· Σὺ γὰρ
Χριστιανῶν εἶ προστάτις, Σὲ μεγαλύνομεν.

Ιαμβική.

Μεγάλυνον ψυχή μου, τὴν λυτρωσαμένην,
ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας.

Ω τῶν ὑπὲρ νοῦν, τοῦ τόκου Σου θαυμάτων,
 Νύμφη πάναγνε, Μῆτερ εὐλογημένη!
 Δι’ ἡς τυχόντες, παντελοῦς σωτηρίας,
 Ἐπάξιον κροτοῦμεν, ώς εὐεργέτη,
 Δῶρον φέροντες, ὕμνον εὐχαριστίας.

«Χέρσον ἀβυσσοτόκον» - Τῆς Ὑπαπαντῆς

Ωδή α'. Ἡχος γ'.

Χέρσον ἀβυσσοτόκον πέδον ἥλιος, ἐπεπόλευσέ ποτε· ώσεὶ¹
 τεῖχος γὰρ ἐπάγη, ἐκατέρωθεν ὕδωρ, λαῷ πεζοποτοροῦντι, καὶ
 θεαρέστως μέλποντι· Ἀσωμεν τῷ Κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

Ωδή γ'.

Τὸ στερέωμα, τῶν ἐπὶ Σοὶ πεποιθότων, στερέωσον Κύριε, τὴν
 Ἐκκλησίαν, ἦν ἐκτήσω, τῷ τιμίῳ Σου αἷματι.

΄Ωδή δ΄.

Ἐκάλυψεν οὐρανούς, ἡ ἀρετή Σου Χριστέ· τῆς κιβωτοῦ γὰρ προελθών, τοῦ ἀγιάσματός Σου, τῆς ἀφθόρου Μητρός, ἐν τῷ ναῷ τῆς δόξης Σου, ὥφθης ως βρέφος, ἀγκαλιφορούμενος· καὶ ἐπληρώθη τὰ πάντα τῆς Σῆς αἰνέσεως.

΄Ωδή ε΄.

Ως εἶδεν Ἡσαΐας συμβολικῶς, ἐν θρόνῳ ἐπηρμένῳ Θεόν, ὑπ' ἀγγέλων δόξης δορυφορούμενον, "Ω τάλας ἐβόα ἐγώ! πρὸ γὰρ εἶδον σωματούμενον Θεόν, φωτὸς ἀνεσπέρου, καὶ εἰρήνης δεσπόζοντα.

΄Ωδή ζ΄.

Ἐβόησέ Σοι, ἵδων ὁ πρέσβυς, τοῖς ὄφθαλμοῖς τὸ σωτήριον, ὁ λαοῖς ἐπέστη· Ἐκ Θεοῦ, Χριστέ, Σὺ Θεός μου.

΄Ωδή ζ΄.

Σὲ τὸν ἐν πυρὶ δροσίσαντα, Παῖδας θεολογήσαντας, καὶ Παρθένῳ ἀκηράτῳ ἐνοικήσαντα, Θεὸν Λόγον ὑμνοῦμεν, εὔσεβῶς μελῳδοῦντες· Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

΄Ωδή η΄.

Αἴνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Αστέκτῳ πυρὶ ἐνωθέντες, οἱ θεοσεβείᾳ προεστῶτες Νεανίαι, τῇ φλογὶ δὲ μὴ λωβηθέντες, θεῖον ὕμνον ἔμελπον· Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

΄Ωδή θ΄.

Θεοτόκε ἡ ἐλπίς, πάντων τῶν Χριστιανῶν, σκέπε φρούρει φύλαττε, τοὺς ἐλπίζοντας εἰς Σέ.

Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι, τύπον κατίδωμεν οἱ πιστοί· πᾶν ἄρσεν τὸ τὴν μήτραν διανοῦγον, ἄγιον Θεῷ· διὸ πρωτότοκον Λόγον, Πατρὸς ἀνάρχου Υἱόν, πρωτοτοκούμενον Μητρί, ἀπειράνδρῳ μεγαλύνομεν.

«Ἀναστάσεως ἡμέρα» - Τοῦ Πάσχα

΄Ωδή α΄. Ὁχος α΄.

Αναστάσεως ἡμέρα, λαμπρυνθῶμεν Λαοί. Πάσχα Κυρίου, Πάσχα· ἐκ γὰρ θανάτου πρὸς ζωήν, καὶ ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν, Χριστὸς ὁ Θεός, ἡμᾶς διεβίβασεν, ἐπινίκιον ἀδοντας.

΄Ωδή γ΄.

Δεῦτε πόμα πίωμεν καινόν, οὐκ ἐκ πέτρας ἀγόνου τερατουργούμενον, ἀλλ’ ἀφθαρσίας πηγήν, ἐκ τάφου ὁμβρήσαντος Χριστοῦ, ἐνῷ στερεούμεθα.

΄Ωδή δ΄.

Επὶ τῆς θείας φυλακῆς, ὁ θεηγόρος Ἀββακούμ, στήτω μεθ’ ἡμῶν, καὶ δεικνύτω, φαεσφόρον Ἀγγελον, διαπρυσίως λέγοντα· Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ, ὅτι ἀνέστη Χριστὸς ώς παντοδύναμος.

΄Ωδή ε΄.

Ορθρίσωμεν ὄρθρου βαθέος, καὶ ἀντὶ μύρου τὸν ὕμνον προσοίσωμεν τῷ Δεσπότῃ, καὶ Χριστὸν ὄψόμεθα, δικαιοσύνης ἥλιον, πᾶσι ζωὴν ἀνατέλλοντα.

΄Ωδή ζ΄.

Κατῆλθες, ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς, καὶ συνέτριψας μοχλοὺς αἰωνίους, κατόχους πεπεδημένων Χριστέ, καὶ τριήμερος, ώς ἐκ κήτους Ἰωνᾶς, ἔξανέστης τοῦ τάφου.

΄Ωδή ζ΄.

Ο Παῖδας ἐκ καμίνου ῥυσάμενος, γενόμενος ἄνθρωπος, πάσχει ώς θνητός, καὶ διὰ πάθους τὸ θνητόν, ἀφθαρσίας ἐνδύει εὔπρέπειαν, ὁ μόνος εὐλογητὸς τῶν Πατέρων, Θεὸς καὶ ὑπερένδοξος.

΄Ωδή η΄.

Αἴνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Αὕτη ἡ κλητὴ καὶ ἀγία ἡμέρα, ἡ μία τῶν Σαββάτων, ἡ βασιλὶς καὶ κυρία, ἐορτῶν ἑορτή, καὶ πανήγυρίς ἐστι πανηγύρεων, ἐν ᾧ εὐλογοῦμεν, Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

'Ωδή θ'.

Ο ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένῃ ἀγνῇ Παρθένε χαῖρε, καὶ πάλιν ἐρῶ χαῖρε· ὁ σὸς Υἱὸς ἀνέστη, τριήμερος ἐκ τάφου.

Φωτίζου, φωτίζου, ἡ νέα Ἱερουσαλήμ· ἡ γὰρ δόξα Κυρίου, ἐπὶ σὲ ἀνέτειλε. Χόρευε νῦν καὶ ἀγάλλου Σιών· Σὺ δὲ ἀγνή, τέρπου Θεοτόκε, ἐν τῇ ἐγέρσει τοῦ Τόκου Σου.

«Πόντω ἐκάλυψε», «Θείῳ καλυφθείς» - Τῇς Πεντηκοστῆς (Πεζαὶ καὶ ιαμβικαὶ)

'Ωδή α'. Ἡχος βαρύς.

Πόντω ἐκάλυψε, Φαραὼ σὺν ἄρμασιν, ὁ συντρίβων πολέμους ἐν ὑψηλῷ βραχίονι· ἄσωμεν Αὐτῷ, ὅτι δεδόξασται.

'Ιαμβική. Ἡχος δ'.

Θείῳ καλυφθείς, ὁ βραδύγλωσσος γνόφω,
Ἐρήτορευσε, τὸν θεόγραφον νόμον·
Ἴλὺν γὰρ ἐκτινάξας ὅμματος νόου,
Ὀρᾶ τὸν ὄντα, καὶ μυεῖται Πνεύματος
Γνῶσιν, γεραίρων ἐνθέοις τοῖς ἄσμασιν.

'Ωδή γ'. Ἡχος βαρύς.

Τὴν ἔξ ὕψους δύναμιν τοῖς Μαθηταῖς Χριστέ, ἔως ἂν ἐνδύσησθε ἔφης, καθίσατε ἐν Ἱερουσαλήμ· ἐγὼ δὲ ώς ἐμὲ Παράκλητον ἄλλον, Πνεῦμα τὸ ἐμόν τε καὶ Πατρός ἀποστελῶ, ἐν ᾧ στερεωθήσεσθε.

'Ιαμβική. Ἡχος δ'.

Τερήξε γαστρὸς ἡτεκνωμένης πέδας,
Ὑβριν τε δυσκάθεκτον εύτεκνουμένης,
Μόνη προσευχὴ τῆς Προφήτιδος πάλαι
Ἄννης, φερούσης πνεῦμα συντετριμμένον,
Πρὸς τὸν δυνάστην, καὶ Θεὸν τῶν γνώσεων.

΄Ωδή δ'. Ὁχος βαρύς.

Κατανοῶν ὁ Προφήτης, τὴν ἐπ' ἐσχάτων Σου Χριστέ, ἔλευσιν ἀνεβόα· Τὴν Σὴν εἰσακήκοα Κύριε δυναστείαν, ὅτι πάντας τοῦ σῶσαι, τοὺς χριστούς Σου ἐλήλυθας.

΄Ιαμβική. Ὁχος δ'.

Ἄναξ ἀνάκτων οἶος ἐξ οἴου μόνος,
Λόγος προελθών Πατρὸς ἐξ ἀναιτίου.
΄Ισοσθενές Σου Πνεῦμα τοῖς Ἀποστόλοις,
Νημερτὲς ἐξέπεμψας ώς εὐεργέτης,
΄Ἄδουσι· Δόξα τῷ κράτει Σου, Κύριε.

΄Ωδή ε'. Ὁχος βαρύς.

Τὸ διὰ τὸν φόβον σου ληφθὲν Κύριε, ἐν γαστρὶ τῶν Προφητῶν, καὶ κυηθὲν ἐπὶ τῆς γῆς πνεῦμα σωτηρίας, ἀποστολικὰς καρδίας κτίζει καθαράς, καὶ ἐν τοῖς πιστοῖς εὐθὲς ἐγκαινίζεται· φῶς γὰρ καὶ εἰρήνη, διότι τὰ Σὰ προστάγματα.

΄Ιαμβική. Ὁχος δ'.

Λυτήριον κάθαρσιν ἀμπλακημάτων,
Πυρίπνοον δέξασθε Πνεύματος δρόσον,
΄Ω τέκνα φωτόμορφα τῆς Ἑκκλησίας.
Νῦν ἐκ Σιών γὰρ ἐξελήλυθε νόμος,
΄Η γλωσσοπυρσόμορφος Πνεύματος χάρις.

΄Ωδή ζ'. Ὁχος βαρύς.

Ναυτιῶν τῷ σάλῳ, τῶν βιοτικῶν μελημάτων, συμπλόοις ποντούμενος ἀμαρτίαις, καὶ ψυχοφθόρῳ θηρὶ προσριπτούμενος, ώς ὁ Ἰωνᾶς Χριστὲ βοῶ Σοι· Ἐκ θανατηφόρου με βυθοῦ ἀνάγαγε.

΄Ιαμβική. Ὁχος δ'.

Τλασμὸς ἡμῖν Χριστὲ καὶ σωτηρία,
΄Ο Δεσπότης ἐλαμψας ἐκ τῆς Παρθένου,
΄Ιν' ώς Προφήτην θηρὸς ἐκ θαλαττίου,
Στέρνων Ἰωνᾶν τῆς φθορᾶς διαρπάσῃς,
΄Ολον τὸν ἄδαμ, παγγενῆ πεπτωκότα.

Ωδή ζ'. Ἡχος βαρύς.

Οἱ ἐν καμίνῳ τοῦ πυρὸς ἐμβληθέντες ὄσιοι Παῖδες, τὸ πῦρ εἰς δρόσον μετέβαλον, διὰ τῆς ὑμνωδίας οὕτω βιῶντες· Εὐλογητὸς εἰ Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Ιαμβική. Ἡχος δ'.

Σύμφωνον ἐθρόησεν ὄργάνων μέλος,
Σέβειν τὸ χρυσότευκτον ἄψυχον βρέτας·
Ἡ τοῦ Παρακλήτου δὲ φωσφόρος χάρις,
Σεβασμιάζει τοῦ βοᾶν· Τριὰς μόνη,
Ἴσοσθενής, ἀναρχος, εὐλογητὸς εῖ.

Ωδή η'. Ἡχος βαρύς.

Αἴνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Ἄφλεκτος πυρὶ ἐν Σινᾶ προσομιλοῦσα, βάτος Θεὸν ἐγνώρισε,
τῷ βραδυγλώσσῳ καὶ δυσήχῳ Μωσεῖ· καὶ Παῖδας ζῆλος Θεοῦ, τρεῖς
ἀναλότους τῷ πυρὶ ὑμνωδοὺς ἔδειξε· Πάντα τὰ ἔργα τὸν Κύριον
ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ιαμβική. Ἡχος δ'.

Λύει τὰ δεσμὰ καὶ δροσίζει τὴν φλόγα,
Ο τρισσοφεγγής τῆς θεαρχίας τύπος.
Ὑμνοῦσι Παῖδες, εὐλογεῖ δὲ τὸν μόνον,
Σωτῆρα καὶ παντούργόν, ώς εὐεργέτην,
Ἡ δημιουργηθεῖσα σύμπασα κτίσις.

Ωδή θ'. Ἡχος βαρύς.

Μὴ τῆς φθορᾶς διαπείρᾳ κυοφορήσασα, καὶ παντεχνήμονι
Λόγῳ σάρκα δανείσασα, Μῆτερ ἀπείρανδρε, Παρθένε Θεοτόκε,
δοχεῖον τοῦ ἀστέκτου, χωρίον τοῦ ἀπείρου πλαστουργοῦ Σου, Σὲ
μεγαλύνομεν.

Ιαμβική. Ἡχος δ'.

Χαίροις Ἀνασσα, μητροπάρθενον κλέος·
Ἀπαν γὰρ εὐδίνητον εὐλαλον στόμα,
Ρητρεῦον, οὐ σθένει Σε μέλπειν ἀξίως·

Ίλιγγιὰ δὲ νοῦς, ἄπας Σου τὸν τόκον
Νοεῖν· ὅθεν Σε συμφώνως δοξάζομεν.

«Χοροὶ Ἰσραὴλ» - Τῆς Μεταμορφώσεως

Ωδή α'. Ἡχος δ'.

Χοροὶ Ἰσραὴλ, ἀνίκμοις ποσί, πόντον Ἐρυθρόν, καὶ ύγρὸν βυθὸν διελάσαντες, ἀναβάτας τριστάτας, δυσμενεῖς ὄρῶντες, ἐν αὐτῷ ὑποβρυχίους, ἐν ἀγαλλιάσει ἔμελπον· Ἀσθμεν τῷ Θεῷ ἡμῶν,
ὅτι δεδόξασται.

Ωδή γ'.

Τόξον δυνατῶν ἡσθένησε, καὶ οἱ ἀσθενοῦντες, περιεζώσαντο δύναμιν· διὰ τοῦτο ἐστερεώθη, ἐν Κυρίῳ ἡ καρδία μου.

Ωδή δ'.

Εἰσακήκοα τὴν ἔνδοξον, οἰκονομίαν Σου Χριστὲ ὁ Θεός· ὅτι ἐτέχθης ἐκ τῆς Παρθένου, ἵνα ἐκ πλάνης ῥύσῃ τοὺς κραυγάζοντας· Δόξα τῇ δυνάμει Σου Κύριε.

Ωδή ε'.

Ο τοῦ φωτὸς διατμήξας, τὸ πρωτόγονον χάος, ώς ἐν φωτὶ τὰ ἔργα, ύμνεῖ Σε Χριστέ, τὸν Δημιουργόν· ἐν τῷ φωτί Σου, τὰς ὁδοὺς ἡμῶν εὔθυνον.

Ωδή ζ'.

Ἐν τῷ θλίβεσθαι με, ἐβόησα πρὸς Κύριον, καὶ ἐπήκουσέ μου,
ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου.

Ωδή ζ'.

Αβραμιαῖοί ποτε, ἐν Βαβυλῶνι Παῖδες, καμίνου φλόγα κατεπάτησαν, ἐν ὕμνοις κραυγάζοντες· Ο τῶν πατέρων, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ωδή η'.

Αἴνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Οἱ ἐν Βαβυλῶνι Παῖδες, τῷ θείῳ πυρπολούμενοι ζήλῳ, τυράννου καὶ φλογὸς ἀπειλήν, ἀνδρείως κατεπάτησαν· καὶ μέσον πυρὸς ἐμβληθέντες, δροσιζόμενοι ἔψαλλον· Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα, Κυρίου τὸν Κύριον.

Ωδή θ'.

Ο τόκος Σου ἄφθορος ἐδείχθη· Θεὸς ἐκ λαγόνων Σου προῆλθε, σαρκοφόρος, ὃς ὥφθη ἐπὶ γῆς, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη· Σὲ Θεοτόκε, διὸ πάντες μεγαλύνομεν.

«Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ» - Τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου

Ωδή α'. Ἡχος α'.

Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ, ἡ ἱερὰ καὶ εὐκλεής, Παρθένες μνήμη Σου, πάντας συνηγάγετο, πρὸς εὐφροσύνην τοὺς πιστούς, ἔξαρχούσης Μαριάμ, μετὰ χορῶν καὶ τυμπάνων, τῷ Σῷ ἄδοντας Μονογενεῖ· Ἐνδόξως ὅτι δεδόξασται.

Ωδή γ'.

Η δημιουργική, καὶ συνεκτικὴ τῶν ἀπάντων, Θεοῦ σοφία καὶ δύναμις, ἀκλινῆ ἀκράδαντον, τὴν Ἐκκλησίαν στήριξον Χριστέ· μόνος γὰρ εἰς Ἀγιος, ὁ ἐν Ἀγίοις ἀναπαυόμενος.

Ωδή δ'.

Ρήσεις προφητῶν καὶ αἰνίγματα, τὴν σάρκωσιν ὑπέφηναν, τὴν ἐκ Παρθένου Σου, Χριστέ, φέγγος ἀστραπῆς Σου, εἰς φῶς ἐθνῶν ἔξελεύσεσθαι· καὶ φωνεῖ Σοι ἄβυσσος, ἐν ἀγαλλιάσει· Τῇ δυνάμει Σου δόξα Φιλάνθρωπε.

Ωδὴ ε'.

Τὸ θεῖον καὶ ἄρρητον κάλλος, τῶν ἀρετῶν Σου, Χριστέ, διηγήσομαι· ἐξ ἀιδίου γὰρ δόξης συναίδιον, καὶ ἐνυπόστατον λάμψας ἀπαύγασμα, παρθενικῆς ἀπὸ γαστρός, τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ, σωματωθεὶς ἀνέτειλας ἥλιος.

Ωδὴ ζ'.

Ἄλιον ποντογενές, κητῶν ἐντόσθιον πῦρ, τῆς τριημέρου ταφῆς Σου τὶ προεικόνισμα, οὗ Ἰωνᾶς, ὑποφήτης ἀναδέδεικται· σεσωσμένος γὰρ ώς καὶ προύπεπωτο, ἀσινὴς ἐβόα· Θύσω Σοι μετὰ φωνῆς, αἰνέσεως Κύριε.

Ωδὴ ζ'.

Ιταμῷ θυμῷ τε καὶ πυρί, θεῖος ἔρως ἀντιτατόμενος, τὸ μὲν πῦρ ἐδρόσιζε, τῷ θυμῷ δὲ ἐγέλα, θεοπνεύστῳ λογικῇ, τῇ τῶν ὁσίων τριφθόγγῳ λύρᾳ ἀντιφθεγγόμενος, μουσικοῖς ὄργανοις, ἐν μέσῳ φλοιογός· Ο δεδοξασμένος, τῶν πατέρων καὶ ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εῖ.

Ωδὴ η'.

Αἴνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Φλόγα δροσίζουσαν ὁσίους, δυσσεβεῖς δὲ καταφλέγουσαν, ἄγγελος Θεοῦ ὁ πανσθενῆς, ἔδειξε Παισί· ζωαρχικὴν δὲ πηγὴν, εἰργάσατο τὴν Θεοτόκον, φθορὰν θανάτου καὶ ζωήν, βλυστάνουσαν τοῖς μέλπουσι· Τὸν Δημιουργὸν μόνον ὑμνοῦμεν, οἱ λελυτρωμένοι, καὶ ὑπερυψοῦμεν, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ωδὴ θ'.

Aἱ γενεαὶ πᾶσαι, μακαρίζομέν Σε, τὴν μόνην Θεοτόκον.

Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὄροι, ἐν Σοὶ Παρθένε ἄχραντε· παρθενεύει γὰρ τόκος, καὶ ζωὴν προμνηστεύεται θάνατος. Ἡ μετὰ τόκον παρθένος, καὶ μετὰ θάνατον ζῶσα, σώζοις ἀεί, Θεοτόκε τὴν κληρονομίαν Σου.

Θεοτοκία σύντομα ψαλλόμενα εἰς τὸ «Καὶ νῦν» τῶν Δοξαστικῶν

‘Ηχος α’.¹⁴¹

Αμαρτωλῶν τὰς δεήσεις προσδεχομένη, καὶ θλιβομένων στεναγμὸν μὴ παρορῶσα, πρέσβευε Τῷ ἐξ ἀγνῶν λαγόνων Σου, σωθῆναι ἡμᾶς, Παναγία Παρθένε.

‘Ηχος β’.

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου, εἰς Σὲ ἀνατίθημι, Μῆτερ τοῦ Θεοῦ, φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην Σου.

‘Ηχος γ’.

Θεοτόκε ἡ προστασία πάντων τῶν δεομένων, εἰς Σὲ θαρροῦμεν, εἰς Σὲ καυχώμεθα, ἐν Σοὶ πᾶσα ἡ ἐλπὶς ἡμῶν ἔστι· πρέσβευε Τῷ ἐκ Σοῦ τεχθέντι, ὑπὲρ ἀχρείων δούλων Σου.

‘Ηχος δ’.

Ἐκ παντοίων κινδύνων τοὺς δούλους Σου φύλαττε, εὐλογημένη Θεοτόκε, ἵνα Σε δοξάζωμεν, τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

‘Ετερον.

Ρῦσαι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἀναγκῶν ἡμῶν, Μῆτερ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ἡ τεκοῦσα τὸν τῶν ὅλων Ποιητήν, ἵνα πάντες κράζωμέν Σοι· χαῖρε ἡ μόνη προστασία τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

‘Ηχος πλ. α’.

¹⁴¹ βλ. ΔΕΕ(2003), σ. πε'-πζ'.

Μακαρίζομέν Σε, Θεοτόκε Παρθένε, καὶ δοξάζομέν Σε, οἱ πιστοὶ κατὰ χρέος, τὴν πόλιν τὴν ἄσειστον, τὸ τεῖχος τὸ ἄρρηκτον, τὴν ἀρραγῆ προστασίαν, καὶ καταφυγὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἐτερον.

Σὲ δυσωποῦμεν, ώς Θεοῦ Μητέρα εὐλογημένη, πρέσβευε σωθῆναι ἡμᾶς.

Ὕχος πλ. β'.

Θεὸν ἐκ Σοῦ σαρκωθέντα ἔγνωμεν, Θεοτόκε Παρθένε· Αὐτὸν ἰκέτευε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἐτερον.

Θεοτόκε Σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, ἡ βλαστήσασα τὸν καρπὸν τῆς ζωῆς· πρέσβευε Δέσποινα μετὰ τοῦ Ἀποστόλου (**ἢ τῶν Ἀποστόλων, ἢ τοῦ Ἀθλοφόρου, ἢ τοῦ σοῦ Ὁσίου ἢ τοῦ Ἱεράρχου, κτλ.**), καὶ πάντων τῶν Ἅγιων, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὕχος βαρύς.

Εἰρήνευσον πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, τὴν ζωὴν ἡμῶν τῶν βιώντων Σοι· Ἐλεῆμον Κύριε, δόξα Σοι.

Ὕχος πλ. δ'.

Δέσποινα πρόσδεξαι, τὰς δεήσεις τῶν δούλων Σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Ἐτερον.

Ἐγὼ Παρθένε Ἅγια Θεοτόκε, τῇ σκέπῃ Σου προστρέχω, οἴδα ὅτι τεύξομαι τῆς σωτηρίας, δύνασαι γὰρ Ἅγνη βοηθῆσαι μοι.

Ἐτερον.

Τὰ οὐράνια ὑμνεῖ Σε, Κεχαριτωμένη Μῆτερ Ἄνυμφευτε, καὶ ἡμεῖς δοξολογοῦμεν, τὴν ἀνεξιχνίαστόν Σου γέννησιν· Θεοτόκε πρέσβευε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Περὶ τοῦ Ψαλτηρίου

Ἡ Ἅγια Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησίᾳ, τὸ Ψαλτήριον τοῦ Δαυίδ θεωροῦσα ώς βάσιν τῶν τε ἀτομικῶν καὶ δημοσίων προσευχῶν, ἐπιβάλλει τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην αὐτοῦ εἰς πάντα Χριστιανὸν καὶ ἴδιᾳ εἰς τοὺς κληρικούς, οἵτινες ἐγκόλπιον ἱερὸν καὶ συνέκδημον πολύτιμον ἔχοντες αὐτό, ὅφείλουσι νὰ μὴ παραλείπωσι τὴν τούτου ἀνάγνωσιν ἐν τε ταῖς κατ' ἴδιαν πρὸς Κύριον ἐντεύξεσιν αὐτῶν καὶ κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ ὄριζομένας περιπτώσεις τῆς δημοσίας Θείας Λατρείας [ΔΕΕ(2003), σ. λδ'], [ΤΜΕ, σ. 45].

Τὸ βιβλίον τοῦ Ψαλτηρίου χωρίζεται εἰς εἴκοσι (20) Καθίσματα. Εἰς κάθε στιχολογίαν ὅταν ἀναφερόμαστε στὸν Ὁρθρο, ἀναγινώσκεται ἔνα ὀλόκληρο Κάθισμα, σύμφωνα μὲ τοὺς παρακάτω πίνακες.

Τό Α', Β', Γ' εἰς τοὺς Πίνακες ἀναφέρεται εἰς τὴν Α', Β', Γ' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου ἀντίστοιχα. Γιὰ παράδειγμα, βλέπε εἰς τὸν πρῶτον κάτωθι Πίνακα, **τὴν Κυριακή εἰς τὸν Ὁρθρον**:

- εἰς τὴν Α' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου¹⁴², θὰ ἀναγνώσουμε τό **β' Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου**.

- εἰς τὴν Β' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, θὰ ἀναγνώσουμε τό γ' **Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου**.

- εἰς τὴν Γ' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, θὰ ἀναγνώσουμε τό ιζ' **Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου**.

Τὴν Δευτέρα εἰς τὸν Ὁρθρον:

- εἰς τὴν Α' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, θὰ ἀναγνώσουμε τό δ' **Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου**.

- εἰς τὴν Β' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, θὰ ἀναγνώσουμε τό ε' **Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου**.

¹⁴² Άλλοῦ, «α' στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου» = «α' Ψαλτήριον» καὶ οὕτω καθεξῆς.

Διακρίνομεν τὰς ἐξῆς περιπτώσεις:

Α'. Κατὰ τὰς ἐκτὸς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἑβδομάδας, ἀναγινώσκονται τὰ ἐξῆς Καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (στιχολογεῖται τὸ Ψαλτήριον ἄπαξ καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα).

Ημέραι	Ὀρθρος			Ἐσπερινός
	Α'	Β'	Γ'	
Κυριακή	β'	γ'	ιζ'	—
Δευτέρα	δ'	ε'	—	ζ'
Τρίτη	ζ'	η'	—	θ'
Τετάρτη	ι'	ια'	—	ιβ'
Πέμπτη	ιγ'	ιδ'	—	ιε'
Παρασκευή	ιθ'	κ'	—	ιη'
Σάββατον	ιζ'	ιζ'	—	α'

Εἶναι γεγονὸς ὅτι τὴν σήμερον σπανιότατα ᾁκούγεται τὸ Ψαλτήριον καὶ μόνον σὲ ἐλάχιστες ἐνορίες. Συνεπῶς προτείνουμε ἐδὼ τοὺλάχιστον νὰ στιχολογεῖται τὸ Ψαλτήριον ἄπαξ ἀνὰ δύο ἑβδομάδες, τὸ ὅποιο εἶναι νομίζομεν εὐκολότερον νὰ τηρηθεῖ τὴν σήμερον.

Α''. Κατ' οἰκονομίαν περίπτωσις, ὅπου κατὰ τὰς ἐκτὸς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἑβδομάδας, ἀναγινώσκονται τὰ ἐξῆς Καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (στιχολογεῖται τὸ Ψαλτήριον ἄπαξ ἀνὰ δύο ἑβδομάδες).

Εἰς τὰς **μονὰς** ἑβδομάδας:

Ημέραι	Ὄρθρος			Ἐσπερινός
	Α'	Β'	Γ'	
Κυριακή	β'	—	ιζ'	—
Δευτέρα	δ'	—	—	—
Τρίτη	ζ'	—	—	θ'
Τετάρτη	ι'	—	—	—
Πέμπτη	ιγ'	—	—	ιε'
Παρασκευή	ιθ'	—	—	—
Σάββατον	ιζ'	—	—	α'

Εἰς τὰς **ζυγὰς** ἑβδομάδας:

Ημέραι	Ὄρθρος			Ἐσπερινός
	Α'	Β'	Γ'	
Κυριακή	—	γ'	ιζ'	—
Δευτέρα	—	ε'	—	ζ'
Τρίτη	—	η'	—	—
Τετάρτη	—	ια'	—	ιβ'
Πέμπτη	—	ιδ'	—	—
Παρασκευή	—	κ'	—	ιη'
Σάββατον	—	ιζ'	—	α'

Β'. Τῇ Ἀγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ, τελειοῦται τὸ Ψαλτήριον δὶς¹⁴³ καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα, οὕτω [ΜΤΕ, σ. 12], [ΤΓΡ, σ. 34].

Κατὰ τὴν Α', Β', Γ', Δ', καὶ ΣΤ' ἑβδομάδα τῶν Νηστειῶν.

Ημέραι	Ὥρθρος			Ὥρες				Ἐσπ.
	Α'	Β'	Γ'	Α'	Γ'	ΣΤ'	Θ'	
Κυριακή	β'	γ'	ιζ'	—	—	—	—	—
Δευτέρα	δ'	ε'	ζ'	—	ζ'	η'	θ'	ιη'
Τρίτη	ι'	ια'	ιβ'	ιγ'	ιδ'	ιε'	ιζ'	ιη'
Τετάρτη	ιθ'	κ'	α'	β'	γ'	δ'	ε'	ιη'
Πέμπτη	ζ'	ζ'	η'	θ'	ι'	ια'	ιβ'	ιη'
Παρασκευή	ιγ'	ιδ'	ιε'	—	ιθ'	κ'	—	ιη'
Σάββατον	ιζ'	ιζ'	—	—	—	—	—	α'

Κατὰ τὴν Ε' ἑβδομάδα τῶν Νηστειῶν [ΤΓΡ, σ. 34].

Ημέραι	Ὥρθρος			Ὥρες				Ἐσπ.
	Α'	Β'	Γ'	Α'	Γ'	ΣΤ'	Θ'	
Κυριακή	β'	γ'	ιζ'	—	—	—	—	—
Δευτέρα	δ'	ε'	ζ'	—	ζ'	η'	θ'	ι'
Τρίτη	ια'	ιβ'	ιγ'	ιδ'	ιε'	ιζ'	ιθ'	κ'
Τετάρτη	α'	β'	γ'	δ'	ε'	ζ'	ζ'	ιη'
Πέμπτη	η'	—	—	—	θ'	ι'	ια'	ιβ'
Παρασκευή	ιγ'	ιδ'	ιε'	—	ιθ'	κ'	—	ιη'
Σάββατον	ιζ'	ιζ'	—	—	—	—	—	α'

¹⁴³ Ἀνακυκλοῦται δίς λένε τὰ Λειτουργικὰ βιβλία [ΜΤΕ], ἀλλὰ δυστυχῶς τὴν σήμερον, εἰς τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν τὶς καθημερινές, πολλὲς ἐνορίες τελοῦν μόνο τὴν Θ' Ὁρα (χωρὶς φυσικὰ Ψαλτήριον), καὶ τὴν Προηγιασμένη. Οὕτε λόγος γιὰ Ὅρθρο. Όθεν μακάρι νὰ τελειωθεῖ τὸ Ψαλτήριον ὅπαξ (χρησιμοποιώντας τὴν Α' διάταξιν).

Προφαλλόμενοι Στίχοι τῶν Κανόνων

Εἰς τὰ τροπάρια τῶν κανόνων, προτάσσονται οἱ ἔξῆς στίχοι:

Εἰς τὰ Ἀναστάσιμα: Δόξα τῇ Ἁγίᾳ Ἀναστάσει Σου, Κύριε.

Εἰς τὰ Σταυρώσιμα καὶ Σταυροαναστάσιμα: Δόξα Σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Εἰς τὰ προεόρτια-μεθέορτα τῶν Δεσποτικῶν Ἔορτῶν: Δόξα Σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Εἰς τοὺς κανόνας τῆς Θεοτόκου, καὶ Θεοτοκία, καὶ Σταυροθεοτοκία: Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς.

Εἰς τὰ Τριαδικά: Ἁγία Τριάς ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Εἰς τοὺς Ἅγιους: Ἅγιε (ἢ Ἅγιοι ἢ Ὁσιε ἢ Ὁσιοι) τοῦ Θεοῦ πρέσβευε (ἢ πρεσβεύσατε) ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς γυναικας Ἅγιας: Ἅγια (ἢ Ἅγιαι) τοῦ Θεοῦ πρέσβευε (ἢ πρεσβεύσατε) ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τοὺς Ἀρχαγγέλους: Ἀρχάγγελοι τοῦ Θεοῦ πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τὸν Τίμιον Πρόδρομον: Προφῆτα καὶ Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τοὺς Ἀποστόλους: Ἀπόστολε (ἢ Ἀπόστολοι) τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε (ἢ πρεσβεύσατε) ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τοὺς Προφῆτας: Προφῆτα (ἢ Προφῆται) τοῦ Θεοῦ πρέσβευε (ἢ πρεσβεύσατε) ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τὰ κατανυκτικά: Δόξα Σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Εἰς τὰ μαρτυρικά: Ἅγιοι Μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τὰ μαρτυρικὰ ἐν Σαββάτῳ: Πρεσβείαις τῶν Μαρτύρων Σου Χριστὲ ὁ Θεὸς ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων Σου.

Εἰς τὰ νεκρώσιμα: Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται.

Εἰς τὸν κανόνα τῶν κεκοιμημένων: Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.

Εἰς τὸ προτελευταῖον τροπάριον τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος ἐκάστης ὡδῆς λέγομεν, Δόξα, καὶ εἰς τὸ τελευταῖον, Καὶ νῦν.

Ἄπὸ τὸν βίον τοῦ Ἅγιου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος

«... Ἄλλα κι' ἐκείνους ποὺ ἀσύνετα συζητοῦσαν μέσα στὴν ἐκκλησία, φρόντιζε ὅσο μποροῦσε νὰ τοὺς διορθώνει. Ἀν ὅμως ἔβλεπε κανέναν, μετὰ ἀπὸ μιὰ καὶ δυὸ συμβουλές, νὰ μὴ διορθώνεται, τὸν ἔβγαζε ἀμέσως ἔξω, λέγοντάς του καὶ τὸν Δεσποτικὸν λόγον: “Τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, οἶκον προσευχῆς δεῖ εῖναι”...»

Μικρὸς Εὐεργετινός, Ἱερὰ Μονὴ Παρακλήτου, σ. 141-142.

Άγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος

«Συνέβη πολλὲς φορὲς νὰ διακρίνῃ ὁ Ποιμὴν μερικοὺς ἀδελφοὺς ποὺ συζητοῦσαν μεταξύ τους τὴν ὥρα τῆς Ἀκολουθίας. Καὶ τοὺς ἐπέβαλε, μολονότι ἦσαν κληρικοὶ - συγκεκριμένα Ἱερεῖς - νὰ ἴστανται ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μία ἑβδομάδα καὶ νὰ βάζουν μετάνοια σὲ ὅλους ὅσους εἰσέρχονταν καὶ ἔξερχονταν»

Λόγος Δ', λβ' (μετάφραση: Ἱερὰ Μονὴ Παρακλήτου)

Στιχολογία τῶν Θ' Ὡδῶν

Συμπεριλαμβάνονται ἐδὸς οἱ βιβλικὲς Ὡδὲς εἰς περίπτωσιν ποὺ θέλει τις νὰ τὰς ἀναγνώσει ἢ ψάλλει εἰς τὰς Ἀγρυπνίας καὶ ὅχι μόνον (ἐφ' ὅσον ὑπάρχει χρόνος, καὶ εὐλογία ἀπὸ τὸν προεστῶτα)¹⁴⁴, ἐπισυναπτομένων τῶν τροπαρίων τῶν Κανόνων.

Ὑπάρχουν τρεῖς τρόποι στιχολογίας τῶν Ὡδῶν [ΤΓΡ, σ. 91]. Εμεῖς ἀκολουθοῦμε ἐδὸς τὸν β' τρόπον («Τῷ Κυρίῳ ἀσωμεν οὐ στιχολογεῖται»), ποὺ ἀκολουθεῖται εἰς μνήμας Ἅγιων ἔορταζομένων εἰς η', εἰς τὰ προεόρτια/μεθέορτα, καὶ τὶς Κυριακές^{145,146}. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον¹⁴⁷, οἱ στίχοι μὲ τὰ μικρὰ γράμματα καταλιμπάνονται [ΤΓΡ, σ. 85].

΄Ωδὴ Πρώτη.

΄Ωδὴ Μωσέως ἐν τῇ Ἐξόδῳ (ιε' 1-19)

Ἄρδην βυθίσας Φαραὼ Μωσῆς λέγει·

Eἰς στίχους ιδ'.

Ο Είρμος τοῦ α' κανόνος.

Εἴτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

¹⁴⁴ Προσωπικῶς ἔτυχον εἰς ίερὸν ἐνοριακὸν Ναόν, ποὺ τὸν διακονοῦν ἔγγαμοι λίαν φιλακόλουθοι Ἱερεῖς, ποὺ ἐν καθημερινῇ λειτουργίᾳ ἀναγινώσκουν ἐνίοτε τοὺς στίχους ἐκ τῶν βιβλικῶν ὡδῶν, εἰς ὅλας τὰς ὡδὰς τῶν Κανόνων τοῦ Ὁρθρου.

¹⁴⁵ βλ. [ΤΓΡ, σ. 84-92], [ΜΤΕ, σ. 84], [ΤΑΣ(2010), σ. 583], [ΔΤΑ, σ. 90], [ΩΡΒ, σ. 48].

¹⁴⁶ Εἰς τὰς μονὰς ὡδὰς α', γ', ε', ζ', θ' ξεκινάει ὁ δεξιὸς χορός, εἰς τὰ ζυγὰς ὁ ἀριστερός.

¹⁴⁷ Άντι τῶν συνηθισμένων οίκειων στίχων (π.χ. «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν» κ.λπ.), λέγε τὸν ἀντίστοιχον στίχον ἐκ τῆς Ὡδῆς βάζοντας ἀνάλογους στίχους (π.χ. ὃν ἔχουμε σύνολο τριῶν κανόνων, καὶ λέγεις ἔκαστον κανόνα εἰς δ', ξεκίνησε ἀπὸ «εἰς στίχους ιβ'»).

*Εἰς στίχους ιβ'.*¹⁴⁸

Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.¹⁴⁹

Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται· ἵππον καὶ ἀναβάτην ἔρριψεν εἰς θάλασσαν.

Βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν, οὗτός μου Θεός καὶ δοξάσω Αὐτόν, Θεὸς τοῦ πατρός μου, καὶ ὑψώσω Αὐτόν.

Εἰς στίχους ι'.

Κύριος συντρίβων πολέμους, Κύριος ὄνομα αὐτῷ.

Ἄρματα Φαραὼ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἔρριψεν εἰς θάλασσαν· ἐπιλέκτους ἀναβάτας τριστάτας κατεπόντισεν ἐν Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ.

Πόντῳ ἐκάλυψεν αὐτούς· κατέδυσαν εἰς βυθὸν ώσεὶ λίθος.

Ἡ δεξιά Σου, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύι· ἡ δεξιά Σου χείρ, Κύριε, ἔθραυσεν ἔχθρούς· καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης Σου συνέτριψες τοὺς ὑπεναντίους.

Ἀπέστειλας τὴν ὄργήν Σου, κατέφαγεν αὐτοὺς ώσεὶ καλάμην·

Καὶ διὰ πνεύματος τοῦ θυμοῦ Σου διέστη τὸ ὕδωρ. Ἐπάγη ώσεὶ τεῖχος τὰ ὕδατα, ἐπάγη τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

Εἶπεν ὁ ἔχθρός· Διώξας καταλήψομαι, μεριῶ σκῦλα, ἐμπλήσω ψυχήν μου, ἀνελῶ τῇ μαχαίρᾳ μου, κυριεύσει ἡ χείρ μου.

Ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά Σου, ἐκάλυψεν αὐτοὺς θάλασσα, ἔδυσαν ώσεὶ μόλυβδος ἐν ὕδατι σφοδρῷ.

Τὶς ὅμοιός Σοι ἐν θεοῖς, Κύριε; τὶς ὅμοιός Σοι; Δεδοξασμένος ἐν ἀγίοις, θαυμαστὸς ἐν δόξαις, ποιῶν τέρατα.

Ἐξέτεινας τὴν δεξιάν Σου, κατέπιεν αὐτοὺς γῆ.

¹⁴⁸ Εἶναι δυνατόν, π.χ. νὰ ἔχουμε τρεῖς κανόνες, καὶ νὰ ἀρχίσουμε εἰς στίχους ιβ' τὰ τροπάρια τῶν κανόνων, ἀλλὰ τὰ τροπάρια τῶν κανόνων νὰ «βγοῦν» π.χ. 5+6+4. Τότε ἡ θὰ ποῦμε μόνον 4+4+4 (4 ἀπὸ τὸν κάθε κανόνα), ἡ ἀν δὲν θέλουμε νὰ κόψουμε τροπάρια τῶν κανόνων, θὰ προσθέσουμε κοινοὺς στίχους ώστε νὰ συμπληρωθοῦν τὰ τροπάρια, π.χ. θὰ προσθέσουμε στίχο «Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς» στὸ Θεοτοκίον τοῦ α' κανόνος, καὶ στίχους «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ...», καὶ «Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς» στὰ 2 τελευταῖα τροπάρια τοῦ β' κανόνος (αὐτὸ τὸ εἶδα ἀπὸ εὐλαβῆ φιλακόλουθο ἱερέα ἐνορίας).

¹⁴⁹ Ἡ ἐπικεφαλίς (ἐντονα γράμματα) μὲ τὸν ἐπόμενο στίχο, λογίζονται ως ἔνας στίχος.

‘Ωδήγησας τῇ δικαιοσύνῃ Σου τὸν λαόν Σου τοῦτον, ὃν ἐλυτρώσω· παρεκάλεσας τῇ ἰσχύᾳ Σου εἰς κατάλυμα ἅγιόν Σου.

‘Ηκουσαν ἔθνη, καὶ ὡργίσθησαν· ὡδῖνες ἔλαβον κατοικοῦντας Φιλιστείμ.

Εἰς στίχους η'.

Τότε ἔσπευσαν ἡγεμόνες Ἐδὼμ καὶ ἄρχοντες τῶν Μωαβιτῶν· ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος, ἐτάκησαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Χαναάν.

‘Ἐπιπέσοι ἐπ’ αὐτοὺς φόβος καὶ τρόμος, μεγέθει βραχίονός Σου ἀπολιθωθήτωσαν.

Εἰς στίχους ζ'.

‘Ἐως ὅν παρέλθῃ ὁ λαός Σου, Κύριε· ἔως ὅν παρέλθῃ ὁ λαός Σου οὗτος, ὃν ἐκτήσω.

Εἰσαγαγὼν καταφύτευσον αὐτοὺς εἰς ὄρος κληρονομίας Σου, εἰς ἔτοιμον κατοικητήριόν Σου, ὃ κατειργάσω, Κύριε, ἀγίασμα, ὃ ἥτοίμασαν αἱ χεῖρές Σου.

Εἰς στίχους δ'.

Κύριος βασιλεύων τῶν αἰώνων, καὶ ἐπ’ αἰῶνα, καὶ ἔτι.

‘Οτι εἰσῆλθεν ἵππος Φαραὼ σὺν ἄρμασι καὶ ἀναβάταις εἰς θάλασσαν. Καὶ ἐπήγαγεν ἐπ’ αὐτοὺς Κύριος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης· οἱ δὲ νίοι Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

Δόξα. Καὶ νῦν.¹⁵⁰

[μετὰ τὸ τροπάριον τοῦ Καὶ νῦν, εἰς τὸ τέλος ἑκάστης Ὡδῆς (ώς εἰς τὸ Πάσχα), ψάλλεται ἡ Καταβασία τῆς περιόδου]

΄Ωδὴ Δευτέρα.

΄Ωδὴ Μωσέως ἐν τῷ Δευτερονομίῳ (λβ' 1-43)

¹⁵⁰ Εἰς τὸ Δόξα λέγεται τὸ προτελευταῖον τροπάριον, καὶ εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ τελευταῖον.

*Στιχολογεῖται ἡ β' Ωδὴ ἐν μόνῃ τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ.
Μετὰ δὲ τὴν α' ωδὴν, στιχολογοῦμεν αὐτὴν ἕως τέλους.*

Νόμου γραφέντος αὗθις φόδὴ Μωσέως.

Πρόσεχε, οὐρανέ, καὶ λαλήσω· καὶ ἀκουέτω ἡ γῆ ρήματα ἐκ στόματός μου.

Προσδοκάσθω ώς ύετὸς τὸ ἀπόφθεγμά μου, καὶ καταβήτω ώς δρόσος τὰ ρήματά μου, ώς ὅμβρος ἐπ' ἄγρωστιν καὶ ώσεὶ νιφετὸς ἐπὶ χόρτον.

"Οτι τὸ ὄνομα Κυρίου ἐκάλεσα· δότε μεγαλωσύνην τῷ Θεῷ ἡμῶν.

Θεός, ἀληθινὰ τὰ ἔργα Αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ Αὐτοῦ κρίσεις.

Θεὸς πιστός, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν Αὐτῷ· δίκαιος καὶ ὄσιος ὁ Κύριος.

Ημάρτοσαν οὐκ αὐτῷ τέκνα μωμητά· γενεὰ σκολιὰ καὶ διεστραμένη, ταῦτα Κυρίῳ ἀνταποδίδοτε;

Οὗτος λαὸς μωρὸς καὶ οὐχὶ σοφός· οὐκ αὐτὸς οὗτός σου Πατὴρ ἐκτήσατό σε, καὶ ἐποίησέ σε καὶ ἔπλασέ σε;

Μνήσθητε ἡμέρας αἰῶνος, σύνετε ἔτη γενεᾶς γενεῶν.

Ἐπερώτησον τὸν πατέρα σου, καὶ ἀναγγελεῖ σοι, τοὺς πρεσβυτέρους σου, καὶ ἐροῦσί σοι.

"Οτε διεμέριζεν ὁ "Υψιστος ἔθνη, ώς διέσπειρεν υἱοὺς Ἀδάμ, ἔστησεν ὅρια ἔθνῶν κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων Θεοῦ.

Καὶ ἐγενήθη μερίς Κυρίου, λαὸς αὐτοῦ Ἰακὼβ· σχοίνισμα κληρονομίας αὐτοῦ Ἰσραὴλ.

Αὐτάρκησεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐν δίψῃ καύματος, ἐν γῇ ἀνύδρῳ· ἐκύκλωσεν αὐτὸν, καὶ ἐπαίδευσεν αὐτόν, καὶ διεφύλαξεν αὐτὸν ώς κόρην ὀφθαλμοῦ.

Ως ἀετὸς σκεπάσαι νοστιὰν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς νεοσσοῖς αὐτοῦ ἐπεπόθησε· διεὶς τὰς πτέρυγας αὐτοῦ, ἐδέξατο αὐτούς, καὶ ἀνέλαβεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν μεταφρένων αὐτοῦ.

Κύριος μόνος ἦγεν αὐτούς, καὶ οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν θεὸς ἀλλότριος.

Ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἰσχὺν τῆς γῆς· ἐψώμισεν αὐτοὺς γενήματα ἀγρῶν.

"Εθήλασαν μέλι ἐκ πέτρας, καὶ ἔλαιον ἐκ στερεᾶς πέτρας.

Βούτυρον βοῶν καὶ γάλα προβάτων μετὰ στέατος ἀρνῶν καὶ κριῶν, νίῶν ταύρων καὶ τράγων, μετὰ στέατος νεφρῶν πυροῦ καὶ αἷμα σταφυλῆς ἔπιον οἶνον.

Καὶ ἔφαγεν Ἰακὼβ καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἡγαπημένος ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη, ἐπλατύνθη· καὶ ἐγκατέλιπε τὸν Θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτόν, καὶ ἀπέστη ἀπὸ Θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ.

Παρώξυνάν με ἐπ’ ἄλλοτρίοις, ἐν βδελύγμασιν αὐτῶν ἐξεπίκρανάν με.

Ἐθυσαν δαιμονίοις καὶ οὐ Θεῷ· θεοῖς, οἵς οὐκ ἥδεισαν· καίνοι καὶ πρόσφατοι ἥκασιν, οὓς οὐκ ἥδεισαν οἱ πατέρες αὐτῶν.

Θεὸν τὸν γεννήσαντά σε ἐγκατέλιπες, καὶ ἐπελάθου Θεοῦ τοῦ τρέφοντός σε.

Καὶ εἶδε Κύριος, καὶ ἐζήλωσε καὶ παρωξύνθη δι’ ὄργὴν νίῶν αὐτοῦ καὶ θυγατέρων.

Καὶ εἶπεν· Ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ’ αὐτῶν, καὶ δείξω τί ἔσται αὐτοῖς ἐπ’ ἐσχάτων ἡμερῶν· ὅτι γενεὰ ἐξεστραμμένη ἔστιν· νιοί, οἵς οὐκ ἔστι πίστις ἐν αὐτοῖς.

Αὐτοὶ παρεζήλωσάν με ἐπ’ οὐ Θεῷ, παρώργισάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν· κάγῳ παραζηλώσω αὐτοὺς ἐπ’ οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ αὐτούς.

“Οτι πῦρ ἐκκέκανται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου, καυθήσεται ἕως ἄδου κατωτάτου· καταφάγεται γῆν καὶ τὰ γενήματα αὐτῆς, φλέξει θεμέλια ὄρέων.

Συνάξω εἰς αὐτοὺς κακά, καὶ τὰ βέλη μου συντελέσω εἰς αὐτούς.

Τηκόμενοι λιμῷ καὶ βρώσει ὄρνέων, καὶ ὀπισθότονος ἀνίατος· ὁδόντας θηρίων ἐξαποστελῶ εἰς αὐτούς, μετὰ θυμοῦ συρόντων ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἐξωθεν ἀτεκνώσει αὐτοὺς μάχαιρα, καὶ ἐκ τῶν ταμιείων φόβος· νεανίσκος σὺν παρθένῳ, θηλάζων μετὰ καθεστηκότος πρεσβυτέρου.

Εἴπα· Διασπερῶ αὐτούς· παύσω δὲ ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.

Εἰ μὴ δι’ ὄργὴν ἔχθρῶν, ἵνα μὴ μακροχρονίσωσι, καὶ ἵνα μὴ συνεπιθῶνται οἱ ὑπεναντίοι· μὴ εἴπωσιν· Ἡ χεὶρ ἡμῶν ἡ ὑψηλή, καὶ οὐχὶ Κύριος ἐποίησε ταῦτα πάντα.

“Οτι ἔθνος ἀπολωλεκὸς βουλήν ἔστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμῃ, καὶ οὐκ ἐφρόνησαν συνιέναι.

Ταῦτα πάντα καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον.

Πῶς διώξεται εἰς χιλίους, καὶ δύο μετακινήσουσι μυριάδας, εἰ μὴ ὁ Θεὸς ἀπέδοτο αὐτούς, καὶ ὁ Κύριος παρέδωκεν αὐτούς;

Οὐ γὰρ εἰσὶν οἱ θεοὶ αὐτῶν, ως ὁ Θεὸς ἡμῶν· οἱ δὲ ἔχθροὶ ἡμῶν ἀνόητοι.

Ἐκ γὰρ ἀμπέλων Σοδόμων ἡ ἄμπελος αὐτῶν, καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ Γομόρρας· ἡ σταφυλὴ αὐτῶν σταφυλὴ χολῆς, βότρυς πικρίας αὐτοῖς.

Θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν, καὶ θυμὸς ἀσπίδων ἀνίατος.

Οὐκ ἴδοὺ ταῦτα πάντα συνῆκται παρ' ἐμοί, καὶ ἐσφράγισται ἐν τοῖς θησαυροῖς μου;

Ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω, ἐν καιρῷ, ὅταν σφαλῇ ὁ ποὺς αὐτῶν· ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα ἀπωλείας αὐτῶν, καὶ πάρεστιν ἔτοιμα ὑμῖν.

὾τι κρινεῖ Κύριος τὸν λαὸν Αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις Αὐτοῦ παρακληθήσεται.

Εἶδε γὰρ αὐτοὺς παραλελυμένους, καὶ ἐκλελοιπότας ἐν ἐπαγωγῇ καὶ παρειμένους.

Καὶ εἶπε Κύριος· Ποῦ εἰσὶν οἱ θεοὶ αὐτῶν, ἐφ' οὓς ἐπεποίθεισαν ἐπ' αὐτοῖς;

ὝΩν τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἥσθίετε, καὶ ἐπίνετε τὸν οἶνον τῶν σπονδῶν αὐτῶν; Αναστήτωσαν καὶ βοηθησάτωσαν ὑμῖν, καὶ γενηθήτωσαν ὑμῶν σκεπασταί.

Ἴδετε ἴδετε ὅτι Ἔγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι Θεὸς πλὴν Ἐμοῦ· ἐγὼ ἀποκτενῶ, καὶ ζῆν ποιήσω· πατάξω, κάγῳ ίάσομαι· καὶ οὐκ ἔστιν, ὃς ἔξελεῖται ἐκ τῶν χειρῶν μου.

὾τι ἀρῷ εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν χεῖρά μου καὶ ὁμοῦμαι τῇ δεξιᾷ μου καὶ ἐρῶ· Ζῶ Ἔγὼ εἰς τὸν αἰῶνα.

὾τι παροξυνῷ ως ἀστραπὴν τὴν μάχαιράν μου, καὶ ἀνθέξεται κρίματος ἡ χείρ μου, καὶ ἀνταποδώσω δίκην τοῖς ἔχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσί με ἀνταποδώσω.

Μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ' αἵματος, καὶ ἡ μάχαιρά μου φάγεται κρέα, ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ αἷχμαλωσίας, ἀπὸ κεφαλῆς ἀρχόντων ἐθνῶν.

Εὐφράνθητε, οὐρανοί, ἄμα Αὔτῷ, καὶ προσκυνησάτωσαν Αὔτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ.

Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ Αὐτοῦ, καὶ ἐνισχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες υἱοὶ Θεοῦ· ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἱῶν Αὐτοῦ ἐκδικεῖται, καὶ ἐκδικήσει καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς ἔχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσιν Αὐτὸν ἀνταποδώσει, καὶ ἐκκαθαριεῖ Κύριος τὴν γῆν τοῦ λαοῦ Αὐτοῦ.

Μετὰ τὸν τελενταῖον στίχον, ψάλλει ὁ β' χορὸς ἄνευ στίχου τὸν είρμον τῆς β' ωδῆς τοῦ τριῳδίου, καὶ ὁ α' χορὸς τὸν αὐτὸν ἄνευ στίχου. Εἶτα δὲ ψάλλονται τὰ τροπάρια μετὰ τοῦ στίχου Λόξα Σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι. Εἰς τὸ Θεοτοκίον τοῦ α' τριῳδίου λέγεται ὁ στίχος Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς. Εἰς δὲ τὰ δύο τελενταῖα τροπάρια τῆς β' ωδῆς λέγονται στίχοι, το·

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ωδὴ Τρίτη.

Προσευχὴ Ἀννης τῆς μητρὸς Σαμουὴλ τοῦ Προφήτου
(Α΄ Βασ. β' 1-10).

Θεὸν γεραίρει στεῖρα τίκτουσα ξένως.

Εἰς στίχους ιδ'.

Ο Είρμος τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ'.¹⁴⁸

Ἄγιος εἰ, Κύριε, καὶ Σὲ ύμνεῖ τὸ πνεῦμά μου.¹⁴⁹

Ἐστερεώθη ἡ καρδία μου ἐν Κυρίῳ, ύψωθη κέρας μου ἐν Θεῷ μου.

Ἐπλατύνθη ἐπ' ἔχθρούς μου τὸ στόμα μου, εὐφράνθην ἐν σωτηρίῳ Σου.

Εἰς στίχους ι'.

Οτι οὐκ ἔστιν Ἀγιος ως ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος ως ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν Ἀγιος πλήν Σου.

Μὴ καυχᾶσθε καὶ μὴ λαλεῖτε ὑψηλὰ εἰς ὑπεροχήν· μηδὲ ἔξελθέτω μεγαλορέμοσύνη ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν.

Οτι Θεὸς γνώσεων Κύριος, καὶ Θεὸς ἑτοιμάζων ἐπιτηδεύματα Αὐτοῦ.

Τόξον δυνατῶν ἡσθένησε, καὶ οἱ ἀσθενοῦντες περιεζώσαντο δύναμιν.

Πλήρεις ἄρτων ἥλαττώθησαν, καὶ οἱ πεινῶντες παρῆκαν γῆν· ὅτι στεῖρα ἔτεκεν ἑπτά, καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις ἡσθένησε.

Κύριος θανατοῖ καὶ ζωογονεῖ, κατάγει εἰς ἄδου καὶ ἀνάγει.

Κύριος πτωχίζει καὶ πλούτιζει, ταπεινοῖ καὶ ἀνυψοῖ.

Ἀνιστὰ ἀπὸ γῆς πένητα, καὶ ἀπὸ κοπρίας ἐγείρει πτωχόν, τοῦ καθίσαι αὐτὸν μετὰ δυναστῶν λαοῦ, καὶ θρόνον δόξης κατακληρονομῶν αὐτόν.

Εἰς στίχους η'.

Διδοὺς εὐχὴν τῷ εὐχομένῳ, καὶ εὐλόγησεν ἔτη δικαίου.

Οτι οὐκ ἐνισχύει δυνατὸς ἀνὴρ ἐν τῇ ἰσχὺι αὐτοῦ· Κύριος ἀσθενῆς ποιήσει τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ, Κύριος Ἀγιος.

Εἰς στίχους ζ'.

Μὴ καυχάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ δυνατὸς ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ.

Ἄλλ' ἡ ἐν τούτῳ καυχάσθω ὁ καυχώμενος, ἐν τῷ συνιεῖν καὶ γινώσκειν τὸν Κύριον, καὶ ποιεῖν κρῖμα καὶ δικαιοσύνην ἐν μέσῳ τῆς γῆς.

Εἰς στίχους δ'.

Κύριος ἀνέβη εἰς οὐρανοὺς καὶ ἐβρόντησεν· Αὐτὸς κρινεῖ ἄκρα γῆς, δίκαιος ὅν.

Καὶ δώσει ἰσχὺν τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν, καὶ ὑψώσει κέρας χριστῶν Αὐτοῦ.

Δόξα. Καὶ νῦν.

΄Ωδὴ Τετάρτη.

Προσευχὴ Ἀββακοῦμ τοῦ Προφήτου (γ' 1-19).
Τὴν τοῦ Λόγου κένωσιν, Ἀββακούμ, φράσον.

Eἰς στίχους ιδ'.

Ο Είρμος τοῦ α' κανόνος.

Εἴτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

*Eἰς στίχους ιβ'.*¹⁴⁸

Δόξα τῇ δυνάμει Σου, Κύριε.¹⁴⁹

Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν Σου, καὶ ἐφοβήθην· Κύριε, κατενόησα τὰ ἔργα Σου καὶ ἐξέστην.

Ἐν μέσῳ δύο ζώων γνωσθήσῃ, ἐν τῷ ἐγγίζειν τὰ ἔτη ἐπιγνωσθῆσῃ, ἐν τῷ παρεῖναι τὸν καιρὸν ἀναδειχθῆσῃ, ἐν τῷ ταραχθῆναι τὴν ψυχήν μου, ἐν ὄργῃ ἐλέους μνησθῆσῃ.

Eἰς στίχους ι'.

Ο Θεὸς ἀπὸ Θαιμὰν ἦξει, καὶ ὁ Ἅγιος ἐξ ὄρους κατασκίου δασέος.

Ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ Αὐτοῦ, καὶ τῆς αἰνέσεως Αὐτοῦ πλήρης ἡ γῆ.

Καὶ φέγγος Αὐτοῦ ὡς φῶς ἔσται· κέρατα ἐν χερσὶν Αὐτοῦ, καὶ ἔθετο ἀγάπη-σιν κραταιὸν ἰσχύος αὐτοῦ.

Πρὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται λόγος, καὶ ἐξελεύσεται εἰς παιδείαν κατὰ πόδας Αὐτοῦ.

Ἐστη, καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ· ἐπέβλεψε, καὶ ἐτάκη ἔθνη.

Διεθρύβη τὰ ὅρη βίᾳ, ἐτάκησαν βουνοὶ αἰώνιοι, πορείας αἰώνιους Αὐτοῦ ἀντὶ κόπων εἶδον.

Σκηνώματα Αἰθιόπων πτοηθήσονται, καὶ σκηναὶ γῆς Μαδιάμ.

Μὴ ἐν ποταμοῖς ὀργίσθης, Κύριε; μὴ ἐν ποταμοῖς ὁ θυμὸς Σου, ἡ ἐν θαλάσσῃ τὸ ὅρμημά Σου; ὅτι ἐπιβήσῃ ἐπὶ τοὺς ἵππους Σου, καὶ ἡ ἵππασία Σου σωτηρία.

Ἐντείνων ἐντενεῖς τὸ τόξον Σου ἐπὶ σκῆπτρα, λέγει Κύριος· ποταμῶν ὁαγή-σεται γῆ.

Οψονταί Σε καὶ ὡδινήσουσι λαοί, σκορπίζων ὕδατα πορείας· ἔδωκεν ἡ ἄβυσσος φωνὴν αὐτῆς, ὑψος φαντασίας αὐτῆς.

Ἐπήρθη ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη ἔστη ἐν τῇ τάξει αὐτῆς· εἰς φῶς βολίδες Σου πορεύσονται, εἰς φέγγος ἀστραπῆς ὅπλων Σου.

Ἐν ἀπειλῇ ὀλιγώσεις γῆν, καὶ ἐν θυμῷ κατάξεις ἔθνη.

Ἐξῆλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ Σου, τοῦ σῶσαι τοὺς χριστούς Σου ἐλήλυθας, ἔβαλες εἰς κεφαλὰς ἀνόμων θάνατον, ἐξήγειρας δεσμοὺς ἔως τραχήλου εἰς τέλος.

Διέκοψας ἐν ἐκστάσει κεφαλὰς δυναστῶν· σεισθήσονται ἐν αὐτοῖς, διανοίξουσι χαλινοὺς αὐτῶν, ὡς ὁ ἐσθίων πτωχὸς λάθρα.

Καὶ ἐπεβίβασας εἰς θάλασσαν τοὺς ἵππους Σου, ταράσσοντας ὕδατα πολλά.

Ἐφυλαξάμην, καὶ ἐπτοήθη ἡ καρδία μου, ἀπὸ φωνῆς προσευχῆς χειλέων μου.

Καὶ εἰσῆλθε τρόμος εἰς τὰ ὄστα μου, καὶ ἐν ἐμοὶ ἐταράχθη ἡ ἰσχύς μου.

Ἀναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου, τοῦ ἀναβῆναι με εἰς λαὸν παροικίας μου.

Eἰς στίχους η'.

Διότι συκῆ οὐ καρποφορήσει, καὶ οὐκ ἔσται γεννήματα ἐν ταῖς ἀμπέλοις.

Ψεύσεται ἔργον ἐλαίας, καὶ τὰ πεδία οὐ ποιήσει βρῶσιν.

Eἰς στίχους ζ'.

Ἐξέλιπον ἀπὸ βρῶσεως πρόβατα, καὶ οὐχ ὑπάρξουσι βόες ἐπὶ φάτναις.

Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ Κυρίῳ ἀγαλλιάσομαι, χαρήσομαι ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου.

Eἰς στίχους δ'.

Κύριος ὁ Θεός μου, δύναμίς μου, καὶ τάξει τοὺς πόδας μου εἰς συντέλειαν.

Καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἐπιβιβᾶ με, τοῦ νικῆσαι με ἐν τῇ ὠδῇ Αὐτοῦ.

Δόξα. **Καὶ νῦν.**

΄Ωδὴ Πέμπτη.

Προσευχὴ Ἡσαίου τοῦ Προφήτου (κς' 9-20).

Ἡσαίου πρόρρησις, εὐχὴ τὸ πλέον.

Eἰς στίχους ιδ'.

Ο Είρμος τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

*Eἰς στίχους ιβ'.*¹⁴⁸

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δὸς ἡμῖν.¹⁴⁹

Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου πρὸς Σέ, ὁ Θεός, διότι φῶς τὰ προστάγματά Σου ἐπὶ τῆς γῆς.

Δικαιοσύνην μάθετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.

Eἰς στίχους ι'.

Πέπαυται γὰρ ὁ ἀσεβής· πᾶς ὃς οὐ μὴ μάθῃ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλήθειαν οὐ μὴ ποιήσῃ· ἀρθήτω ὁ ἀσεβής, ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν δόξαν Κυρίου.

Κύριε, ὑψηλός Σου ὁ βραχίων, καὶ οὐκ ἥδεισαν· γνόντες δὲ αἰσχυνθήτωσαν.

Ζῆλος λήψεται λαὸν ἀπαίδευτον, καὶ νῦν πῦρ τοὺς ὑπεναντίους ἔδεται.

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δὸς ἡμῖν· πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν.

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, κτῆσαι ἡμᾶς· Κύριε, ἐκτός Σου ἄλλον οὐκ οἴδαμεν, τὸ ὄνομά Σου ὄνομάζομεν.

Οἱ δὲ νεκροὶ ζωὴν οὐ μὴ ἴδωσιν, οὐδὲ ἰατροὶ οὐ μὴ ἀναστήσουσι· διὰ τοῦτο ἐπήγαγες καὶ ἀπώλεσας, καὶ ἥρας πᾶν ἄρσεν αὐτῶν.

Eἰς στίχους η'.

Πρόσθες αὐτοῖς κακά, Κύριε, πρόσθες αὐτοῖς κακὰ τοῖς ἐνδόξοις τῆς γῆς.

Κύριε, ἐν θλίψει ἐμνήσθημέν Σου· ἐν θλίψει μικρῷ ἡ παιδεία Σου ἡμῖν.

Eἰς στίχους ζ'.

Καὶ ώς ἡ ὠδίνουσα ἐγγίζει τοῦ τεκεῖν, καὶ ἐπὶ τῇ ὠδῖνι αὐτῆς ἐκέκραγεν, οὕτως ἐγενήθημεν τῷ ἀγαπητῷ Σου.

Διὰ τὸν φόβον Σου Κύριε, ἐν γαστρὶ ἐλάβομεν, καὶ ὠδινήσαμεν, καὶ ἐτέκομεν πνεῦμα σωτηρίας, ὃ ἐποιήσαμεν ἐπὶ τῆς γῆς. Οὐ πεσούμεθα, ἀλλὰ πεσοῦνται οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.

Eἰς στίχους δ'.

Αναστήσονται οἱ νεκροί, καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ εὐφρανθήσονται οἱ ἐν τῇ γῇ. Ἡ γὰρ δρόσος ἡ παρὰ Σοῦ ἴαμα αὐτοῖς ἔστιν, ἡ δὲ γῇ τῶν ἀσεβῶν πεσεῖται.

Βάδιζε λαός μου, εἴσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου, ἀπόκλεισον τὴν θύραν σου, ἀποκρύβῃ μικρὸν ὅσον ὅσον, ἕως ἂν παρέλθῃ ἡ ὄργὴ Κυρίου.

Δόξα. Καὶ νῦν.

΄Ωδὴ Ἐκτη.

Προσευχὴ Ἰωνᾶ τοῦ Προφήτου (β' 3-10).

Ἐκ θηρὸς ἐκραύγαζεν Ἰωνᾶς, λέγων.

Eἰς στίχους ιδ'.

Ο Είρμος τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Eἰς στίχους ιβ'.¹⁴⁸

Ως τὸν προφήτην Ἰωνᾶν, σῶσον ἡμᾶς, Κύριε.¹⁴⁹

Ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς Κύριον τὸν Θεόν μου, καὶ εἰσήκουσέ μου· ἐκ κοιλίας Ἀδου κραυγῆς μου, ἥκουσας φωνῆς μου.

Απέρριψάς με εἰς βάθη καρδίας θαλάσσης, καὶ ποταμοὶ ἐκύκλωσάν με.

Eἰς στίχους ι'.

Πάντες οἱ μετεωρισμοί Σου καὶ τὰ κύματά Σου ἐπ' ἐμὲ διῆλθον.

Κάγῳ εἴπον· Ἀπῶσμαι ἐξ ὄφθαλμῶν Σου· ἀρα προσθήσω τοῦ ἐπιβλέψαι με πρὸς ναὸν τὸν ἄγιόν Σου;

Eἰς στίχους η'.

Περιεχύθη μοι ὕδωρ ἔως ψυχῆς μου, ἄβυσσος ἐκύκλωσέ με ἐσχάτη, ἔδυ ἡ κεφαλή μου εἰς σχισμὰς ὄρέων, κατέβην εἰς γῆν, ἡς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι.

Καὶ ἀναβήτω ἐκ φθορᾶς ἡ ζωὴ μου πρὸς Σέ, Κύριε, ὁ Θεός μου.

Eἰς στίχους ζ'.

Ἐν τῷ ἐκλείπειν ἐξ ἐμοῦ τὴν ψυχήν μου, τοῦ Κυρίου ἐμνήσθην.

Καὶ ἔλθοι πρὸς Σὲ ἡ προσευχή μου πρὸς ναὸν τὸν ἄγιόν Σου.

Eἰς στίχους δ'.

Φυλασσόμενοι μάταια καὶ ψευδῆ, ἔλεον αὐτοῖς ἐγκατέλιπον.

Ἐγὼ δὲ μετὰ φωνῆς αἰνέσεως καὶ ἐξομολογήσεως θύσω Σοι ὅσα ηὐξάμην ἀποδώσω Σοι εἰς σωτηρίαν μου τῷ Κυρίῳ.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ωδὴ Εβδόμη.

Προσευχὴ τῶν Ἅγιων Τριῶν Παίδων (Δαν. κεφ. γ').

Αἶνος φλόγα σβέννυσι τῶν τριῶν Νέων.

Eἰς στίχους ιδ'.

Ο Είρμος τοῦ α' κανόνος.

Εἴτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

*Εἰς στίχους ιβ'.*¹⁴⁸

Τῶν Πατέρων καὶ ἡμῶν Θεὸς, εὐλογητὸς εἰ.¹⁴⁹

Εὐλογητὸς εἰ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά Σου εἰς τοὺς αἰῶνας.

“Οτι δίκαιος εἰ ἐπὶ πᾶσιν, οἵς ἐποίησας ἡμῖν· καὶ πάντα τὰ ἔργα Σου ἀληθινά, καὶ εὐθεῖαι αἱ ὁδοί Σου, καὶ πᾶσαι αἱ κρίσεις Σου ἀληθεῖς.

Εἰς στίχους ι'.

Καὶ κρίματα ἀληθείας ἐποίησας κατὰ πάντα, ἀ ἐπήγαγες ἡμῖν, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν τὴν τῶν Πατέρων ἡμῶν Ἱερουσαλήμ· ὅτι ἐν ἀληθείᾳ καὶ κρίσει ἐπήγαγες ταῦτα πάντα ἐφ' ἡμᾶς, διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν.

“Οτι ἡμάρτομεν καὶ ἡνομήσαμεν ἀποστῆναι ἀπὸ Σοῦ, καὶ ἐξημάρτομεν ἐν πᾶσι, καὶ τῶν ἐντολῶν Σου οὐκ ἡκούσαμεν, οὐδὲ συνετηρήσαμεν, οὐδὲ ἐποιήσαμεν, καθώς ἐνετείλω ἡμῖν, ἵνα εὖ ἡμῖν γένηται.

Καὶ πάντα ὅσα ἐποίησας ἡμῖν, καὶ πάντα ὅσα ἐπήγαγες ἡμῖν, ἐν ἀληθινῇ κρίσει ἐποίησας· καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἔχθρῶν ἀνόμων, ἔχθίστων ἀποστατῶν, καὶ βασιλεῖ ἀδίκῳ καὶ πονηροτάτῳ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

Καὶ νῦν οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνοῖξαι τὸ στόμα ἡμῶν· αἰσχύνη καὶ ὄνειδος ἐγενήθημεν τοῖς δούλοις Σου καὶ τοῖς σεβομένοις Σε.

Μὴ δὴ παραδῷης ἡμᾶς εἰς τέλος διὰ τὸ ὄνομά Σου τὸ ἅγιον, καὶ μὴ διασκεδάσῃς τὴν διαθήκην Σου, καὶ μὴ ἀποστήσῃς τὸ ἔλεός Σου ἀφ' ἡμῶν, διὰ Ἀβραὰμ τὸν ἡγαπημένον ὑπὸ Σοῦ, καὶ διὰ Ἰσαὰκ τὸν δοῦλόν Σου, καὶ Ἰσραὴλ τὸν ἅγιόν Σου.

Οἵς ἐλάλησας πληθῦναι τὸ σπέρμα αὐτῶν, ώς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ώς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης.

“Οτι, Δέσποτα, ἐσμικρύνθημεν παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐσμὲν ταπεινοὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ σήμερον διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν.

Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἄρχων, καὶ προφήτης, καὶ ἡγούμενος· οὐδὲ ὀλοκαύτωσις, οὐδὲ θυσία, οὐδὲ προσφορά, οὐδὲ θυμίαμα· οὐ τόπος τοῦ καρπῶσαι ἐνώπιόν Σου, καὶ εὐρεῖν ἔλεος.

Ἄλλ' ἐν ψυχῇ συντετριμμένῃ, καὶ πνεύματι ταπεινώσεως προσδεχθείημεν.

Ως ἐν ὄλοκαυτώμασι κριῶν καὶ ταύρων, καὶ ὡς ἐν μυριάσιν ἀρνῶν πιόνων, οὕτω γενέσθω ἡ θυσία ἡμῶν εὐπρόσδεκτος ἐνώπιόν Σου σήμερον, καὶ ἐκτελείσθω ὅπισθέν Σου· ὅτι οὐκ ἔστιν αἰσχύνη τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ Σέ.

Καὶ νῦν ἔξακολουθοῦμεν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, καὶ φοβούμεθά Σε, καὶ ζητοῦμεν τὸ πρόσωπόν Σου· μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς.

Άλλὰ ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν Σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους Σου.

Ἐξελοῦ ἡμᾶς κατὰ τὰ θαυμάσιά Σου, καὶ δὸς δόξαν τῷ ὀνόματί Σου, Κύριε.

Καὶ ἐντραπείησαν πάντες οἱ ἐνδεικνύμενοι τοῖς δούλοις Σου κακά, καὶ καταισχυνθείησαν ἀπὸ πάσης δυναστείας, καὶ ἡ ἴσχὺς αὐτῶν συντριβείη.

Καὶ γνώτωσαν, ὅτι Σὺ εἶ Κύριος, Θεὸς μόνος, καὶ ἐνδοξος ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην.

Καὶ οὐ διέλιπον οἱ ἐμβαλόντες αὐτοὺς ὑπηρέται τοῦ Βασιλέως καίοντες τὴν κάμινον νάφθη, καὶ πίσση, καὶ στυππίῳ, καὶ κληματίδι.

Καὶ διεχεῖτο ἡ φλὸξ ἐπάνω τῆς καμίνου ἐπὶ πήχεις τεσσαράκοντα ἐννέα· καὶ διώδευσε, καὶ ἐνεπύρισεν, οὓς εὗρε περὶ τὴν κάμινον τῶν Χαλδαίων.

Ο δὲ Ἀγγελος Κυρίου συγκατέβη ἄμα τοῖς περὶ τὸν Άζαριαν εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἐξετίναξε τὴν φλόγα τοῦ πυρὸς ἐκ τῆς καμίνου.

Καὶ ἐποίησε τὸ μέσον τῆς καμίνου, ὡς πνεῦμα δρόσου διασυρίζον· καὶ οὐχ ἥψατο αὐτῶν τὸ καθόλου τὸ πῦρ, οὐδὲ ἐλύπησεν, οὐδὲ παρηνώχλησεν αὐτούς.

Τότε οἱ Τρεῖς, ὡς ἔξ ἐνὸς στόματος, ὕμνουν, καὶ εὐλόγουν, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἐν τῇ καμίνῳ, λέγοντες·

Ἡ τῶν τριῶν ὕμνησις, ἦν ἡδον Νέοι.

Εἰς στίχους η'.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης Σου τὸ ἄγιον, τὸ ὑπερύμνητον καὶ ὑπερυψούμενον εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους ζ'.

Εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ ναῷ τῆς ἀγίας δόξης Σου, ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογημένος εἶ ὁ βλέπων ἀβύσσους, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβείμ, ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους δ'.

Εὐλογημένος εἴ̄ ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς Βασιλείας Σου, ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογημένος εἴ̄ ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Δόξα. Καὶ νῦν.

΄Ωδὴ Όγδοη.

Προσευχὴ τῶν Ἅγίων Τριῶν Παίδων.
Τὸν Δεσπότην ὑμνησον ἡ κτιστῶν φύσις.

Εἰς στίχους ιδ'.

Ο Εἱρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ'.¹⁴⁸

Τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.¹⁴⁹

Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, Ἀγγελοι Κυρίου, οὐρανοὶ Κυρίου, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους ι'.

Εὐλογεῖτε ὕδατα πάντα τὰ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Κυρίου, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, ἥλιος καὶ σελήνη, ἀστρα τοῦ οὐρανοῦ, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πᾶς ὅμβρος καὶ δρόσος, πάντα τὰ πνεύματα, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πῦρ καὶ καῦμα, ψῦχος καὶ καύσων, τὸν Κύριον· ύμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, δρόσοι καὶ νιφετοί, πάγοι καὶ ψῦχος, τὸν Κύριον· ύμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πάχναι καὶ χιόνες, ἀστραπαὶ καὶ νεφέλαι, τὸν Κύριον· ύμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, φῶς καὶ σκότος, νύκτες καὶ ἡμέραι, τὸν Κύριον· ύμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, γῆ, ὅρη καὶ βουνοί, καὶ πάντα τὰ φυόμενα ἐν αὐτῇ, τὸν Κύριον· ύμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πηγαί, θάλασσα, καὶ ποταμοί, κήτη καὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐν τοῖς ὕδασι, τὸν Κύριον· ύμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους η'.

Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη, τὸν Κύριον· ύμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, εὐλογείτω Ἰσραὴλ, τὸν Κύριον· ύμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους ζ'.

Εὐλογεῖτε, ἱερεῖς Κυρίου, δοῦλοι Κυρίου, τὸν Κύριον· ύμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πνεύματα καὶ ψυχαὶ Δικαίων, ὄσιοι καὶ ταπεινοὶ τῇ καρδίᾳ, τὸν Κύριον· ύμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους δ'.

Εὐλογεῖτε, Ἄναντα, Ἄζαρία καὶ Μισαήλ, τὸν Κύριον· ύμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, Ἀπόστολοι, Προφῆται καὶ Μάρτυρες Κυρίου, τὸν Κύριον· ύμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱόν καὶ Ἁγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον· ύμνοῦμεν καὶ ὑπερυψοῦμεν Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Καὶ νῦν.

Αίνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον, ύμνοῦντες καὶ ὑπερψυχοῦντες Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ωδὴ Ἐνάτη.

Ωδὴ τῆς Θεοτόκου (Λουκᾶ α' 46-55).

Τὸν Υἱὸν ύμνεῖ καὶ Θεὸν Μήτηρ Κόρη.

Τὴν Θεοτόκον ἐν ὕμνοις μεγαλύνομεν¹⁵¹

Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον, καὶ ἡγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου.

Οτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης Αὐτοῦ· ἵδού γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.

Οτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατός, καὶ ἄγιον τὸ ὄνομα Αὐτοῦ· καὶ το ἔλεος Αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις Αὐτόν.

Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι Αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν.

Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὑψώσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.

Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς Αὐτοῦ, μνησθῆναι ἔλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἔως αἰῶνος.

(συνέχεια Ωδῆς Ἐνάτης)

¹⁵¹ Η ἐνάτη Ωδὴ τῆς Θεοτόκου, ψάλλεται εἰς τὴν «Τιμιωτέραν». Μετὰ τὸ τέλος τῆς «Τιμιωτέρας», ἐὰν ψάλλουμε τὴν θ' ὁδὸν τῶν κανόνων καὶ βάλλουμε στίχους ἀπὸ τὶς βιβλικὲς Ωδές, τότε συνεχίζουμε μὲ τὴν Προσευχὴν Ζαχαρίου.

Προσευχὴ Ζαχαρίου,
τοῦ Πατρὸς τοῦ Προδρόμου (Λουκᾶ α' 68-79).

Eἰς στίχους ιδ'.

‘Ο Είρμος τοῦ α' κανόνος.

Εἴτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

*Eἰς στίχους ιβ'.*¹⁴⁸

‘Ο Ζαχαρίας εὐλογεῖ παιδὸς τόκον.¹⁴⁹

Εὐλογητὸς Κύριος, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο, καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. Καὶ ἥγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν, ἐν τῷ οἴκῳ Δαυὶδ τοῦ παιδὸς Αὐτοῦ.

Καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἀγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνος Προφητῶν Αὐτοῦ.

Eἰς στίχους ι'.

Σωτηρίαν ἐξ ἔχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς.

Ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθῆκης ἀγίας Αὐτοῦ.

Eἰς στίχους η'.

‘Ορκον, ὃν ὕμισε πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν ἀφόβως ἐκ χειρὸς τῶν ἔχθρῶν ἡμῶν ρύσθεντας.

Λατρεύειν Αὐτῷ ἐν ὄσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον Αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Eἰς στίχους ζ'.

Καὶ σύ, παιδίον, Προφήτης ‘Υψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς Αὐτοῦ.

Τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ Αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει ἀμαρτιῶν αὐτῶν, διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν.

Eἰς στίχους δ'.

Ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς Ἀνατολὴ ἐξ ὕψους, ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει, καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις.

Τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Τέλος, καὶ
τῷ Ἀγίῳ Θεῷ ἡμῶν,
τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἀγίῳ Πνεύματι,
τιμή, δόξα, κράτος,
εἰς τοὺς αἰῶνας.
Ἄμην.

«μίαν ἡτησάμην παρὰ Κυρίου, ταύτην ἐκζητήσω·
τοῦ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου
πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου»

ISBN: 978-618-00-1014-5